

Dette er FLF/FINNMARK LANDFORSVAR!

- Giv akt!
- Leserinnlegg
- Internasjonale nyheter
- Pensjon

• Avskjedsintervju sjef FOH Rune Jakobsen • Olavsvern har våknet til liv igjen! • Langtrekkende luftvern og ramjet-teknologi

K2 : Neste generasjons stridsvogn er klar for konkurransen

K2 er en av de mest avanserte stridsvognene i verden. Den nyutviklede stridsvognen er basert på banebrytende teknologi. Kombinasjonen av velprøvd og moderne europeisk og koreansk teknologi gir stridsvognen det høyeste nivået av beskyttelse, ildkraft og mobilitet.

K2 s unike egenskaper gjør at vognen er svært godt tilpasset den krevende norske topografi med daler og utfordrende fjellområder. Dette, kombinert med det moderne designet til K2, gjør denne stridsvognen til det beste valget med en levetid på mer enn 30 år understøttet av en stabil og pålitelig logistikk. Samtidig kan Norge se frem til økt deltagelse fra norsk industri som igjen bidrar til økt forsynings-sikkerhet og beredskap.

Det er bra at Norge anskaffer nye stridsvogner gjennom åpen konkurranse og i partnerskap med Sør-Koreanske myndigheter. Ved å teste de forskjellige stridsvognene mot hverandre under norske forhold, får Norge et klart og tydelig bilde av hvilken stridsvogn som best møter Norges langsiktige behov.

K2 er klar for konkurransen.

HYUNDAI
Rotem

BELL 525

NEXT GENERATION WORKHORSE HELICOPTER
FOR THE NORWEGIAN ARMY & SPECIAL FORCES.
TECHNOLOGY THAT SETS A NEW STANDARD
FOR FLIGHT IN THE 21st CENTURY

CONTACT

Robin Wendling
Regional Sales Manager
Western Europe & North Sea
+33 642 158 277
rwendling@bellflight.com

Ole Petter Bakken
CEO and President
+47 468 11 828
opb@nadg.no

1
februar 2021

Offisersbladet

ORGAN FOR BEFALETS FELLESGRUPPENS ORGANISASJON

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
E-post: post@bfo.no - Internett: www.bfo.no

OFFISERSBLADETS TILSYNSKOMITÉ:

Ris og ros, og eventuelle tips om utgavene kan sendes til tilsynskomiteen@bfo.no

ANSVARLIG UTGIVER:

Jens Jahren, leder BFO

REDAKTØR:

Einar Holst Clausen

REDAKSJON OG ABONNEMENTSAVDELING:

Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 20
E-post: mona.audne@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund-Stat

ANNONSESALG:

E-POST: offisersbladet@bfo.no
Mobil: 928 14 251

Signerte artikler representerer ikke nødvendigvis BFOs mening. Forfattere er selv ansvarlig for innholdet og de meninger som fremholdes. Usignert innhold er redaksjonelt.

GRAFISK PRODUKSJON:

Design: punkt&prikke punktpricke@me.com
Trykk: UnitedPress Poligrafija

BILDER:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt av Forsvaret.

FORSIDE:

Jegerkompaniet GSV på skarpskyting og samvirke med F16 jagerfly i Halkavarre skytefelt under øvelse Cold Response 2020
Foto: Simon Amdal Forsvaret

REDAKSJONEN AVSLUTTET:

12. februar 2021
(Bekreftet opplag 2. halvår 2020 - 10.400)

UTGIVELSESPPLAN 2021:

NUMMER	MATR.FRIST	UTGIVELSE
Nr 2 april	26. mars	16. april
Nr 3 juni	28. mai	11. juni
Nr 4 august	13. august	27. august
Nr 5 oktober	1. oktober	15. oktober
Nr 6 november	19. november	3. desember

Offisersbladet drives etter redaktørplakaten.

FØLG BFO PÅ:

facebook.com/bfo.no
twitter.com/bfo12
instagram.com/bfo12

redaktøren

HÅRREISENDE UTTALELSE FRA EN FORSVARSMINISTER!

Det er ikke mulig å unngå å omtale forsvarsminister Frank Bakke Jensen sin uttalelse i Stortinget, der Senterpartiets Liv Signe Navarsete i spørretimen utfordret forsvarsministeren om det som kom frem i BFOs

«temperatur-måling» rundt bo- og tjenesteforhold for befal i Forsvaret. Å sammenligne og dermed karakterisere den største befalsorganisasjonen Befalets Fellesorganisasjon som en sekt, og samtidig kalle «temperatur-målingen» som et makkverk, er et alvorlig overtramp av en statsråd. For det første har BFO aldri kalt dette en spørreundersøkelse, og for det andre er 200 skriftlige svar, med utfyllende kommentarer, meget representativt i forhold til våre 5.500 tjenestegjørende medlemmer. Beklager Bakke Jensen, med ditt angrep på BFO, med oppsiktsvekkende uttalelser i Stortinget, har du senket deg nå ned på et nivå som ikke er en statsråd verdig. Du må tåle berettiget kritikk.

Ja, nå er vi jo et godt stykke inn i 2021 når du leser denne utgaven, som har Finnmark Landforsvar (FLF) som hovedartikkel. Til tross for visse Covid-19 restriksjoner klarte jeg å få besøk FLF-stab, Porsanger bataljon og GSV før nyttår. Der var jeg vitne til avdelinger som er preget av motiverte, positive og dyktige soldater og befal. Oppbyggingen av Porsanger bataljon skrider frem, og nytt og moderne materiell er på vei. På GSV går tjenesten for fullt, og fra sommeren av får de tilført et jegerkompani. Dette kompaniet er for tiden på GP, i påvente av økt forlegningskapasitet på GSV. De øver imidlertid for fullt sammen med Porsanger bataljon.

Jeg har også hatt gleden av å ha en lengre samtale med sjefen for Forsvarets Operative Hovedkvarter (FOH), generalløytnant Rune Jakobsen, som går av med pensjon i mars. Han har vært sjef FOH de siste fem årene. Planen var å gjennomføre samtalen i fjellet på Reitan i januar, men med strenge corona-restriksjoner, lot det seg ikke gjøre. Så da kom likeså godt Rune Jakobsen til BFOs sekretariat i Oslo. Les saken og hør hva Forsvarets operative sjef har å si, før han legger en lang og variert tjeneste bak seg, og henger uniformene i skapet for godt.

BFOs fokus er nå som kjent rettet mot de dårlige boforholdene for yngre befal, eller retttere sagt manglende boforhold. Forsvarsbygg bygger noe nytt, men det går alt for sakte, spesielt med tanke på at Forsvaret nå skal styrke personellstrukturen ytterligere. Yngre befal er svært lite fornøyd med boforholdene. I tillegg kjemper BFO en kamp mot Forsvarsstaben i pensjons-saken, der BFO mener at variable tillegg skal være pensjonsgivende! BFO og Offisersbladet vil fortsette å rette søkelyset på dette.

Jeg håper nå at vi etter hvert klarer å kverke det skrekkelige coronaviruset, og kommer tilbake til normalen igjen. En normaltilstand også for Offisersbladet, der jeg fritt kan besøke våre avdelinger, og komme meg ut på øvelser i våre forsvarsgrener.

Til slutt ønsker jeg alle et godt 2021.

Einar Holst Clausen
Redaktør Offisersbladet

faste saker:

Redaktøren: Hårreisende uttalelse fra en forsvarsminister!

Litt av hvert

BFO leder

Giv akt!

Hva skjer?

BFO Ung/KAFO

Pensjonssidene

Leserinlegg

Tilbakeblikk

Kjekt å ha!

Filmanmeldelse

10 gode grunner til å være medlem i BFO

Medlemsfordeler

Internasjonale nyheter

5

16, 26, 80

34

36

38

56

58

63

64

74

76

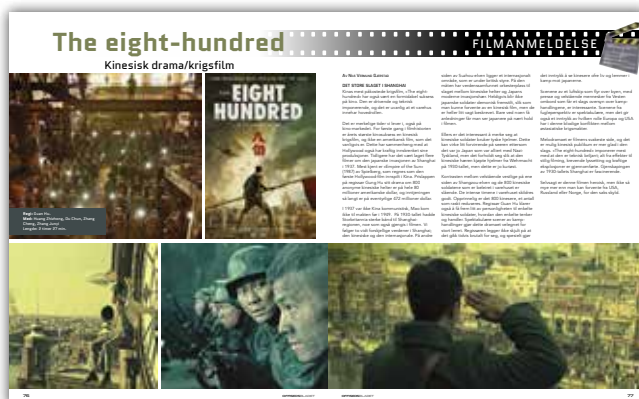
86

88

90

82-83

76-77

70-71

18-19

artikler:

Finnmark Landforsvar (FLF) vokser sakte, men sikkert!

8

Intervju med generalløytnant Rune Jakobsen

18

Mye spennende på Luftfartsmuseet i Bodø!

24

Firedobbelt slag rammet M-314 «Alta»

28

Norsk missilteknologi skal møte russisk forsprang

66

NATO har fått tilbake Olavsvern

70

GRU i forfall

78

Black Hornet-droner til Heimevernet

82

UH-60M BLACK HAWK PROVEN, RUGGED, RELIABLE.

The right choice – the best choice –
for Norway's Special Operations mission.

acg.no

Foto: Jenny Ringström/Försvärsmakten

FLF/Finnmark Landforsvar vokser sakte, men sikkert!

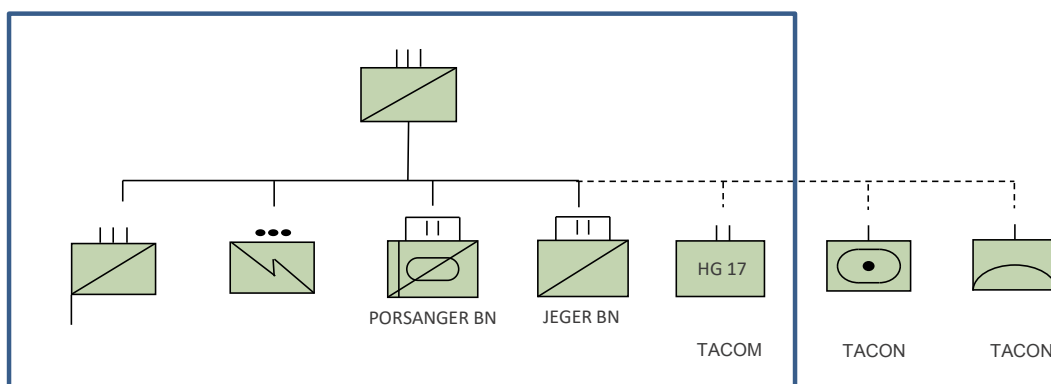
FLF og garnisonen i Porsanger reiser seg fra asken som fugl Phoenix.

En stadig og nødvendig oppbygging og tilstedeværelse i Finnmark, tatt dagens sikkerhetspolitiske situasjon i betraktning. Offisersbladet har i løpet av november og desember besøkt FLF-stab, Porsanger bataljon, HV-17 og Garnisonen i Sør-Varanger [GSV].

UGRADERT

Finnmark Land Command (FOC)

TEKST & FOTO: EINAR HOLST CLAUSEN

SJEF FINNMARK LANDFORSVAR [FLF], OBERST TOMAS BECH

FLF vokser og Offisersbladet tok turen til Porsanger i slutten av oktober, for å få en status. Oberst Bech tok imot og ga en grundig

«brief» på sitt kontor. Han kunne fortelle om hektiske dager med oppdragsdialog med Hærstaben og forberedelser til øvelse «Gram» i november. Den re-etablerings- og oppbygg-

ingsfasen Finnmark Landforsvar (FLF) er inne i, er unik fordi vi utnytter de fordeler og særegenheter Hæren (GSV og Porsanger bataljon) og Heimevernet (HV-17 med sine 2000 soldater) har, i et meget godt samarbeid, sier Bech. Han understreket viktigheten av at Forsvaret nå styrker sin tilstedeværelse og kampkraft i Finnmark, og er meget fornøyd med utviklingen så langt.

Bech roser kvaliteten på de vernepliktige og sitt befal i FLF, samt det arbeidet forrige FLF-sjef oberst Jørn Erik Berntsen gjorde i startfasen, med etableringen en mekanisert stridsgruppe på GP, samt samarbeidet med HV-17. Senere anbefalte landmakts-utredningen at GSV skulle

styrkes med et jegerkompani, samt at det på Porsangmoen skulle bygges opp til en kavaleribataljon, alt under samordning av FLF. Det ekstra jegerkompaniet som skal styrke GSV, er i dag lokalisert på GP, men til sommeren flytter de til GSV i nybygde kaserner og kontorer. Men tiden de har vært på Porsangmoen, har fungert meget bra, fordi de har kunnet øve på samvirke innen FLF, bekrefter både sjef FLF Tomas Bech og sjef Porsanger bataljon Ronny Bratli denne besøksdagen.

På ønskelisten til sjef FLF står utbedring/utbygging av EBA, samt det å få på plass en sambandsavdeling og luftvern-avdeling så raskt som mulig.

Slik er planene for den nye Garnisonen.

Sjef FLF oberst Tomas Bech under briefen til Offisersbladet i slutten av oktober.

Bech understreker i løpet av samtalen den avgjørende kapasiteten som HV-17 representerer med sine rundt 2.000 soldater og befal, med stor lokalkjennskap, samt det meget gode samarbeidet med kommunen, politimesteren og fylkesmannen. Et fungerende totalforsvarskonsept, sa en fornøyd sjef FLF.

Obersten er dessuten veldig fornøyd med øvingsfeltet, som ligger nært leiren. Det er bare noe noen få minutters kjøring før de første skuddene kan avfyres, enten det med håndvåpen, 84 mm RfK, bk-skyting, eller skyting med CV-9030 vognene. Bech orienterte videre om planene for en kraftig utbygging av Garnisonen i Porsanger, med nye forlegninger,

verkstedbygninger og lagre, nye veier og et kjøremønster som øker beredskapen og forenkler logistikken i garnisonen. Men måtte også innrømme at det per i dag er visse utfordringer med kvarter og boligsituasjonen. Vi har ikke nok familieboliger og kvarter til vårt befal, men det er gode planer for å øke denne kapasiteten, samt utvide og fornye øvrig EBA i garnisonen sa Bech.

IKKE TILFREDSSTILLENDEN BOLIG- OG KVARTERFORHOLD

Det gjenstår mye når det gjelder bolig- og kvarterforholdene til tjenestegjørende befal. Det mangler kvarter til yngre befal, og flere bor

nå midlertidig på campingplasser over en mil fra leiren. De gamle familieboligene har over tid forfalt fullstendig, og er mer eller ubeboelige. Bygging av nye familieboliger går for sakte. Tilbeordret befal med familie, velger derfor ofte en ukependler-tilværelse.

Nå skal det sies at Forsvarsbygg har leid noen fine hus/leiligheter i Lakselv, med god standard, og det foreligger planer for bygging av bolig og kvarter i boligområdet utenfor Porsangmoen. Det gjenstår bare å sette fart på byggingen, og ikke minst få finansiert det over budsjettet.

Porsanger bataljon

Sjef Porsanger bataljon oblt Ronny Bratli foran sitt hovedvåpen CV-90.
Foto: Forsvaret

6-hjulingene tilhører Jegerkompaniet, som for tiden er på Porsangmoen.

Vedlikeholds-hallen der CV-90, bandvognene og M-113 vognene vedlikeholdes.

Offisersbladet møtte bataljonssjef Ronny Bratli, som sammen med sin foreløpig lille stab, sitter samlokalisert med FLF-staben. Det henger selvfølgelig sammen med at bataljonen er i en oppbyggingsfase, så også kontor- og forlegningskapasiteter. Ronny Bratli er opptatt av og stolt av Porsanger bataljon sin historie, som går tilbake til 1945. Han forteller om da sjef Altabataljonen og leder av misjonen under frigjøringen av Finnmark (høsten 1944), Arne Dagfinn Dahl kom til Porsanger i 1945, og etablerte distriktskommando avsnitt Finnmark. Han anmodet umiddelbart sjef Hæren (da generalinspektør for Hæren) om ytterligere etablering av en bataljon, i tillegg til Altabataljonen og Varangerbataljonen. Den nye bataljonen skulle få navnet Porsanger bataljon. Den 1. mai 2020 ble

Porsanger bataljon formelt etablert på Porsangmoen.

KALD KRIG OG OPPBYGGING

Kald krig og tilspisset sikkerhetspolitisk situasjon førte til at det ble politisk vedtatt å gjøre Porsanger bataljon til en stående avdeling i Garnisonen i Porsanger (GP) som ble offisielt etablert i 1965 med fane og avdelingsmerke. Det er den fanen/avdelingsmerket vi bruker i dag, forteller Bratlie. I 1970 kom de første panservernvåpnene til GP, og i 1972 den første stridsvogns-troppen. De møtte en rekke utfordringer. Veiene i garnison og øvingsfelt var ikke forberedt for tyngre kjøretøy, og det var ikke forlegningskapasitet for denne personelløkningen. Ronny Bratlie kan fortelle at det er akkurat de samme problemene som han står overfor i dag. Etter re-etableringen av Porsanger bataljon i mai 2020, har Bratli

fortsatt personell som må bo på Skoganvarre camping, i mangel på innkvartering på GP.

ETABLERINGEN AV PORSANGER BATALJON - 2020

Kavalerieskadron 2 ble med støtte-elementer satt opp i 2. bataljon med stridskjøretøy fra Kampeskadron på Rena. Så når Bratli overtok i mai 2020, hadde han en Pansret oppklarings-tropp, skarpskyttertropp, ingeniørtropp, bombekastertropp, trentropp, og sanitetsgruppe. I dag har Porsanger bataljon vokst litt, med flere vernepliktige og ansatte. De er nå ca 80 ansatte og 130 vernepliktige. Kavalerieskadronen er splittet i kamp-støtte eskadron og kavaleri eskadron.

Jeg har foreløpig en liten bataljonsstab, forteller bataljonssjefen. Han orienterer om at fokuset nå er å konsolidere situasjonen og få ting til å virke, med det materiellet og med det

Personelloffiser Marius Lomnes.

Vargen i inngangspartiet til FLF-bygget.

«Vi er her for styrke forsvaret av Finnmark, som en del av Finnmark Landforsvar. Vi utgjør en forskjell i dag, fordi en potensiell motstander må forholde seg til de kapasiteter vi har»

Ronny Bratlie/bataljonssjef

Bataljonssjef Ronny Bratli.

personellet han har i dag. Ifølge Langtidsplan for Forsvaret, skal Porsanger bataljon de neste 4-5 år doble sin styrke, med en kavalerieskadron til og en fullt oppsatt kamp/støtte eskadron, samt en fullverdig bataljonsstab. Fremtidig støtte fra en luftvernavdeling er vel også på ønskelisten.

Ronny Bratli ser i likhet med sjef FLF, også frem til videre utvikling av garnisonen, med mye ny EBA, bedre boforhold for sitt befall, og en omstrukturering av garnisonen med blant annet et mer effektivt kjøremønster. Bratli er også glad for at direktefly Oslo-Banak nå er på plass, med tanke på de som har valgt en pendlertilværelse.

REKRUTTERE OG BEHOLDE

Ronny Bratli er opptatt av å rekruttere rett personell med rett kompetanse, og som ønsker å være ved avdelingen over tid. Han ga da også klart uttrykk for at hans viktigste prioritering er ivaretagelse av sitt personell. Med seg på laget

har han fått Marius Lomnes som faktisk selv tok kontakt, og ønsket å bidra innen personellområdet. Lomnes kom fra det sivile med solid HR-utdanning og erfaring. Han fikk jobben som personelloffiser/S-1, med graden oversersjant, og startet umiddelbart på jobben med kompetansebygging og karriereplanlegging, på enkelt-individ-nivå. På kort tid har alle fått en karriereplan som inkluderer et løp for videre fagutdanning. Betegnende nok kaller han denne HR-strategien for «The wolves way», altså lederulvens måte å beskytte og ta vare på sin flokk.

Lomnes har også lansert planen om satsing på familietilrettelegging, der man hvis rett kompetanse, ansetter medflytter i ledig stilling i garnisonen. Å bruke sivil kompetanse på denne måten, er god HR-strategi, mener Lomnes. Med dette oppnår vi redusert pendling, mindre familieslitasje, samt at det kan føre til at personellet står lengre i stilling, sier Porsangerbatal-

jonens aktive, nytenkende og fremoverlente personelloffiser!

SLIK VAR GP PÅ 70-TALLET

Som en historisk kuriositet må jeg i denne anledning vise til en melding jeg fikk fra Tor Muriteigen, etter et Facebookinnlegg jeg hadde fra Porsanger-besøk. Muriteigen tjenestegjorde som offiser ved GP på tidlig 70-tall. Han minner om at det på GP i 1972, var tre gevær-kompanier, støttekompani, artilleribatteri, stabskompani og stridsvognstropp. Stridsvogn-troppen var en del av en hel eskadron som var en mobiliseringsavdeling. Etter hvert kom det også ett lett luftvern batteri. Garnisonen hadde også en egen sambandsavdeling. De hadde store utfordringer med dårlige veier, underdimensjonerte kloakkledninger og vannledninger. Det sto vannvogner over alt i garnisonen. Denne tidsepoken betraktes likevel som historisk storhetsperiode for Garnisonen i Porsanger.

Et høyst oppegående HV-17!

Sjef HV-17 oberstløytnant Stein Høye.

Som en del av Offisersbladets besøk hos Finnmark Landforsvar, ble også sjef HV-17 oberstløytnant Stein Høye avlagt et besøk. Høye var i ferd med å avslutte sin over fem års

tjeneste som sjef HV-17. Ny sjef skulle overta i desember. Her er sjef HV-17 sin oppsummering, status og erfaringer fra sin sjefsperiode.

HVORDAN ER HV-17 ORGANISERT?

-HV-17 er godt spredd over hele Finnmark 8 geværkompani-organiserte områder (gjørne spredd over flere kommuner), ett stabsområde (GP), i tillegg til innsatsstyrken Ida/Lyra (på GP).

Innsatsstyrke Varg (settes opp i Sør) kan ved behov settes opp og overføres til Finnmark. Det er store områder å dekke. HV-17 har i dag ca. 1.800 soldater, samt stab som sitter på GP. Så kommer eventuelt innsatsstyrke Varg. Da blir vi omtrent 2.000 til sammen.

ERFARINGER OG STATUS I DAG?

-Det har vært spennende å være en del av FLF og få en ny taktisk ledelse. Samarbeidet har vært meget godt. Vi har sett gode effekter av å operere sammen med Hæren. Vi drar nytte av hverandre og utfyller hverandre godt. Jeg er fornøyd med vår materiellstatus. Vi har vært prioritert, og har fått mange terrenggående

kjøretøy, det være seg bandvogner, seks-hjulinger og snøscootere. Dette hjelper godt på mtp mobiliteten vår i de store områdene vi skal operere. Det er også politiske signaler om at vi på sikt skal styrkes med våpen for panserbekjempelse og bærbart luftvern. Hærstyrken i FLF har større ildkraft, men HV's styrke er lokalkunnskap både mtp terreng og i forhold til sivilsamfunnet, noe som en stor fordel. Så vi drar nytte av hverandre på en meget positiv måte.

Når det gjelder avgang og rekruttering til HV-17, så har vi en normal avgang er ca. 10% i året. Det har vært litt utfordrende å fylle opp strukturen, derfor har sjef HV iverksatt egen

Oblt Høye inspiserer sine soldater under en av mange feltøvelser. Foto: Forsvaret

førstegangstjeneste på Porsangmoen, samt at HV-17 har fått overført noe personell fra Hærstrukturen. Dette har vært nødvendig for å opprettholde styrkestrukturen vår. Det er i dag et behov for at flere ungdommer fra Finnmark gjennomfører førstegangstjeneste, og helst i Finnmark. Dette fordi det er utfordrende og lite ønskelig å ha personell disponert i HV-17, som bor i Sør-Norge.

HVORDAN DU HAR OPPLEVD Å VÆRE SJEF FOR HV-17?

-Jeg har vært sjef HV-17 i litt over fem år, og det har vært den beste jobben jeg noen gang har hatt. Det har rett og slett vært en fantastisk opplevelse. Jeg har hatt en dyktig stab med hardt arbeidende flotte mennesker, i tillegg til motiverte og gode områdesjefer og soldater med evne og forsvarsvilje. Det er ingen tvil om at HV-17 vil fungere, om det måtte kreves. Finnmark er i tillegg et meget spennende sted å tjenestegjøre. Det har også vært meget tilfredsstillende å kunne få være med på å bidra til økt styrke innenfor totalforsvarsrammen, der samarbeidet med politimester, kommuner, Fylkesmannen og sivilforsvar, har vært svært godt.

-Jeg har også vært heldig som har hatt

familien min boende her oppe hele tjenesteperioden. Det var et bevisst valg, slik at jeg kunne leve et normalt familieliv, og unngå en slitsom pendlertilværelse. Det har blitt positivt mottatt i lokalmiljøet. Årene i Finnmark har vært strålende, med mengder av fine naturopplevelser, og vi har fått sett alle kriker og kroker av denne flotte landsdelen.

HVOR GÅR VEIEN VIDERE FOR DEG?

-Etter at ny sjef overtok etter i meg i desember, og familie med flyttelass var vel hjemme i Gudbrandsdalen, startet jeg opp i ny jobb i Forsvarsstaben. Ny jobb – nye utfordringer.

HV-17 har noen 6-hjulinger, men de fleste tilhører jegerkompaniet.

100-åringen GSV!

Den rekonstruerte gammen fra tidlig 1900-tall.

Grensejegere på oppdrag Foto Forsvaret.

Høybuktnoen leir under et tidligere sjefsskifte.

Kompanisjef kaptein Fredrik Hodnefjeld.

I juli er det 100 år siden Garnisonen i Sør-Varanger ble opprettet, da med et garnisonskompani i Kirkenes. De skulle den gang overta for soldater som hadde vært nøytralitetsvakt siden 1918.

Forlegningen var enkel, og noen måtte bo sivilt, for å huse hele kompaniet. Etter hvert ble grensestasjonene og Høybuktnoen etablert og bygget opp.

I 1959 overtok GSV oppsynet langs den norsk-sovietiske grense, som til da hadde vært oppgaven til en sivil politistyrke (grenseopp-synet). GSV ble «lagt ned» som infanteribataljon i 1995, og ble ren grensevakt. Fra 2014 og frem til i dag, har avdelingen med det meget skarpe oppdraget vokst seg stor og sterk. Dette på grunn av den tilspissede sikkerhets-politiske situasjonen. I dag består GSV av 600 vernepliktige og 100 ansatte, og har vært en viktig del av det gjenopprettede Finnmark Landforsvar siden januar 2019.

GSV består i dag av fem kompanier og en bataljonsstab. Dette er Utdannings-kompaniet, Garnisons-kompaniet (fremtidig Kampstøtte-kompani), Jarfjord-kompaniet, Pasvik-kompaniet og Jeger-kompaniet. Jeger-kompaniet er for tiden plassert på Porsangmoen i påvente av at nødvendig EBA kommer på plass i Høybuktnoen leir, men får nødvendig og god samøving med Porsanger bataljon i ventetiden.

Det stående oppdraget til GSV er todelt, der det rent militære oppdraget er suverenitetshevdelse, ved tilstedeværelse, overvåking og rapportering ved grensen til Russland. Det sivile oppdraget går ut på å støtte Politimesteren i Finnmark med utøvelse av politimyndighet og Schengenyttergrensekontroll, samt å støtte den norske Grensekommisæren med ivaretagelse av de bilaterale avtalene som foreligger mellom Russland og Norge. Et tredje element i oppdragsporteføljen til GSV er beredskap for krise- og krig i landsdelen og må sees i sammenheng med større grad av global uforutsigbarhet og et tilspisset sikkerhetsbilde mellom øst og vest.

GSV var siste avdeling som Offisersbladet skulle besøke i FLF, et besøk som på grunn av covid-19 restriksjoner ble utsatt til desember. Ikke desto mindre, ble det et veldig interessant besøk, meget vel tilrettelagt og koordinert av GSVs protokollkonsulent Trygg Arne Larsen. I løpet av en lang dag, ble det en tur innom feltøvelsen til Utdannings-kompaniet, besøk på den moderne Jarfjord grensestasjon, OP-tårn i Pasvikdalen, og samtaler med sjef GSV, kompanisjef Jarfjord-kompaniet, OR-personell og en kvinnelig vernepliktig på 18 måneders frivillig førstegangstjeneste.

SJEF JARFJORD-KOMPANIET KAPTEIN FREDRIK HODNEFJELD

Fredrik Hodnefjeld har tjenestegjort ved GSV siden 2014, etter fullført krigsskole. Offisersbladet fikk en samtale med Hodnefjeld i ko-teltet under feltøvelsen i Pasvikdalen. Han startet sin GSV-karriere som troppssjef i Utdannings-kompaniet, før han som han selv sier, fikk gleden og æren av å bli sjef på en de gamle grense-

«Det er hyggelig å være sjef i en periode der man bygger opp avdelingen»

Sjef GSV oberstløytnant Marius Nilsen

Sjef GSV og stabssersjant OR 7 Hans Kristian E Henriksen er tilbake i tjeneste etter noen år i det sivile. Får han pendlerrettigheter så fortsetter han.

Vpl-soldat Kaja, er på 18 mnd førstegangstjeneste.

Bataljonssjef Marius Nilsen har lang og variert tjeneste ved GSV.

stasjonene, nemlig Korpjell. Så ble det en tur ut i intops, før han ble seksjonssjef i bataljonsstaben. Nå er han kompanisjef i Jarfjord grensevakt-kompani, og har bare rosende ord om sitt befall og sine soldater.

Fredrik Hodnefjeld bor i dag i Kirkenes med sin familie, en bosituasjon han og hans familie er veldig fornøyd med. I starten bodde de i forsvarsbolig, så kjøpte de og bodde i en hytte, for så å kjøpe seg egen bolig i Kirkenes.

Han er klar på at å jobbe ved GSV er et privilegium. Vi utfører et viktig oppdrag, har dyktige og reflekterte kollegaer og soldater, og opplever en stor grad av selvstendighet. Dessuten får vi oppleve en flott landsdel, og har fått mange gode venner. Når GSV-beordringen er over, og familien flytter Sørøver, blir det tungt å selge hus og hytte, og forlate alt dette, sier han.

Kompanisjefen nevner også dualiteten ved å jobbe ved GSV, og bo i Kirkenes. For hans oppdrag er å overvåke grensen mot Russland, samtidig som de til daglig omgås russiske statsborgere i Kirkenes, som enten jobber, eller er på besøk i Kirkenes. Flere venner av Hodnefjeld reiser også over grensen til Russland, så vi har et godt forhold til våre naboer i Øst, sier kapteinen som vokter våre grenseområder.

SJEF GSV OBERSTLØYTNANT MARIUS NILSEN

Det første møtet med Marius Nilsen var ute i felt, i kompani-ko til Utdanningskompaniet. Han hadde deltatt på nattpatrulje natta før. En ikke ukjent opplevelse for den erfarne bataljonssjefen, for dette er hans femte beordring til GSV. Den lengre samtalen tok vi på sjefens

kontor i Høybuktnoen leir, der Marius Nilsen sier at det overordnede bildet for GSV i dag er veldig positivt, med personellstyrking og mye nytt materiell på vei inn i årene som kommer. Han er også stolt av at GSV i dag har en kvinneandel på nærmere 25 %. Dette er tøffe jenter på lik linje som gutta, og flere av de søker frivillig 18 mnd'ers førstegangstjeneste. Vi har faktisk ikke plass til alle som søker utvidet førstegangstjeneste, sier GSV-sjefen.

I tillegg til å løse det grensespesifikke oppdraget, og støtte til Politiet og grensekomisariatet, trener vi og blir ressurs-satt for å kunne yte en innsats i krise og krig. Vi har i dag offensive kapasiteter, og har en viktig rolle i det operative planverket og som en del av Finnmark Landforsvar, forteller Nilsen. Han ser da også frem til å få jegerkompaniet fysisk på plass i Høybuktnoen leir. Videre så presiserer han at en operativ avdeling som GSV, er avhengig av gode støttefunksjoner, slik som eiendom bygg & anlegg, et velutviklet skyte og øvingsfelt, samt at FLO leverer på vedlikehold og forsyningsiden.

Vi har et veldig godt samarbeid lokalt med disse støttefunksjonene forteller Nilsen videre, men sier også at utfordringen er å få på plass forlegninger, bolig og kvarter ferdig til rett tid. Når det gjelder fremtidig utvikling, med tildeling av ulike våpensystemer, nye kjøretøy og nye sensorer, er sjef GSV litt bekymret for vedlikeholds-kapasiteten til Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO).

GSV-VETERAN

Marius Nilsen er slett ingen fersking i GSV-sammenheng. Etter å ha tjenestegjort ved

TMBN, gikk han Idrettshøgskolen, og fikk faktisk sin første beordring til GSV som idrettsoffiser fra 1999-2001. Etter Krigsskolen kom tilbake som stasjonssjef på grensestasjonen Gjøkåsen, troppssjef i Utdanningskompaniet, og så tjeneste i Intops og i Panserbataljonen, før han var tilbake som kompanisjef i Utdanningskompaniet. Etter en ny periode i intops, var han tilbake i sin fjerde GSV-beordring som operasjonsoffiser (S-3). I 2014 startet han på Forsvarets Høgskole, etterfulgt av to år i Georgia og ett år i Hærstaben, før han i 2019 fikk sin femte GSV-beordring, da som sjef. Marius Nilsen fratrer stilling under sjefsskiftet i juni 2021, som sammenfaller med markeringen av 100-års jubileumet til GSV.

Jeg føler at jeg kjenner avdelingen, oppdraget og lokalmiljøet her i Kirkenes meget godt, noe som er viktig som sjef her oppe sier Nilsen. Han innrømmer at det kommer til å bli et følelsesladet farvel med regionen og en avdeling som han har tjenestegjort ved i så mange år. GSV-sjefen roser i løpet av samtalen sine soldater og sitt befall for dyktigheten de viser, og for den jobben de gjør døgnet rundt 365 dager i året. Han kommer også inn på meget gode samarbeidet han som sjef GSV har hatt med administrasjonen og Ordføreren i Sør-Varanger Kommune. Sjef GSV trekker også frem det svært gode samarbeidet internt i grensetriangellet og viser da til politimesteren i Finnmark, Ellen Katrine Hætta og grensekommissær Jens Høiland. Med andre ord, god stemning på GSV. Offisersbladet ble for øvrig invitert opp igjen til sjefsskiftet og den store 100-års markeringen 25. juni 2021.

Forsvaret kjøper ny utgave av 84mm RFK fra Saab

Forsvarsmateriell har signert en rammeavtale med Saab om innkjøp av den mest moderne versjonen av dette velkjente våpnet. Utgaven har betegnelsen Carl-Gustaf ® M4. Leveringene skal leveres i 2021. Rammeavtalen åpner for innkjøp av Carl-Gustaf ® M4, med tilhørende utstyr og øvingssystemer i en 7-års periode. Norge har fra 1970 hatt M2 og M3 i bruk.

«Velkommen som bruker av Carl-Gustaf M4! Det er en stor suksess å få fortsette støtten til det norske forsvaret, denne gang med den fremtidsrettede M4, sier Görgen Johansson, sjefen for Saab's forretningsområde Dynamics».

Einar Holst Clausen

PROTECTOR til det britiske kjøretøyprogrammet MIV

Kongsberg Defence & Aerospace AS (KONGSBERG) har signert en kontrakt med Thales UK for leveranse av PROTECTOR RS4 fjernstyrte våpenstasjoner (RWS), til den britiske hærens program Mechanized Infantry Vehicle (MIV) til en verdi av over en milliard kroner.

Siden århundreskiftet har KONGSBERG levert mer enn 20.000 våpenstasjoner av PROTECTOR RS familien til 23 land verden over. UK har vært kunde siden 2008, og dette er den syvende leveransekontrakten til UK, inkludert to oppgraderingsprogrammer. Denne leveransen av PROTECTOR RS4 vil bli integrert på den britiske hærens nye flåte av BOXER 8x8-kjøretøy i tett samarbeid med Thales UK, Rheinmetall og KMW.

Einar Holst Clausen

Skredkatastrofen i Ask/Gjerdrum

I forbindelse med den katastrofale og tragiske skredulykken i Ask/Gjerdrum, skal alle utryknings- og redningsetater ha ros for sin raske og vel koordinerte innsats for å redde menneskeliv. Samarbeid og koordinering gikk sømløst og var avgjørende for å redde de menneskene de gjorde etter at skredet hadde gått.

Forsvaret hadde store bidrag under denne katastrofen. Redningshelikoptre fra 330 skvadron (både Sea King og Sar Queen), P-3 Orion fra 333 skvadron, Bell Helikoptre fra Rygge, mange mannskaper fra HV-02 inkludert innsatsstyrke Derby, Leguan brolegger, samt lastevogn med markforsterknings-matter fra Ingeniørbataljonen på Rena, samt dronekapasitet og kjøretøy med spesialoptikk/kikkert fra FSK Rena.

Da håper jeg at alt er nevnt. Alle skal ha ros for sin sterke innsats for å redde liv, men ekstra ros går til alle på redningshelikoptret som var meget raskt på pletten, og klarte å redde/heise ut 10 mennesker fra nede i raset, med hjelp fra det varmesøkende kameraet til politihelikoptret. Hele redningsaksjonen, krisestaben, søkene i etterkant og kommunens involvering, blir stående som et eksempel på godkjent samfunnssikkerhet!

Einar Holst Clausen

Droner fra FSK ble brukt i skredområdet.

Styrker fra HV 02 med innsatsstyrke Derby gjorde en stor innsats under og etter skredulykken i Gjerdrum.

Kjøretøy fra FSK med spesiell optikk-kikkert.

Forsvarets kjøretøy med markforsterkningsmatter i skredområdet.

Leguan brolegger fra Ingeniørbataljonen på Rena bidro også.

Redningshelikoptre fra 330 skvadron bidro til å redde ut mange mennesker.

SQUAREHEAD
TECHNOLOGY

Akustiske sensorer
som gir militære
systemer superhørsel

Les mer om våre systemer for allmenn akustisk
gjenkjenning og målfølging på sqhead.com

Generalløytnant Rune Jakobsen i samtale med kommandørkaptein Sveinung Hegge i FOHs Joint Operation Center.

Fakta

UTDANNELSE

BSIS (1980-81), Krigsskolen (1982-85), Stabsskolen (1992), Führungsakademie des Bundeswehr (1997) og NATO Defence College (2007).

TJENESTE

Blant annet tr.sjef, nk kompani, kompanisjef og S-1 ved 2. bataljon Brig N (1985-1990), taktikkinstruktør KS Gimlemoen (1991-93), studieleder Forsvarets stabsskole (1997-99), bn.sjef TMBN (2002-04), sjef rådgivnings-/planavd. i Hærstaben (2004), sjef Krigsskolen (2004-2006). Han var kontingentsjef ISAF/Afghanistan (2006-07). Videre var han brigader og stabssjef Hærstaben (2007-10). Som nyutnevnt generalmajor, ble han beordret som sjef Operasjonsstaben ved FOH (2010-13), før han ble generalinspektør for Hæren (2013-15). I 2015 ble han utnevnt til generalløytant og ble sjef FOH (2015-21).

Generalløytnant Rune Jakobsen har vært sjef Forsvarets Operative Hovedkvarter på Reitan i fem år. Forsvarets aldersgrense er jo nådeløs, så nå har kona Gunn og hans to voksne barn Eskil og Hedda fått «forsvarspensjonisten» hjem for godt, etter mange års ukependler-tilværelse.

Sjef FOH er alltid ute for å overvære større øvelser. Her på øvelse Joint Viking 2017.

Sjef FOH kom til BFOs sekretariat til vår samtale.

AV EINAR HOLST CLAUSEN

PÅ TO-MANNSHÅND MED SJEF FOH

På grunn av svært strenge corona-restriksjoner i fjellanlegget på Reitan, kom Rune Jakobsen like- så godt til BFOs sekretariat i Oslo for en prat. Det passet godt med et møte jeg skulle ha i Oslo, kunne generalen fortelle. Det var nesten så han må bøye seg for å komme inn døren, for Rune Jakobsen rager 197 cm over bakkenivå. Sko og støvler må han til USA for å kjøpe, for der er utvalget i størrelse 48 bedre enn i Norge.

Innledningsvis kommer vi inn på hobbyer og interesser, og de er mange. For her snakker jeg med et friluftsmenneske som elsker spesielt padleturer i kajakk på sommeren, og langrennsturer og alpint på vinteren. Ischgl er favorittstedet for alpint, men Hemsedal er også ok. Snekring på huset i Grimstad liker han også godt, og så har han bevart gutten i seg med hobbyen modellflybygging/flying. Modellflyene henger i taket i garasjen og har dessverre ikke vært i bruk på 10 år, forteller han.

VALGTE FORSVARET

Rune Jakobsen startet som HV-ungdom i 15-års alderen, og ønsket om å få mer ut av førstegangs-tjenesten, gjorde at han søkte opptak og kom inn på Befalsskolen for Infanteriet i Sør-Norge (BSIS) på Heistadmoen i 1980. Etter det som han karakteriserer som en fantastisk plikttjeneste i Garnisonskompaniet ved Garnisonen i Sør-Varanger (GSV), visste han fortsatt ikke hva han skulle bli når han

ble stor. Men han hadde hørt at Krigsskolen var en anerkjent lederutdanning. Han kom gjennom opptaket og var kadett på Linderud 1982-85. I løpet av plikttjenesten etter Krigsskolen fant han ut at dette var et riktig yrkesvalg, og er helt klar på at han aldri har angret på sitt yrkesvalg.

HVA HAR FORMET DEG SOM LEDER?

– Det som har preget meg mest er befalsskole-året på BSIS, påfølgende plikttjeneste, samt tjenesten som troppssjef 2. bataljon/Skjold, etter fullført Krigsskole. Jeg var seks år i bataljonen, også som S-1 og kompanisjef, og var så heldig å ha Sigurd Frisvold som bataljonssjef. Frisvold var et lederforbilde, og jeg lærte mye av han. Han stolte på sine undergitte, brukte mye tid ute blant soldater og ansatte, og var en mester i å skape god stemning.

HVA HAR VÆRT VIKTIG FOR DEG I DITT LEDERSKAP?

– Det er viktig å være seg sjøl, uansett hvilket nivå du er på. Hvis du tør være deg sjøl, og ikke bruker energi på å være noe annet enn du er, samt våger og vise både dine svake og sterke sider, er det lettere å få tillit hos dine undergitte. Det er også viktig å erkjenne at du som leder ikke er bedre enn summen av dine medarbeidere.

HVORDAN VAR OVERGANGEN FRA Å VÆRE GENERALINSPEKTØR FOR HÆREN TIL Å BLI SJEF FOH?

– Den var faktisk lett. Jeg hadde jo ukependlet

til Nord-Norge siden 2009, vært stabssjef Hærstaben, sjef Operasjonsstaben ved FOH, før jeg ble generalinspektør for Hæren. Så jeg kjente FOH's oppdrag, og jeg kjente personellet når jeg overtok som sjef i 2015. Jeg vil nok si at det var mer ansvarstyngende å være sjef for Hæren, med direkte ansvar for mer personell i mer risiko-relatert virksomhet. Som sjef FOH ligger det hele mer på operasjonelt/strategisk nivå, med et tettere grensesnitt til ledelsen i Oslo. Men jeg gikk til drømmejobben! Sjef FOH er den beste jobben man kan ha i Forsvaret.

HVORDAN HAR FEM ÅR SOM SJEF FOH VÆRT, OG KAN DU SI NOE OM FOHS 4-ÅRS PLAN?

FOH har hatt en fantastisk utvikling siden etableringen i 2009, og frem til i dag. Det nye kommando/kontrolldirektivet kom i 2017, der forsvarssjefen ga OPKOM-myndigheten til sjef FOH, altså for den operative virksomheten i fred, krise og krig. Strukturene fra mobiliseringsforsvaret var borte, totalforsvaret var borte, så forsvarsplanen hadde grunnleggende svakheter. Vi hadde i 2015 fått oppdraget med å planlegge og senere gjennomføre øvelse «Trident Juncture» 2018, der forsvarssjef Bruun-Hanssen var rimelig klar på at å feile ikke var et alternativ. I den forbindelse måtte en del totalforsvarskomponenter på plass. Så fra 2015 ble remodernisering av totalforsvarskonseptet første prioritet, sammen med tilrettelegging for rollen som vertsland for mottak av alliert støtte. Egenutvikling av FOH ble satt på vent i denne perioden, med gjennomføring av

Som sjef FOH besøker han mange avdelinger ute også Her i Camp Bifrost i Mali sammen med sjef Luftforsvaret.

øvelse «Trident Javelin» i 2017, «Trident Juncture» i 2018 og «Trident Jupiter» i 2019. Dette var en meget intens periode i FOH, med høy arbeidsbelastning for alle.

I 2020 fikk videreutvikling av FOH førsteprioritet. Vi har laget sjef FOHs plan, som strekker seg frem til januar 2025. Planen handler om å implementere nye kapasiteter, og videreutvikle eksisterende. Å gå nærmere inn på hva, blir fort gradert informasjon. Videreutvikling av samarbeidet med de taktiske sjefer står høyt på agendaen. Målet er at vi i 2024 skal være et anerkjent hovedkvarter i NATO, vel i stand til å lede nasjonale styrker i fred, krise og krig.

Interne rutiner i FOH er gjenstand for kontinuerlig kvalitetsutvikling, det samme med det nasjonale planverket. Videre utvikling av forholdet til NATO og allierte er en del av dette, samt at vi fortsatt opprettholder fokus på totalforsvarskonseptet. Alt dette inngår i sjef FOHs plan frem mot 2025, og det er et rimelig stramt løp, med konkrete milepæler som skal oppnås. Så Yngve Odlo trenger ikke kjede seg når han overtar sjefsstolen.

ER DU SOM SJEF FOH FORNØYD MED LANGTIDSPLANEN FOR FORSVARET?

– Det er et spørsmål som jeg som embedsmann ikke kan svare ja eller nei på. Inneværende langtidsplan viderefører jo den forrige langtidsplanen, som har en riktig konseptuell innretning. Beskrivelsen av det sikkerhetspolitiske landskapet er meget god. Anskaffelse av F-35, P-8, nye ubåter, SOF helikopter og stridsvogner er alle svært gode grep.

Etableringen av Finnmark Landforsvar (FLF) med Porsanger bataljon, i tillegg til styrking av øvrige avdelinger i Finnmark, er alle svært gode grep for å heve terskelen for en sikkerhetspolitisk krise i Nord.

Når det er sagt, skal vi heller ikke legge skjul på at strukturen har en del huller og svakheter som ikke er utbedret med det første. Hæren og Marinen er små.

Vi mangler adekvat luftvern, og har svakheter i logistikkstrukturen vår. Jeg er fornøyd med langtidsplanens innretning, men pengene for å fylle gapet i Forsvarets struktur, kommer veldig langt ut i perioden. Forsvarssjefen skal også kvittere ut et krevende interneffektiviseringsmål. FSJ anbefalte alternativ A i FMR, vi fikk alt D(-). Det kan vi like eller mislike, men det er slik det fungerer i et demokrati. Vi må heller ikke glemme at det for 2021 er bevilget 64+ milliarder. Det er et betydelig beløp, som det er vår oppgave å lage best mulig forsvar ut av. Strukturens svakheter er kjent i Stortinget, og ansvaret for risikoen hviler således der.

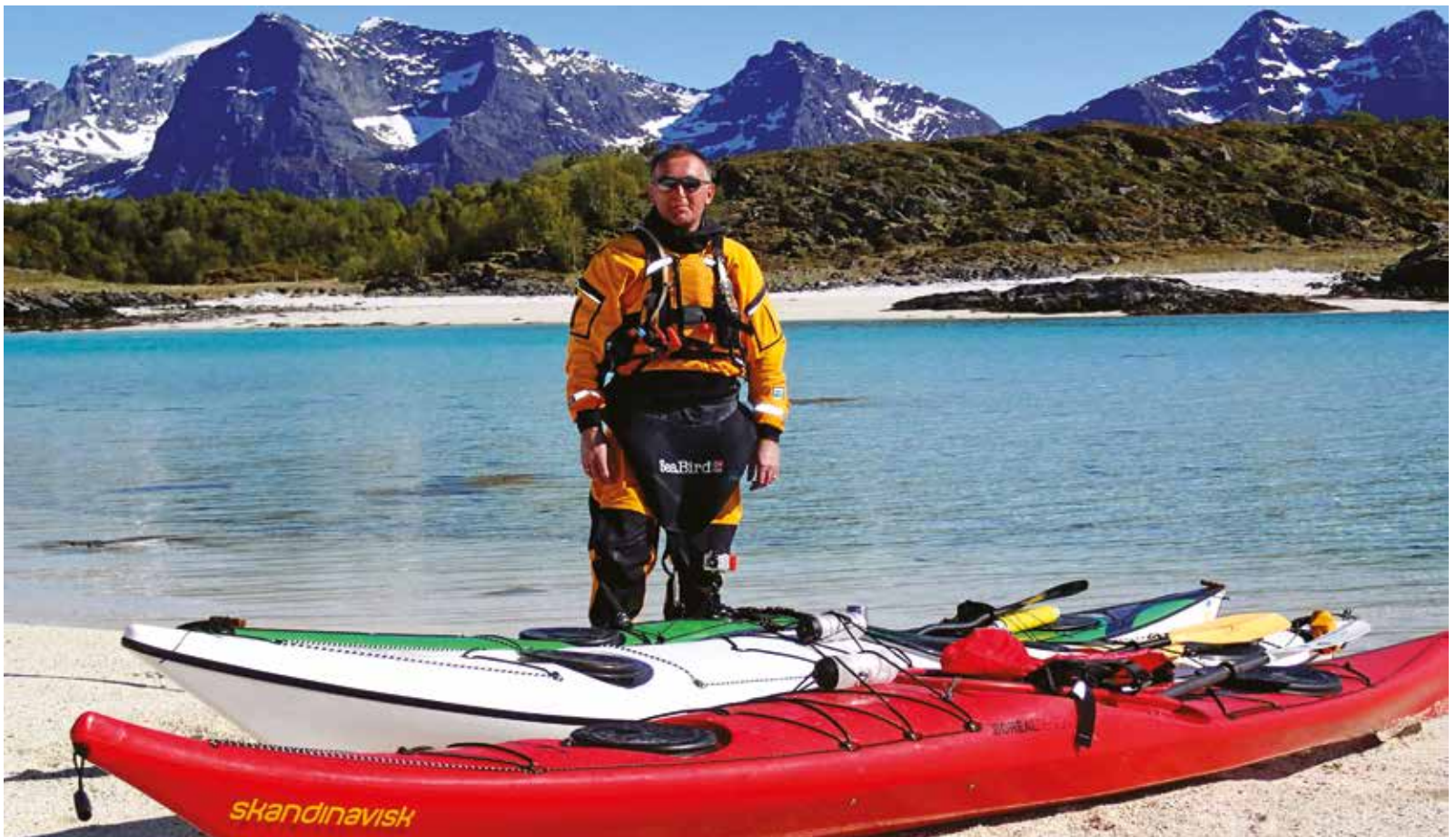
WILHELMSSEN GRUPPEN VED WILNOR HAR KJØPT SEG OPP TIL AKSJEMAJORITET PÅ OLAVSVERN, OG RUSTER OPP DENNE TIDLIGERE SÅ VIKTIGE ORLOGSSTASJONEN. HVA ER DINE TANKER RUNDT DET?

– Jeg er veldig glad for at WGS-gruppen overtok aksjemajoriteten i Olavsværn. De leier jo nå allerede ut til Nederlandere på øvelse der. For Amerikanerne er det en redundans til Tromsø havn med tanke på reaktorbærende fartøyer i fremtiden. Olavsværn har en enestående infrastruktur, som i

en krise vil komme godt med, men så er det Forsvarets dilemma med å ha mange baser og få fartøyer, kontra få baser og flere fartøyer. På en annen side er jeg glad for at Forsvaret med tanke på dagens forsyningskonsept og teknologiske utvikling på egen og motstanderens side, ikke trenger å bære de store kostnadene med å holde et relativt gammelt anlegg vedlike. Når kommersielle aktører som eksempelvis WGS-gruppen her gjør, så passer det godt inn i vårt totalforsvarskonsept, og er en flott løsning. Det norske forsvaret har i utgangspunktet ikke behov for Olavsværn, men i en beredskapskontekst og en alliert kontekst, så er det en vann-vinn-situasjon.

MED VÅRE AVANSERTE F-35 KAMPFLY SPILLER NAOC (NATIONAL AIR OPERATION CENTER) I FOH EN VIKTIG ROLLE. HVA ER STATUS I DAG?

– En ny NAOC er viktig av flere grunner. Det ene henger sammen med FOC F35 (Fully operational capability), så vi må utvide dagens NAOC-kapasitet. Dette både i forhold til kapasiteten F-35, men også for å kunne få til et effektivt samvirke i en alliert forsterkningssituasjon. Jeg gir all honnør til de som jobber på NAOC i dag, gitt de arbeidsmiljømessige forutsetningene de har. De fortjener større og bedre lokalteter. Vi har i alle år jobbet for at ny NAOC skulle være utsprengt i fjell, noe som er et absolutt krav. Dette er kostbart, og forsvarssjefen har ikke midler til dette. Derfor er denne saken til utredning nå. Jeg understreker viktigheten i at det fattes en beslutning raskt på dette.

Rune Jakobsen er en svært ivrig kajakk-padler.

Når det gjelder F-35, så er det en strategisk viktig og riktig anskaffelse. Vi må sørge for at Forsvaret bygges rundt F-35 kapasiteten, slik at denne store investeringen rettferdiggjøres. Vi må sørge for at sensorkommunikasjonen mellom F-35, til fregattene, til bakkestyrker og til JTAC'en (Joint Terminal Attack Controller), skjer sømløst og i sanntid. Her ligger det et betydelig arbeid for Luftforsvaret og FOH.

– I forhold til vår nabo i øst, bidrar F-35 med sin offensive kapasitet til å løfte terskelen. Norges politikk overfor Russland er jo avskrekking, gjennom NATO-medlemskapet, troverdige planer, troverdig samtrening/øving med NATO, et vel-fungerende totalforsvar, samt beroligelsesbiten. Vi har et bevisst forhold til hvor og hvordan vi øver med allierte, slik at Russland ikke skal oppfatte NATO og våre F-35 som en offensiv og truende kapasitet.

HVORDAN HAR KORONASITUASJONEN PÅVIRKET FORSVARETS OPERATIVITET ØVELSER OG DRIFTEN VED FOH?

– Det startet jo med at vi 12. mars stoppet øvelse «Cold Response». Vi strammet hardt inn i starten, hadde personell på hjemmekontor og reduserte pendling. Forsvarets operative evne har i veldig liten grad vært redusert av Covid-19. Dette fordi Forsvarsgrenene har vært svært flinke med smittevern. Allierte som kommer til Norge på trening har heller ikke vært noe problem. De kommer direkte med fly, testes, går i karantene, og eventuelt i isolat hvis de er smittet.

Men FOH har som fellesoperativt hovedkvarter

ikke for mange ansatte, og uten graderte systemer i de private hjem, er det umulig å gjøre jobben hjemmefra. Vi har siden mai mer eller mindre jobbet som vanlig i fjellet på Reitan, med strenge tiltak, sosial avstand og minimal besøksaktivitet. Pendling og «søringkarantene» har ikke truffet oss, da vi har hatt egen transport direkte fra flyplassen og til Reitan. Vi har frem til i dag ikke hatt smitte i anlegget. Totalforsvarsovelsen «Polaris Gram» fikk imidlertid noe redusert øvingsutbytte, da vi ikke kunne ta inn andre aktører i fjellet. Vi har heller ikke kunnet besøke egne avdelinger i INTOPS. Dette er kanskje den alvorligste konsekvensen for oss på FOH, ved at vi får redusert situasjonsforståelse for situasjonen ute hos våre avdelinger. Personellet vårt i INTOPS opplever selvfølgelig en betydelig tilleggsbelastning gjennom ikke å kunne gjennomføre leave som normalt. Jeg håper vi snarest mulig kommer tilbake til en tilnærmet normalsituasjon. (to uker etter samtalen/intervjuet, ble den store allierte øvelsen «Joint Viking» kansellert den 26. januar pga corona-situasjonen).

HAR DU NOE UGJORT?

– Vel, det må i så være å kunne hatt mer tid til familie og venner, spesielt barna. Militært føler jeg at jeg ikke har noe ugjort. Jeg føler meg privilegert, og kan se tilbake på et opplevelserikt liv og karriere, spesielt de siste fem årene som sjef FOH, en enestående organisasjon med ufattelig dyktige og dedikerte medarbeidere.

HVOR GÅR VEIEN VIDERE NÅ?

–Jeg kan jo ikke slutte å jobbe, til det har jeg for

mye uforløst kunnskap og energi. Det første jeg skal gjøre er å begynne å trene systematisk igjen. Stå og gå mye på ski i vinter, i tillegg til å tilbringe mer tid i kajakken. Parallelt gjennomføre en del oppussingsprosjekter i Grimstad, før vi selger huset i Bærum og flytter til Grimstad til sommeren. Kona er allerede ukependler til ny jobb på Universitetet i Agder. Personlig håper jeg å få brukt min erfaring på nye områder så fort som mulig, men jeg kommer garantert til å savne Forsvaret som organisasjon og ikke minst gode kolleger. –Når jeg nå intervjues av Offisersbladet, så må jeg si at jeg har vært BFO-medlem i hele min militære karriere, og alltid hatt en meget god dialog med BFOs tillitsvalgte på alle nivå. Det samme kan sies om redaktøren og Offisersbladet. BFO og Offisersbladet har hatt den rette balansen mellom etatens oppgaver og individets rettigheter. Jeg har alltid sett på BFOs tillitsvalgte, på de nivåene jeg har vært, som en viktig medspiller for arbeidsgiversiden. Både for at arbeidsgiver skal oppnå sine mål, og samtidig ivareta de ansattes interesser.

Før generalen går ut døra, må jeg spørre om han noen gang i sin karriere har fått strekk av en overordnet. Det har han! Første gang i 1983, under skyteinstruktørkurs på SVI. Skolesjef Arne Pran inspiserte standplass etter lunsjpause, der ski og pakninger ikke var helt på linje etter lunsj-spising! Strekk nummer to er fra en forsvarsminister som for en del år siden ikke likte en overskrift og en ingress i Aftenposten, kunne han med glimt i øyet fortelle.

V O L V O

Kjøp din neste bil hos Frydenbø – Norges største Volvoforhandler.

Alle våre 8 avdelinger er autoriserte merkeforhandler og -verksted for Volvo.
Vi tilbyr et bredt modellutvalg og flere av dem får du nå også til en utrolig god leasingpris.

Vi hjelper deg gjerne med å finne din drømmebil.

SE ALLE VÅRE TILBUD PÅ
FRYDENBO-BIL.NO

Major Anders Utgård, sjef Forsvarsmuseet på Norsk Luftfartsmuseum, foran klenodiet ME-109 Messerschmitt.

Mye spennende på Luftfartsmuseet Bodø!

Her ser vi både Spitfire, Catalina, Focke Wolf 190 og skoleflyet Cornell.

Fra tidligere tider med Hærens Flyvevæsen.

Av EINAR HOLST CLAUSEN

Offisersbladet har besøkt Luftfartsmuseet i Bodø, med spesiell oppmerksomhet på Forsvarsmuseet i det flotte bygget. Her får man se en fantastisk samling av fly og annet materiell fra 1920-tallet og frem til i dag. Det er rett og slett imponerende å se hva som er restaurert, ivaretatt og utstilt her. Et meget spennende og nytt bidrag i samlingen, er en Messerschmitt Bf 109 G-2/R6

«Gul 3». Det var Luftwaffes viktigste jagerfly under andre verdenskrig, og det utstilte og fantastisk restaurerte eksemplaret, var faktisk med i kampene i Norge. Det nødlandet og sank i havet ved Nærøy i Nord-Trøndelag 24. mars 1943. Etter 67 år ble det i 2010 hevet opp fra 67 meters dyp, forteller major Anders Utgård, sjef Forsvarsmuseet på Norsk Luftfartsmuseum.

Et svært omfattende og nitidig restaurerings-

arbeid ble iverksatt av Norsk Luftfartsmuseum og Bodø Luftfartshistoriske Forening. Arbeidet har tatt mange år, der eksempelvis vingene og halepartiet har vært restaurert i Ungarn, og oppbyggingen av bakkroppen ble gjort i Tyskland. Det har også vært noe bytte av deler med flymuseet på Sola, som også har restaurert en Messerschmitt 109. Det har i tillegg vært et samarbeide med andre flymiljøer og museer over hele verden. I Norge har en frivillig gruppe

Utstillingen er utrolig fin, og virkelig verdt et besøk!

Skoleflyet Harvard i taket og på bakken den sjeldne Mosquito!

Foche Wolf 190 er svært få av i verden!

ved MoMek i Mo I Rana gjort arbeidet med å pusse opp motoren, en Daimler Benz v-12, med 1475 hester. «Gul 3» har også fått deler av en annen Messerschmitt 109 som museet har hatt liggende. Tusenvis av arbeidstimer fra frivillige/ Bodø Luftfartshistoriske Forening, er lagt ned for å klare dette, og resultatet står nå som en del av høstens store utstilling "Krig og Fred". «Gul 3» slik den i dag fremstår, ser ut som om den kommer rett ut fra fabrikken – imponerende!

Flyets spennende historie blir fortalt gjennom utstillingen, og Anders Utgård forteller at familien til flygeren av «Gul 3» kommer på besøk i 2021, da de fikk høre at utstillingen med «Gul 3» og historien som blir fortalt på plansjene, ikke er ensidig negativt vinklet. Utgård mener at «Gul 3» vil løfte andre verdenskrigs-utstillingen, der Forsvarsmuseet allerede har de viktigste flyene fra de allierte. Nå er også den andre siden ytterligere representert, med et av de

aller mest ikoniske flyene fra andre verdenskrig, forteller Utgård. Fra før har Forsvarsmuseet en restaurert Foche Wolf 190, en av to i verden, og nok et ikonisk tysk jagerfly fra andre verdenskrig.

Jeg anbefaler alle som er i Bodø, enten på ferie eller på jobbreise, om å besøke Luftfartsmuseet/Forsvarsmuseet. Det er absolutt verdt det!

Amerikanske strategiske bombefly til Ørland i februar/mars

Et støtteapparat på rundt 200 soldater ankom Ørland helt i starten på februar. De skal forberede mottaket av et visst antall strategiske bombefly av typen B-1 B «Lander». De skal øve sammen med våre F-35 kampfly i en drøy måned ifølge Forsvarets egne kilder. Dette handler om Norges evne til å ta imot alliert støtte, samt at våre F-35 piloter skal lære seg å operere sammen med en slik amerikansk kapasitet som B-1 B bombefly tross alt er. NATOs vilje til å vise styrke, og evne til økt tilstedeværelse i Nordområdene (NATO i Nord), har fått Russiske styresmakter til å heve øyebrynene, og uttrykke en viss «bekymring».

Denne typen integrert trening med nære allierte (interoperabilitet) øker begges evne til å samarbeide i våre nærområder. Samtreningen demonstrerer amerikansk forpliktelse til forsvaret av Norge og Europa, sier sjef Luftforsvaret, generalmajor Tonje Skinnarland i en pressemelding.

Einar Holst Clausen

Foto: Forsvaret

Stor norsk og alliert sjøforsvars-øvelse på Vestlandet!

I februar foregår det hektisk sjømilitær aktivitet utenfor kysten av Vestlandet (Bergen/Sognefjorden). Sjøforsvaret gjennomfører ubåtsjefskurs og trener avanserte krigsscenarioer over og under vann, sammen med en rekke allierte fartøy.

Dette er den årlige maritime øvelsen TG-21-1. De første utenlandske fartøyene ankom Bergen fredag den 5. februar. Det er strenge smittevern-tiltak så lenge de ligger til kai. NATOs stående maritime styrke deltar også på øvelsen, og ankret opp på Sjøforsvarets hovedbase, Haakonvern. Øvelse TG-21-1 er ifølge pressemeldingen fra Sjøforsvaret, bygget rundt det norske, tyske, nederlandske, og engelske ubåtsjefskurset. Her inviteres allierte nasjoner til å øve i et flernasjonalt miljø i et utfordrende kyst- og fjordsystem. Hensikten med øvelsen er å opprettholde og forbedre militære krigføringsevner under norske forhold.

Einar Holst Clausen

Saab har utviklet en fjernstyrt anti mine/destruksjonsrobot

Systemet heter MuMNS (Multi-Shot Mine Neutralisation System), og er nå solgt til den Franske og den Britiske Royal Navy, via konsernet Thales. Ordresummen er på ca 300 millioner svenske kroner, og MuMNS-systemet skal leveres i 2022. Systemet er modulært. Den detekterer og uskadeliggjør minen ved å skyte på den (multi-shot). Dette reduserer i følge Saab kostnadene rundt anti.mineoperasjoner, og ikke minst risikoen for personellet som til nå manuelt sørger for slik destruksjon.

Einar Holst Clausen

Svensk forsvar satser – Saab leverer

Det svenske forsvaret rustet kraftig opp og fornyer seg stadig. Nå har den svenske motsatsen til Forsvarsmateriell signert kontrakt med Saab på kjøp av et integrert sensor, kommando og kontrollsystem til sitt bakkebaserte luftvern. Kontrakten på 2,1 milliarder kroner for perioden 2020-2025, består av Saab's multifunksjonsradar Giraffe 4A, oppgradert versjon av Giraffe AMB bakkeraderer. Saab forplikter seg også til å oppgradere eksisterende kommando- og kontrollsystemer, samt integrering av luftvern bataljonenes avfyrringsenheter.

Einar Holst Clausen

**Visste du at verdens minste militære
server produseres i Norge?**

**10Gb Ethernet, 8-kjerner Intel CPU,
AES-256 kryptering, 40TB SSD.**

Vi har ledige stillinger i Oslo

www.galleon.no

Firedobbelt slag rammet M-314 «Alta»

Marinens 1950-talls minesveiper, veteranskipet M-314 «Alta», har ligget mørk og stille under Akershus festning siden våren 2019, tilsynelatende forlatt.

Planer er på gang for å få liv i «den noble dame igjen».

Men det kan gå enda et par år før hun atter kan kaste trossene.

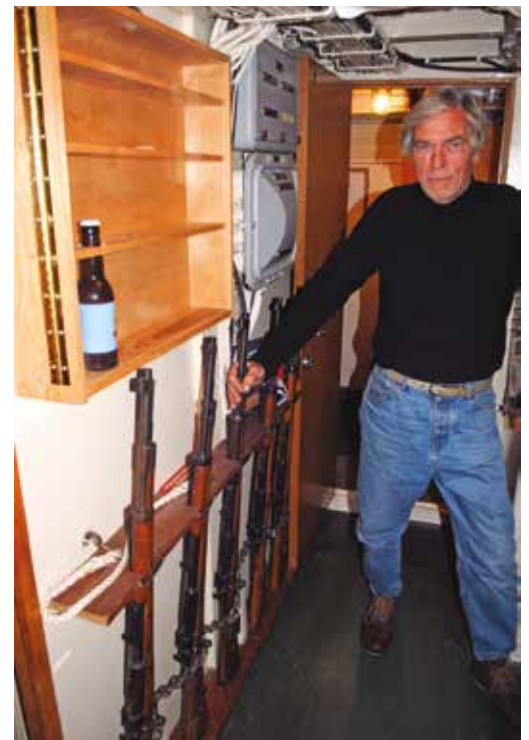
Sjef Forsvarsmuseet Erling Kjærnes ringer i skipsklokken til Alta.

Kjærnes i den godt bevarte messa på Alta.

I livbåtene må man ro selv.

Edgar Husebye, tidligere daglig leder av Fartøylaget i de siste tre år før båten ble levert tilbake til museet.

TEKST OG FOTO: TOR HUSBY

Minesveiperen, som gikk ut av Sjøforsvaret i 1996, er lammet av et firedobbelt slag i form av oppløsning av Fartøylaget i mai, et generasjonsskifte der færre engasjerer seg og de som kan fartøyet forsvinner eller dør. På toppen av det hele oppstår det vedlikeholdsproblemer som det blir en økonomisk utfordring å løse. Det ligger også en litt uryddig byråkratisk struktur under: Forsvarsmuseet eier og er driftsansvarlig for fartøyet, mens Sjef Sjøforsvaret er rederansvarlig og knesetter like strenge sertifikatkraav og sikkerhetsrutiner som et operativt marinefartøy. Mangelen på tilstrekkelige kompetente mannskaper førte til at Sjøforsvaret beordret full seilingsstopp for «Alta» i 2020.

Den nye Venneforeningen for «Alta» og Stiftelsen Marinens Veteran Skip (MVS) i Horten er i det siste dukket frem som nye aktører i prosessen.

FORSVARSMUSEET DRIFTSANSVARLIG

-Forsvarsmuseet ble driftsansvarlig i 2020 etter det oppløste Fartøylaget, men uheldigvis fulgte det ikke med penger til oppgaven. «Alta» er en stor trebåt som krever mye vedlikehold hvert år. Fartøylaget fikk i sin tid 10 millioner kroner i bevilgning fra daværende forsvarsminister Kristin Krohn Devold. De levde man lenge på, men pengene er oppbrukt. Fartøylaget gjorde en kjempejobb med å ivareta veteranbåten gjennom et kvart århundre. Hvert år var den på tokt. sier sjef

Forsvarsmuseet, Erling Kjærnes til Offisersbladet.

Han fremhever at M-314 «Alta» bør ligge der den har ligget siden 1996. Man betaler ikke noe for kaiplassen. For det andre er hensikten at «Alta» skal fortsette å seile. Den beste bevaring er bevaring gjennom bruk. Ting forfaller fort når det ligger ubrukt. Riksantikvaren kan gi midler til drift, men da må «Alta» få verne-status.

På begynnelsen av 2021 begynner det å skje noe. Da venter Kjærnes at minesveiperen slepes til Horten for å dokksettes ved Karljohansverftet. Dokksettingen kan koste 500-700.000 kroner, men finansieringen av dette er ennå ikke på plass. Så er spørsmålet: hva finner man under vannlinjen? Kjærnes kan tenke seg å ha et godt

Nordea

Medlemstilbud på billån fra Nordea!

Som medlem av BFO får du et av Norges beste billån. Nå med en rente fra 2,85%.

Priseksempel: Eff.rente 4,36 % kr 150.000 o/5 år, etableringsgebyr kr 2.000,-. Tot. Kr 166.860,-

Sjekk andre medlemsfordeler på nordeadirect.no

samarbeid med verftet i fremtiden. På Karljohansvern ligger for øvrig «Altas» reservedeler.

MULIGHETSSTUDIE

På initiativ fra Stiftelsen KNM Narvik, nå stiftelsen Marinens Veteran Skip (MVS) har Sjøforsvaret og Forsvarets museer gitt stiftelsen 100.000 kroner hver til en mulighetsstudie for å finne den beste driftsmodell for ivaretagelse av marinens veteranfartøyer.

-Horten-foreningen har vært veldig flinke med å lage et godt fungerende kommersielt opplegg for fregatten «Narvik». Vi har store forventninger til hva som kommer frem i mulighetsstudien. Som også kan omfatte «Alta». Jeg har god dialog med daglig leder i SMV Bent Smørsteen, sier Kjærnes.

KLENODIUM

-Minesveiperen er den eneste intakte av de over 400 som ble bygget på verdensbasis av dette amerikanske marinefartøyet.

Den er med andre ord et klenodium for Forsvarsmuseet – og Norge, sier Edgar Husebye, tidligere daglig leder av Fartøylaget i de siste tre år før båten ble levert tilbake til museet.

En av de viktigste faktorene for oppløsningen av Fartøylaget var problemene med å rekruttere nye medlemmer for å kompensere for det synkende antall ildsjeler.

Fra en topp på 375 var det til slutt bare 220 igjen. Dessuten ble det gjort stadig mindre under dugnadene hver tirsdag. Til slutt anmodet styret om oppløsning av Fartøylaget.

KUNNSKAPSOVERFØRING

Han konkluderer at det «Alta» egentlig mangler er god økonomi og varme kyndige hender. Nå er det på tide å lære bort kunnskapene til neste generasjon. Pr. 2020 er det bare 8-10 personer som virkelig KJENNER «Alta». Hvis ikke noe gjøres snart, kan det bli dyrt å få henne ship shape igjen.

-Jeg ser to muligheter fremover: Enten må Forsvarsmuseet få vernet skuta gjennom Riksantikvaren, eller så må private sponsorer komme på banen og gjøre skuta til en selvstendig stiftelse, sier Edgar Husebye, som er bekymret for båten.

«Altas» siste seilas skjedde til Nesset i Bunnefjorden våren 2019. For å stikke til sjøs må skuta ha seilingstillatelse fra Sjøforsvaret. Man nå ha minimum 12-14 mann for å seile.

KONGSBERG

ONE SYSTEM

- TO GROW WITH

MIX OF MISSILES

- FOR MISSION FLEXIBILITY

EVOLUTION CONTINUES

- APPROACHING FULL SPECTRUM AIR DEFENCE

AIM-120 AMRAAM

AMRAAM Extended Range (ER)

AIM-9X Sidewinder

En skjør plan for vekst – uten tiltak for å beholde personell

Gjennom en lang behandling kom det endelig på plass en ny langtidsplan sent i fjoråret. Fra den framlagte proposisjonen før sommeren med få faste vedtak ligger det

nå en innstilling med hele 24 konkrete vedtak etter behandlingen på Stortinget. Det har blitt en mer forpliktende plan med et klarere innhold, det er bra og positivt. Det ligger også klare signaler i innstillingen om et sterkt ønske om en raskere oppbemanning, det er på høy tid. Signalene fra opposisjonen er enda mer offensive. Her er ønsket om at større deler av oppbemanningen skjer i første del av planene. Det er positive signaler når vi nå går inn i et år med Stortingsvalg. Sammen med satsning på mer personell er det også gitt et løfte om økonomisk opptrapping, fortsatt satsning på nytt materiell og en klar satsning på et mer beredskapsklart Forsvar. Med andre ord en meget offensiv langtidsplan. Bekymringen ligger helt klart på at dette ikke er tilstrekkelig finansiert slik at en går inn i en ny periode hvor det er et økende gap mellom det som beskrives som gode ambisjoner og viljen til å faktisk finansiere tiltakene.

Parallelt med behandlingen av langtidsplanen er nyvinningen Forsvarssjefens plan utviklet. Den representerer en del av et styringskifte hvor etatsjefene i sektoren, inkludert Forsvarssjefen, får større handlingsrom med mindre det kommer detaljstyring fra oppdragsgiver FD. Det er å håpe på at det faktisk blir slik. Jeg tror det kan være et gode, særlig når det gjelder styring av personellområdet.

Føringene her har vært kraftige de siste årene og ofte på tvers av det Forsvaret har ønsket selv. Effektiviseringen har gått framfor de kloke og langsiktige beslutningene. Et eksempel er at allerede kort tid etter implementeringen av utdanningsreformen må det gjøres store grep for å øke utdanning, særlig for spesialistene. Det koster mye å bygge opp et system som ble revet ned, særlig når den største utfordringen er å skaffe erfarne lærekrefter. Derfor er det liten tvil om at de nye ambisjonene for videre effektivisering av utdanning skremmer. Et allerede utarmet utdanningssystem for fag og funksjonsutdanning skal gjennomgås. Her er det en overhengende fare for ytterligere svekkelse, som raskt vil føre til enda større kompetansehull ute ved avdelingene. Et kompetansegap som allerede er på et høyt nivå hvor flere hundre til daglig står i en arbeidssituasjon hvor de ikke innehar den nødvendige kompetanse eller utdanningsnivået som er satt som krav. Det er heller ikke mye som tyder på at dette kan rettes opp raskt, selv om FSJ nå vil legge til rette for mer satsning på flere utdanningsplasser for spesialistene og samtidig dreie mer over til å øke kompetansen framfor et økt aktivitetsnivå. Dette er tiltak som kan bøte på situasjonen og det er avgjørende at denne satsningen videreføres i god tid. Særlig om en skal lykkes med en betydelig større opptrapping på antall ansatte fra 2024 som er en vesentlig del av den nye langtidsplanen. Da rimer det dårlig at erfaringene fra tidligere effektivisering innen utdanning først og fremst handler om å bygge ned kapasitet. Slik jeg ser situasjonen må det raskt tas store og radikale grep for å sikre nok kompetanse. Det handler om å bøte på en situasjon hvor mange med mye kompetanse og erfaring vil gå av med pensjon de nærmeste årene, en fortsatt høy tilfeldig avgang blant de unge og en ambisjon om å øke antall ansatte de nærmeste årene. Det er få grep i langtidsplanen som faktisk bygger oppunder denne virkelighet, men det tyder på at de som tar beslutningene ser en annen virkelighet, noen som blant vises gjennom motstanden mot å gi samme pensjonsrettigheter for våre medlemmer som ALLE andre i staten har.

For det er faktisk slik at ikke alt er i skjønneste orden i Forsvaret.

Det er også naturlig at vi som organisasjon får høre mer om problemer enn det som går bra. Det ligger i vår rolle og er en del av arbeidslivsmodellen vi jobber etter. Det er derfor viktig at vi balanserer vårt budskap, men også er klare og tydelige på hva som må forbedres. Vårt bidrag er å ha god og tett dialog med alle våre tillitsvalgte og medlemmer. I tillegg får vi selvsagt andre svar og andre refleksjoner

i kraft av vår rolle som fagforening. Det er etter min mening en absolutt styrke for å utvikle et bedre Forsvar. Derfor skal vi ta den plassen og rollen vi har, og bruke de innspill vi får.

Innspill som vi blant annet har brukt når en gjennom mange år har gjennomført mange og store grep for å utvikle personellområdet. De uttalte målsettingene har vært å få mer kompetanse og gjøre Forsvaret til en moderne kompetanseorganisasjon, øke evne til å beholde personell lengre og øke bemanningen i operative avdelinger. Resultatene er etter min mening nedslående. Utdanningen er forkortet og bygget ned, noe som fortsetter i kommende langtidsplan. Der andre profesjoner går i retning av mer utdanning har Forsvaret kortet ned på lengden etter mantra om nødvendig utdanning. I forkant av beslutningene har vi vært klare på at mange av grepene gir stor risiko for tap av kompetanse og at tiltakene ikke er bygget oppunder i tilstrekkelig grad. Det resultatet vi nå ser er nedslående.

Det er få signaler om at målsettingen om lengre ståt tid, særlig på lavere nivå, er økende. Det er fortsatt mange unge som slutter tidlig, mange som står i stilling uten nødvendig kompetanse og det er et økende etterslep på utdanning for spesialistene. Hull som er vanskelig å tette raskt fordi utdanningskapasiteten er lagt ned på et minimumsnivå. Det er liten tvil om at målet som er satt ikke er nådd og det er heller ikke noen tegn i den nye langtidsplanen om å satse mer på tiltak for å øke evnen til å beholde flere over lengre tid. Det er heller slik at det legges opp til tiltak som gjør det motsatte. Motviljen til å legge på en god pensjonsordning er fraværende, noe som særlig treffer de yngste, det skal fortsatt først og fremst forvaltes med utgangspunkt i Forsvarets behov og det signaliseres ingen vilje til å satse mer på forbedringer innen personell-nær EBA. Noen eksempler som kan beskrive situasjonen som kan gi inspirasjon til å gjøre noen grep. Mange av de yngre offiserene sitter i dag i midlertidig grad i stillinger de håndterer fullt ut, uten at de får uttelling i grad for den videre tjenesten. På flere utdanninger for de yngste spesialistene er det kontrakter hvor en først og fremst er opptatt av å gjøre vilkårene så billige som mulig. Dette har blant annet resultert i at flere har sluttet på utdanningen. BFO sitter med tilbakemelding om at mange ansatte, særlig de yngste, bor i flere måneder på kasernerom sammen med mange andre.

Disse eksemplene viser at det som trengs i nåværende situasjon er å få på plass mer konkrete tiltak som virker raskt og som treffer ute ved avdeling. Det innebærer å prioritere utvikling av EBA både når det gjelder kapasitet og standard, det innebærer å øke utdanningsmulighetene og det må raskt på plass bedre hverdagsforvaltning lokalt. Dersom en ikke lykkes med enkle og konkrete tiltak lokalt vil måloppnåelse om økt ståt tid og mer erfaring på lavere nivå sannsynligvis fortsatt uteblir. Det vil også bli vanskelig å motivere mange til å ta en lang karriere som innebærer hyppige jobbskifter på ulike geografiske steder.

Avslutningsvis er det også viktig for meg å påpeke at BFO er en seriøs organisasjon. Vi bruker mange måter og kanaler for å få informasjon om hvordan tilstanden er i Forsvaret. Den beste kilden vår er alle de tillitsvalgte som står på hver dag. Når vi stilte noen korte spørsmål i en temperaturmåling, var det med bakgrunn i en økende frustrasjon knyttet til blant annet boforhold. Det framkom ikke funn i den målingen vi ikke var kjent med eller som vi ikke hadde tatt opp med Forsvaret på et tidligere tidspunkt. Det er derfor gledelig at målingen ga oppmerksomhet rundt et tema som må håndteres og hvor framdriften har vært lav. Det viktige for oss er om dette kan bidra til å bedre situasjonen. Så tar vi gjerne en videre saklig debatt på det med både Forsvarets ledelse og Forsvarsministeren. Og om det har vært tvil; BFO vil alltid følge opp de forhold vi mener er viktige for våre medlemmer!

Jens Jahren
Leder BFO

VI GJØR DET KOMPLEKSE ENKELT

Jo mer kritisk kapabiliteten er, jo mer trenger du Nova Systems som din samarbeidspartner. I 20 år har våre uavhengige eksperter innen anskaffelser og systemutvikling hjulpet til med komplekse anskaffelser innen et bredt spekter av forsvars og romfartsprogrammer for Norge, Australia, Storbritannia og Singapore. Takket være vår kunnskap og brede internasjonale erfaring innen introduksjon av nye systemer, har vi vist oss verdifulle gjennom hele kapabilitetens levetid. Når det kommer til kvalitetssikring av kampsystemer og -plattformer innen overvanns-, undervanns- og luftdomenet lever vi – så enkelt er det.

Nova Systems

Experience Knowledge Independence

novasystems.com

Forsvar som en dugnadsaksjon

I etterkant av «uniform på jobben» 4. desember ble Forsvarsministeren referert i flere aviser «Norge er også forsvaret av landet vårt en dugnad». Dette er enten en utvanning av ordet «Dugnad» eller en farlig tenkning om en oppgave som i høyeste grad trenger profesjonelle soldater.

Denne dagen synliggjorde at soldater i HV kom fra alle lag i befolkningen, og at de hadde veldig forskjellige jobber i det daglige. At de bidrar til å fremme forsvarstanken og -viljen er helt sikkert. Imidlertid er ikke dette basert på en dugnadsånd, men fordi de er lovlig innrullert i Forsvaret og dermed en pliktig mobiliserbar ressurs.

Dagens forsvar skal sikre våre felles verdier og interesser. De ansatte er viktige profesjonsutøvere med et spesielt sett med kunnskaper, ferdigheter og holdninger som gir fellesskapet en unik og etterspurt kapasitet – når det er nødvendig. De tilhører en profesjon som er unik, har et fellesskap hvor lojalitet til oppdragsløsning er meget høy og forståelsen av at de er «del av noe større enn seg selv» er fremtredende. De har en iboende stolthet i det man gjør, og alt annet blir satt til side. Heimevernet er en del av dette.

Katastrofen i Gjerdrum viste hvor mye profesjonsutøvere betyr og hvor langt de er villige til å strekke seg for å redde andre. Dette gjelder alle blålysetater, og her var både profesjonelle og mobiliserte soldater en del av operasjonen. Arbeidet med å teste alle som vil og holde Coronasyke pasienter i live er et annet. Fellestrekket ved alle disse er at de tilhører en profesjon og de er ekstremt lojale og dedikerte til det de gjør. Alle vi forventer at det skal være slik, men det kan man ikke ta for gitt.

Dugnad vil si at man går sammen og gjør en gratis innsats for noe, for eksempel i form av vårdugnad i borettslaget, loppemarked for skolekorpsset eller nettdugnad å la Wikipedia.

Nasjonal dugnad har blitt et retorisk begrep som har bredt om seg de siste årene; bompengedugnad, flyktningedugnad og nå sist, Coronadugnad er alle eksempler på dette. Denne politiske bruken er spesielt knyttet til upopulære politiske beslutninger, eller når man har saker med en økonomisk nedside. Politikerne ønsker å skape en forpliktelse til deltagelse gjennom å spille på dugnadens to viktigste element – frivillighet og fare for sosial fordømmelse ved å ikke stille opp. Nå tar forsvarsministeren til orde for «forsvarsdugnaden». Forsvaret av Norge er for viktig til å bli stilt i samme bås som rydding i borettslaget eller kiosksalg ved fotballbanen. Det er også flere absolutte krav til kompetanse, ferdigheter og ikke minst holdninger som må være på plass for at oppgavene skal bli løst slik man forventer. Og i ytterste konsekvens er det lovpålagte hindre som tilsier at «dugnad» skal være en god plattform for Norges forsvar.

Forsvaret drar veksler på sine ansatte og mobiliserbare ressurser gjennom egen lovgivning. Dette er ikke noe ukjent, men har vært mindre brukt de siste årene. Loven hjemler bruk av både mennesker og materiell – det heter mobilisering og ble styrt gjennom krigstjenestekort. Dette systemet var – og er, en vesentlig del av den nasjonale beredskapen og totalforsvaret. Men det var ikke dugnadskulturen som var driveren – det var en lovpålagt plikt til å stille opp og lojaliteten til Norge. Denne plikten hviler fortsatt på militært ansatte og de som er del av mobiliseringen.

Problemet i dag er for snevre rammebetingelser til å sikre tilstrekkelig lojalitet – eller forpliktelse til å ofre mye, utdanning og profesjonsforståelse. BFOs enkle temperaturmåling før jul viste dette. De ansatte slutter mye tidligere enn man ønsker, da Forsvaret ikke en gang kan tilby ansatte et passende sted å bo. Den politiske løsningen har frem til nå vært å bygge ned ansattes insentiver og samtidig øke alliert tilstedeværelse som et «solid plaster» på en stor sikkerhetsskramme. Faktisk ganske likt hvordan enkelte har løst seg fra dugnadsdeltagelsen ved å kjøpe seg fri eller sende innleid arbeidskraft som stedfortreder. Det er ikke denne form for sikkerhet jeg vil ha.

Dugnadsfolket blir gjerne traktert med mat og drikke. Spesielt i eldre tid kunne dugnaden avsluttast med eit større måltid og ein fest.

Når Bakke-Jensen nå bruker ordet «dugnad» for å beskrive en metode for å mobilisere ressurser som Forsvaret trenger – men ikke har, håper jeg at dette var en retorisk glipp. Det er behovet for flere utdannede, trente profesjonsutøvere som må dekkes nå. Når dette er etablert på et tilfredsstillende nivå skal jeg kalle sammen til dugnad – i en eldre betydning av ordet.

Jon Vestli

Rektor BFO-skolen og kompetanserådgiver

VINTERKAMPANJE

Volvo XC90 Recharge SE T8 R-Design AWD aut.

- Metallic lakk
- Navigasjon PRO
- Harman Kardon lydanlegg
- Semielektrisk hengerfeste
- 19" D-ekret vinterhjul

Leietid 39 mnd / 48.000 km
Forskuddsleie kr 50.000,-
Pris pr mnd kr 7.500,- inkl. MVA

Audi Q5 55 TFSle Q/S Competition 367HK aut.

- Isbrehvit
- Assistentsystem pakke tur
- Adaptiv luftfjæring
- Vinterhjul
- Hengerfeste

Leietid 32 mnd / 50.000 km
Forskuddsleie kr 40.000,- inkl. MVA
Pris pr. mnd kr 5.450,- inkl. MVA

Nye VW ID.4 1ST 204 HK aut.

- Metallic lakk
- Varmepumpe
- Hengerfeste
- Adaptiv cruise
- Vinterhjul

Leietid 30 mnd / 37.500 km
Forskuddsleie kr 40.000,-
Pris pr mnd kr 3.950,-
Rekkevidde inntil 496 km (WLTP)

Nye Hyundai Tucson Premium 4WD Plug-In Hybrid aut.

- Metallic lakk
- 19" lettmetallfelger
- Skinnseter m/ventilasjon
- Krell Premium lydanlegg
- 360 graders parkeringskamera
- 17" vinterhjul u/pigg

Leietid 39 mnd / 48.000 km
Forskuddsleie kr 40.000,- inkl. MVA
Pris pr mnd kr 3.800,- inkl. MVA

Kontaktpersoner

Petter Ødegård – Selger
Mobil: 40 62 11 19
E-post: petter@ctcbil.no

Tom Brenna – Salgssjef
Mobil: 90 08 61 90
E-post: tom@ctcbil.no

Generelle vilkår

I tillegg til de oppgitte priser kommer følgende i tillegg:

- Flåteforsikring p.t. **FRA** Kr. 5.490,- pr. år fra IF (kr. 7.590,- ved 20.000 km pr år)
- Service i.h.t bilens servicehefte må følges og betales av leietaker
- Trafikkforsikringsavgift tilkommer forsikringen.
- Etableringsgebyr Kr. 3.990,- (ordinær pris kr 4.990,-)
- Andre kjørelengder på forespørsel

Det tas forbehold om endring av rente, avgiftsnivå og kredittsjekk.

Kampanjeperiode 19.02.21 – 31.03.21

Eller så langt lageret rekker.

(Vi leverer de fleste merker og modeller - finner du ikke bilen du er på utkikk etter, ta kontakt)

OMSTILLINGS- OG TARIFFBREV 1/2021

Pandemi, smitte, møte og reiserestriksjoner, vi er alle i en krevende situasjon. Vi opplever et departement som detaljstyrer Forsvaret, tross for at hensikten med ny styringsmodell er akkurat motsatt. I løpet av mars måned vet vi om vi har en ny eller prolongert Hovedavtale på plass, mest sannsynlig er vi i en rettsprosess med staten ifh til variable tillegg. Det er krevende å få svar på enkeltsaker, det synes som om man sliter med å løse sakene. Dette er en krevende situasjon, særlig siden Forsvarsstaben ønsker å redusere antall reglementer, regler og bestemmelser.

AV FORHANDLINGSUTVALGET I BFO

PARTENE ENIGE OM EN NY IS-AVTALE 13/1

13. januar var temaet den sentrale informasjons- og samarbeidsavtalen. Partene ble fort enige om at det ikke var nødvendig med store endringer, før vi kjenner utfallet av forhandlinger av ny Hovedavtale i Staten og endringer i tilpasningsavtalen for Forsvaret. Av de saker vi tok inn i avtalen denne gang var en enighet om digitale møter og føre møtedagbøker når vi behandler store saker. OU-referanse-gruppe-møter ble presisert ifh til konkrete omstillinger/utredninger mv. Når vi bruker OU-referansegruppe i denne rollen skal det føres referat, som godkjennes i møte. Utover ovenstående, videreføres den tidligere avtalen.

RÅDET FOR SELVMORDSFØREBYGGENDE ARBEID [14/1]

Møtene i rådet har søkelys på forebygging av selvmord. Forsvaret er nå en virksomhet som har en nulltoleranse for selvmord og det tilligger derfor alle avdelingssjefer å følge opp situasjonen i egen avdeling. Rådet har drøftet forskjellige tiltak som bør iverksettes, gjerne i samarbeid med soldataksjonen 2021. Rådet har fått en tildeling på kr 500 000.- for å igangsette tiltak som skal bidra til å sette søkelys på forebygging.

Anette Hyldmo, representanten fra TVO, informerte om at årets soldataksjon har fokus på psykisk helse. Aksjonen skal gjennomføres i perioden 15/3 til 15/5. Man er i full gang med lokal planlegging for å sette søkelys på psykisk helse ikke bare i dag, men helse året igjennom, herunder også aksjonsdagene. Aksjonen vil bli gjennomført innenfor gjeldende smittevernregler. Mange tillitsvalgte ønsker å arrangere kurs i selvmordsforebygging. Enn så lenge er begrensningen vært covid 19 og det faktum at Forsvaret har litt for få instruktører med godkjent VIVAT-kompetanse. Plakater og brosjyrer er sendt ut til avde-

lingene og blir hengt opp fortløpende, her er også telefonnummeret til Grønn linje oppført.

Noen tenker at siden aksjonen ledes av TVO, så gjelder ikke dette de ansatte. Det er feil sier Anette, psykisk helse gjelder oss alle og oppfordrer herved alle til å bli med. Både Forsvarssjef og Forsvarsminister har tydelig gitt uttrykk for å bidra der de kan, og TVO bruker den muligheten til drahjelp for hva det er verdt.

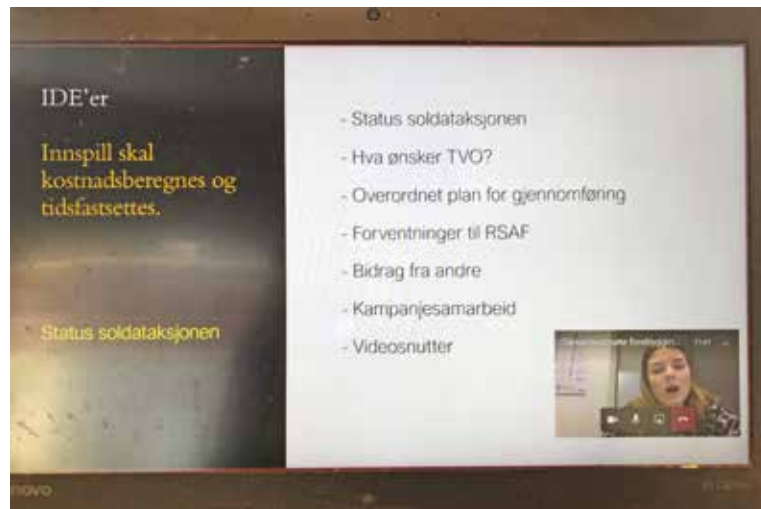
DRØFTING AV FORSVARSSJEFENS PLAN 20/1

BFO og NOF leverte skriftlige innspill som følger referatet. Den store endringen fra tidligere år er en ny styringsmodell. De andre etatene i sektoren skal være leverandører til Forsvaret og det betyr at vi må se på virksomheten i Forsvarssektoren, og FSJen har innledet et samarbeid med de andre etatsjefene for å nå målene raskere, herunder kunne hente ut gevinster på et tidligere tidspunkt enn før.

Det ligger i planen at DIF-sjefen skal lede egen driftsenhet innenfor tildelte rammer og med de prioriteringer FSJen har definert i planen. Denne gangen ble det kun foretatt småendringer i teksten til FSJens plan. BFO uttrykker anerkjennelse til alle de som har arbeidet med planen.

OU-REFERANSEGRUPPEMØTE 26/1

I samsvar med enighet fikk vi orientering om status for de 5 utredningene FD IV gjør for Forsvarssjefen. Vi ble orientert om status i arbeidet, herunder når de forskjellige rapportene skal overleveres Forsvarssjefen for videre behandling. Vi fikk også en orientering fra Brigader Henry Lindbekk ifh til program effektivisering og gevinstrealisering. Man skal spare inn 1.9 mrd i sektoren. I etatsjefsmøte har man blitt enige om ca 50 % overhøyde mht gevinstrealisering. Dvs at man skal spare inn

rundt 3 mrd kroner i fireårsperioden. I tillegg skal han trekke inn kr 300 mill, som en konsekvens av at FLO ikke har klart innspareingsmålet på lagerstruktur mv.

HOVEDAVTALE SEMINAR MELLOM PARTENE I STATEN

3. februar inviterte personaldirektøren i Staten Gisle Nordheim til møte med hovedsammenslutningene i staten for å drøfte resultatet av den nylig fremlagte Fafo-rapporten opp mot mulige endringer i Hovedavtalen.

Hovedtanken bak møte var hvordan kan HA bedre kan legge til rette for utviklingsarbeid i virksomheten og utvikling av tjenestene til brukerne. Utgangspunktet var HA § 1 Formål og intensjoner, med sikte på å utvikle samarbeidet slik at dette kan bidra til en fleksibel og brukervennlig tjenesteyting med et godt arbeidsmiljø, god ledelse, bedre resultatoppgjør og et godt forhold til innbyggerne. Vi kom inn på tilpasningsavtaler, kompetanseheving av arbeidsgiver og tillitsvalgte, virksomhetens behov og hensynet til virksomhetens rolle ovenfor brukerne.

Videre fremdrift er at personaldirektøren møter lederne på hovedsammenslutningsnivåene 12. februar og diskuterer grunnlaget for handlingene som tar til i mars. Planen er at vi skal ha en fungerende hovedavtale på plass pr 1.april.

NYTT INNSLAG – VI UTFORDRER EN HTV

Vi vil fremover utfordre våre HTVer til å komme med korte tilbakemeldinger om hva som skjer i deres DIF. Dette gjøres delvis for å informere medlemmene, men også for at andre skal bli klar over utfordringer andre har på generelt grunnlag. Denne gangen utfordret vi vår HVT i Hæren Rune Isvik. Oppdrag - gi en tilbakemelding på 4 viktige tema, samt en status på Covid 19 situasjonen.

HÆRENS LAGFØRERSKOLE- FRAFALL UNDER UTDANNING

Saken om stort frafall på Hærens lagførerskole ble tatt opp av BFO under Hærens drøftingsmøte i desember 2020, og senere fulgt opp under kontaktmøte med Hæren i januar 2021. Tema var grunnlag i kvalitet ift hva man får ut av utdanningen og ikke minst ressursbruken. Hæren ser alvorlig på situasjonen og er ikke komfortabel med at man har dette frafallet under dagens utdanning. Hæren skal nå se nærmere på innhold i utdanningen, men mest på seleksjonen. Dette da måten man selekterer elevene på, ikke nødvendigvis fører til at det er de beste som velges. Det kan gå mot en FOS-ordning for opptaket og BFO er fornøyd med at dette tas tak i.

REKRUTTERE OG BEHOLDE

Det er satt i gang et prosjekt under ledelse av HST/P for å se på tiltak

for å rekruttere og beholde personellet i Hæren. Det er allerede lagt frem mange gode forslag, hvor BFO har fremmet flere av forslagene. Vi har særlig tatt for oss kompetanseområdet og hvordan tilføre kompetanse underveis i tjenestegjøringen. Det er ellers sett på områdene, karriere, insentiver, grad/lønn, familie/fritid og anerkjennelse. Videre er BFO opptatt av alle tiltak må iverksettes slik at det kan gjennomføres i det daglige gjennom lederskap, tilrettelegging og prioritering.

HÆRENS LØNNSPOLICY – OPPSTART REVISJON

Etter KKT, så er det på det rene at Hærens lønnspolicy trenger en ny innretning. Dette for å hindre lønnsreduksjon når stillingene nedjusteres i grad, uten at oppgavene er endret.

Hæren har lovet at lønsmassen skal opprettholdes. Fra februar til mai, skal det kjøres en prosess med revisjon av Hærens lønnspolicy, herunder drøfting av vedleggene for lønnsfastsetting. BFO er spesielt opptatt av at utdanning skal lønne seg og at Forsvaret må være konkurransedyktig i markedet.

TIDSBEGRENSNING PÅ STILLINGER I HÆREN

BFO har tatt opp med Hærstaben den utstrakte bruken av tidsbegrensning på stillinger, særlig for søknadsstillinger i spesialistkorpset. Saken ble synlig ifm. KKT-prosessen og saken rundt realkompetansevurderinger. BFO mener utstrakt bruk av tidsbegrensning er uheldig og etterlyser heller lederskap og veiledning for å motivere personellet til å søke nye utfordringer og dermed skape personellflyten forsvarer trenger. Hæren vil ta med seg innspillet til arbeidet med karriere og utdanningsplaner.

CORONA I HÆREN

Ifm. det muterte viruset, ble det i januar iverksatt strengere tiltak for å begrense smitte i samfunnet. Innkalte vernepliktige fra de 25 kommuner på Østlandet, som ble holdt igjen og ansatte fra samme kommuner - som er pendlere ble værende hjemme, inntil situasjonen er avklart.

For andre gjelder tidligere tiltak som stort sett har vært å følge de nasjonale bestemmelsene, som å oppfordre til å reise mindre, opprettholde kohorter, tiltak innenfor fysisk trening, utsettelse av arrangementer osv. Dette har medført at Hæren har klart å holde smittetallene lave. Videre så ble de store øvelsene med alliert deltakelse avlyst. Hæren ser på alternativer for egne avdelinger, slik at operativ evne best mulig kan ivaretas gjennom trening og øving.

Det er uheldig at man ikke får øvd som planlagt, men håper at noe av dette hentes inn igjen gjennom nasjonal aktivitet. Mottaket av de allierte med smittetilfeller, viste også at vi var i stand til å håndtere dette på en god måte, uten at det utgjorde risiko for andre.

SENTRALE LØNNSDRØFTINGER [HTA 2.5.5]

BFO opplever at de sentrale lønnsdrøftingene mer eller mindre er «spill for galleriet»

ATO ene inndro myndighetene til å gjennomføre lønnsdrøfting lokalt grunnet uenighet om forvaltningen av to ulike tariffavtaler noen år tilbake i tid. Denne myndigheten valgte vi senere å tilbakeføre lokalt, men da stoppet sentral arbeidsgiver dette. Vi har derfor fortsatt sentral lønnsdrøfting, men opplever oftere og oftere at dette egentlig er spill for galleriet.

De ulike DIF ene sender inn stillinger til drøfting med forslag på lønsplassering iht. til sin lønnspolicy, som det er enighet om lokalt. Sentralt så erfarer vi at sentral arbeidsgiver (FST) har gitt føringer som sier at lønsplasseringen det er lokal enighet om ikke er mulig.

Alle partene i møtet er kjent med at DIF etter mottak av sentralt resultat justerer lønsplassering kort tid etter i form av lønssamtaler, for å tilpasse iht. lokal lønnspolitikk. BFO mener derfor at det er to veier å gå her; tilbakefør lønnsdrøftingene til DIF som har full oversikt

over lokal lønnspolitikk eller oppretthold sentral drøfting, hvor oppgaven da vil være å harmonisere de ulike DIF ene slik at det blir ensrettet behandling på tvers av disse. Slik det gjøres i dag så framstår det som unødige bruk av tid for alle involverte parter.

FORHANDLINGER SÆRAVTALE LEDENDE I FORSVARET

Partene er nå i gang med en gjennomgang av særavtale for ledende personell i Forsvaret.

Avtalen omfatter i dag alle med grad Oberst og høyere. Partene er så langt enige om et betydelig etterslep på de tillegg som den er ment å kompensere.

Avtalen har i hovedsak ikke vært regulert siden 2011, og BFO har flere ganger krevd at denne avtalen også må gis en utvikling i samsvar med lønnsøkningen i perioden.

Partene er så langt enige om at basistillegg økes med kr 20.000 pr år, og øvrige individuelle tillegg økes med kr 10.000 per år. I den videre prosessen vil alle stillinger som i dag er omfattet av avtalen bli gjennomgått.

PENSJONSGIVENDE VARIABLE TILLEGG

Forsvaret har nå stadfestet sitt syn på ATF i forhold til pensjon, og at disse tilleggene hverken er, eller skal være pensjonsgivende. Dette innebærer at Forsvaret som arbeidsgiver vil ha den dårligste pensjonsordningen i Staten etter at ny pensjonsordning i Staten trådte i kraft 1. januar 2020.

Det er kun en taper i denne saken, våre yngre militært tilsatte, som i fremtiden vil få en meget dårlig uttelling på sin pensjon. Igjen vil dette sannsynligvis bidra til en ytterligere personellflukt fra Forsvaret. BFO og de øvrige arbeidstakerorganisasjonene som var en del av stevningen til Statens lønnsutvalg vil nå vurdere den videre prosessen i samråd med respektive hovedsammenslutninger.

UTBETALING AV LOKAL LØNN 2019

Forsvaret har nå startet utbetaling av lokal lønn 2019 med virkningsdato 1. juli 2019.

Om lag halvparten vil få sine tillegg utbetalt på lønn nå i februar, resterende vil i all hovedsak få utbetalingen i mars. BFO oppfordrer alle sine medlemmer til å kontrollere sin lønsslipp ekstra nøye den kommende perioden og ved spørsmål ta kontakt med FPVS/PLA (HR huset). Våre medlemmer kan ta kontakt ved prinsipielle spørsmål og eventuelle uklarheter.

BONUS T-35 OG SAMMENHENG TIL ANDRE BONUSORDNINGER – EKS FS BONUS

Etter henvendelser fra flere medlemmer har BFO nå fått ryddet opp i de saker der Forsvaret har stoppet utbetaling av bonus (T-35 eller Særavtale FS) for våre medlemmer. Medlemmer som opplever å være berørt av denne problemstillingen bes ta kontakt med BFOs forhandlingsledere tariff.

FORHANDLINGSUTVALGET ØNSKER DERE ALLE EN FIN VINTERFERIE

HAR DU KRAV PÅ KOMPENSASJON FOR UTILFREDSSTILLENDENDE KVARTER?

BFO får stadig henvendelser fra ansatte som mener seg å ha krav om kompensasjon for utilfredsstillende kvarter. Dette har skapt mange og lange diskusjoner opp mot arbeidsgiver, og vi er fortsatt ikke kommet til enighet. Regelverket knyttet til utilfredsstillende kvarter står regulert i Bestemmelser for kvarterstandard for Forsvaret. Her finner vi beskrivelsen for hva som skal regnes for tilfredsstillende kvarter, både i form av størrelse, utstyr og unntak. Det er spesielt unntakene som skaper rom for usikkerhet og diskusjoner. Kvarterbestemmelsene beskriver de ulike brukerkategoriene og rettigheter knyttet til disse.

For BFO hersker det ingen tvil om at intensjonen er at alle som tilbys kvarter skal tildeles kvarter som er beskrevet som tilfredsstillende iht bestemmelsen. BFO har sammen med øvrige organisasjoner og arbeidsgiver beskrevet hvilke unntak som kan påvirke det motsatte og over hvor lang tid et unntak skal være gjeldende. Utfordringen som har «sneket» seg på over tid nå er at stadig flere blir plassert på det som oppfattes som utilfredsstillende (dvs mangler ift størrelse, utstyr, tilgang på hybel-/tekjølken, TV/ internett, vaskemuligheter).

Kvarterbestemmelsene har klarlagt at kategori 1 har krav på kompensasjon når disse manglene oppstår, men har ingen elementer som forteller hva som skal skje ift kategori 2 og 3 når avvikene oppstår utover de unntakene som ligger beskrevet i Kvarterbestemmelsene. Dette er det som volder både oss og arbeidsgiver utfordringer når alle kravene dukker opp. Kvarterbestemmelsene ble sist gjenstand for forhandlinger i 2015. Intensjonen var at vi skulle evaluere avtalen etter 1 år. Dette skjedde ikke og BFO har gjentatte ganger etterlyst evaluering uten å bli hørt. Etter innføring av OMT og ny LTP skjedde det store forandringer ift personell- og basestruktur og rettigheter.

BFO sa da opp Kompensasjonsavtalen til reforhandling (Kvarterbestemmelsen ligge som et vedlegg til denne) i 2018 for å bidra til at Forsvaret skulle ha et oppdatert bestemmelsesverk å forvalte etter. Dette kravet har vi gjentatt ved flere anledninger og nå senest desember 2020. Arbeidsgiver har så langt ikke evnet å komme med et tilsvarende på vårt krav. BFO kan ikke se annet enn at det både for oss og for arbeidsgiver, så vil en reforhandling og oppdatering av Kompensasjonsavtalen med tilhørende Kvarterbestemmelser vært det beste for alle (også for de ansatte).

Så oppfordringen til arbeidsgiver er helt klar – Få ut finger'n!

Grethe Bergersen
Forhandlingsleder/BFO

BFO I DIALOG MED FORSVARSKOMMUNENE

Det er vel kjent at Forsvaret i dag har en kraftig underdekning på både kvarter og boliger til sitt befall kanskje spesielt i Troms og Finnmark. Det er ikke bare mangelen på boliger og kvarter som er utfordrende, men også manglende vedlikehold på eksisterende boligmasse. BFO har på vegne av sine medlemmer satt fokus på dette. BFOs frikjøpte tillitsvalgte i Nord, Tony Johansen har over tid skaffet seg oversikt over situasjonen, ved å besøke de forskjellige avdelingene.

ÅRSAK OG EVENTUELL LØSNING?

Etterslepet på vedlikehold er betydelig, og i tillegg må det bygges mye nytt EBA. Dette er meget tydelig på Porsangmoen, som er under gjenoppbygging med etableringen av Finnmark Landforsvar - Porsanger bataljon. Det må bygges mye nytt EBA, og boligene i boligfeltet utenfor leirgjerdet er såpass dårlige, etter flere tiår uten vedlikehold, at det må bygges nytt. Forsvarsbygg har startet arbeidet, men dette vil ta tid på grunn av omfanget. I dag bor flere av det yngste befalet på campingplass flere kilometer fra Porsangmoen.

Målselv kommune er også klar over kvarter og boligmangelen, da 2. bataljon på Skjold også sliter med å innkvartere sitt befall, spesielt de yngre. Flere av de yngre er innkvartert på mannskapskaserne, to og to på seksmannsrom. Boligene for eldre befall, i boligfeltet utenfor leiren, har dessuten en eldre og dårlig standard. Ordfører i Målselv kommune Bengt-Magne Luneng (SP) kjenner godt til situasjonen, og har sammen med ordførerne i Bardufoss og Sørreisa kommune diskutert alternative løsninger.

Rådmannen Målselv kommune, Frode Skugedal.

Målselv kommunehus.

BFOs Tony Johansen tok initiativet til et møte med ordfører Bengt-Magne Luneng, der også BFOs Tore Halvorsen og Offisersbladet var til stede. Luneng er sammen med to andre ordførerne, opptatt av at befall som jobber i kommunen skal ha gode boforhold, og at de trives i kommunen, og kanskje velger å etablere og bosette seg der. De tre ordførerne har sett på muligheten for å avhjelpe situasjonen, ved at kommunene bygger et visst antall kvarter og boliger/leiligheter, som kan leies ut til yngre og eldre befall. Et slikt større byggeprosjekt må i følge Luneng i så fall skje i samråd med Forsvaret/Forsvarsbygg, og med en viss lovnad om utleie. Sivile kan også få tilgang til å leie.

BØR STIMULERES TIL Å MELDE FLYTTING

Ordførerne ønsker å bedre sitt tilbud til sine beboere, kanskje med utbygging av blant annet idrettshall/treningsfasiliteter med mere. Men dette krever også en bedret kommune-økonomi. Det er her BFOs Tony Johansen har kommet med et initiativ overfor kommunene. Yngre befall mellom 19-og 22 år må ikke

ifølge bestemmelsene melde flytting. Men for å stimulere de til å melde flytting i perioden de jobber i Nord, kunne kanskje kommunen innvilge de en form for redusert skatt i perioden, eventuelt gi de et «gavekort» på eksempelvis 2.500 kroner, hvis de melder flytting. Vi snakker om flere hundre yngre befall, som ved å melde flytting kan sørge for sårt tiltrengte skatteinntekter til kommunen. Økte skatteinntekter kan gjøre kommunen i stand til å forbedre sitt tilbud til sine innbyggere, samt eventuelt igangsette et bolig/kvarter-prosjekt.

Offisersbladet berømmer forsvarskommunene Målselv, Bardu og Sørreisa for fremtidsrettede og kreative tanker og planer som kan bidra til en bedret boligsituasjon for befall. BFOs Tony Johansens skal også ha ros for sitt initiativ og forslag til løsning. Dette bør være en vinn/vinn-situasjon for Forsvaret og forsvarskommunene, og ikke minst for forsvarets personell.

Einar Holst Clausen

Tore Halvorsen fra BFO, Bengt-Magne Luneng ordføreren i Målselv kommune og Tony Johansen fra BFO.

JIMMY L BJERKANSMO GIKK BORT 2. DESEMBER 2020

Tidligere forhandlingsleder i BFO Jimmy Linhard Bjerkansmo gikk uventet bort 2. desember, etter et kort tids sykdom.

Jimmy ble født 15.05.1952 i Skjærviken, et lite tettsted i Fredrikstad kommune. Jimmy var eldst av 5 søsken og bare 16 år gammel dro han til sjøs med skoleskipet Christian Radich. Deretter ble det et år på en annen båt som blant annet seilte til Australia, Indonesia og Singapore.

Høsten 1970 møtte han sin fremtidige kone Nan, de fikk døtrene Lin og Nana og Jimmy fikk både barnebarn og vel 64 år ble han oldefar. Jimmy, som drev med salg, innså fort at han ikke ønsket å gjøre dette resten av livet.

Han søkte Befallsskolen for infanteriet i Trondheim, kom inn og en livslang yrkeskarriere var i gang. Han har bl.a. gjort tjeneste på Sessvold, i Harstad, Elverum, Ravneberget i Sarpsborg, Finnmark, flere perioder i utlandet og Forsvarets overkommando mm.

Jimmy var med på den første kontingenten til Libanon i 1978 som hundefører, en tjeneste som ga mersmak og han dro tilbake i kontingent 15, da som hundetroppsjef. Senere dro han til Bosnia med UNCHR - som FN-observatør. Her fikk han sin reserve familie, og i 2000 tok Jimmy med seg familien og dro ned for å feire nyttårsaften. Det ble en tur med mange inntrykk. Gjestfrihet og hjertevarme manglet ikke hos denne familien og de så etter hvert på Jimmy som sin egen sønn.

Jimmy var også i Afghanistan hvor han var med å etablere en stor flyktingleir. Ved en anledning måtte han selv flykte til nabolandet Usbekistan, da det ble for utrygt å oppholde seg der. Opplevelsene satte dype spor hos Jimmy.

Etter hvert ble det jobb i Forsvarets overkommando (FO) på tariff-siden og det var fra denne avdelingen han i 1997 søkte og ble tilsatt på stillingen som forhandlingsleder tariff i BFO 1.august1997.

En av de første sakene han tok på seg som forhandlingsleder, var en sak arbeidsgiver (FO) hadde behandlet og avvist i tydelige ordlag ovenfor arbeidstakerorganisasjonene. Han vant saken overlegent og det hører med til historien at arbeidsgivers saksbehandler på den tiden, da arbeidsgiver overkjørte arbeidstakerorganisasjonene, var nettopp Jimmy selv.

Jimmy ble fort et midtpunkt i kollegiet, han var faglig sterk og svært dedikert til oppgaven. Klar i tale og evne til å skille sak og person, - selv da det blåste som verst mellom partene ble viktig i årene som kom.

Jimmy spilte en sentral rolle i utviklingen av tariffavtaler, særavtaler og annet regelverk på virksomhets-, departements- og statlig nivå. Det var Jimmys væremåte, faglige tilnærming og evne til å lytte og trekke ut det vesentlige i sakene, som gjorde ham så dyktig som forhandler. Han hadde en egen evne til å se de store linjene, selv i små saker og nettopp dette gjorde ham til en tillitsmann som ivaretok både arbeidsgiver og medlemmene på en særdeles god måte.

Disse egenskapene gjorde ham til en høyt respektert kollega og venn, både fra arbeidsgiver-siden, kollegaer i og utenfor BFO. Dette førte til at YS Stat lånte Jimmy i mer enn 6 måneder, da YS trengte hjelp til å forberede hoved tariffoppgjøret i staten og ble vel også streikegeneral på den tiden. Den siste tiden i BFO tok Jimmy etter eget ønske ansvaret for hjemmesidene våre, samt at han skrev saker for Offisersbladet. BFO trakk veksler på hans store fagkunnskap helt frem til årsskifte 2018/2019, da ifh til å gjøre ATF-tilleggene pensjonsgivende.

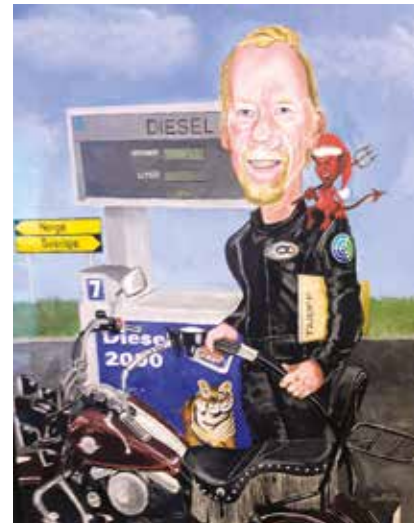
I 2010 flyttet Jimmy og Nan til Sverige og Jimmy ble pendler frem til han gikk av med pensjon i 2013. Da tok han med seg Nan og schæferen Ferroxx på pilegrimstur til Trondheim - til det stedet det hele hadde startet, nemlig BSIT. Etter en liten «brake pga såre poter», fullførte de ferden med bravour. Sommeren 2015 vandret han alene pilegrimsleden i Santiago de Compostella for dypere mening og refleksjon over livet.

På fritiden elsket han å lese og var det festligheter dro han frem trekkspillet. Han engasjerte seg tidlig i losjen, Albert Schweitzer. Var kasserer i Lions Sverige, og var med i Bengtfors dragspillklubb. I «snikkerbua» overrasket han seg selv over hva han klarte å snekre til hjemmet.

Som pensjonist i Sverige engasjerte han seg i Senterpartiet hvor han hadde ett stort verv og mye ansvar. Hans erfaringer og kunnskap ble veldig verdsatt. Det sier litt om vår Jimmy når Bengtfors kommune flagget på halv stang da han sovnet inn 2. desember 2020 - som takk for innsatsen.

Jimmy ble stedt til hvile i en minnerik seremoni i Rolfsøy kapell i Fredrikstad 15. januar og vi fikk være med på hans siste vandring. Igjen sitter familien, venner og kollegaer med gode minner om alt det positive Jimmy sto for. Vi føler med Nan, barna Lin og Nana, samt barnebarn og oldebarn i sorgen og savnet.

For alt han var og alt han er - BFO lyser fred over hans minne.

XENTA

The increasing proliferation of drones and other aerial vehicles creates substantial security challenges – for both military and civilian authorities. Especially as drones are becoming smaller and more advanced, the ability to accurately track and identify them becomes even more crucial.

With its new XENTA product family the radar specialist Weibel, offers a new generation of counter-drone and short range air defense radars. The result of extensive in-house development, this ground-breaking radar system is designed to detect, track and classify low, slow and small (LSS) targets, such as unmanned aerial vehicles (UAVs) and conventional air threats like fighters and helicopters.

The XENTA family meets the strictest requirements for drone detection and air surveillance – including critical infrastructure protection, border protection, perimeter control, and air defense applications. It provides high-performance 3D detection, tracking and classification by combining FMCW and CW digital-array beam forms with advanced dynamic clutter-mapping and MTI-D processing.

These radars increase the distance at which even the smallest micro-Doppler signals can be detected. The radars can track a DJI SPARK micro-drone beyond 2.5 kilometers, with micro-Doppler signature classification of the propellers beyond 1.5 kilometers. The DJI Phantom IV drone can be tracked up to 6 km with classification up to 4.5 km.

The XENTA family comes in two versions: The C-version towards civilian sectors and the M-version towards military sectors. Both XENTA-M and XENTA-C series support full and exhaustive situational awareness for all tactical decision making needs.

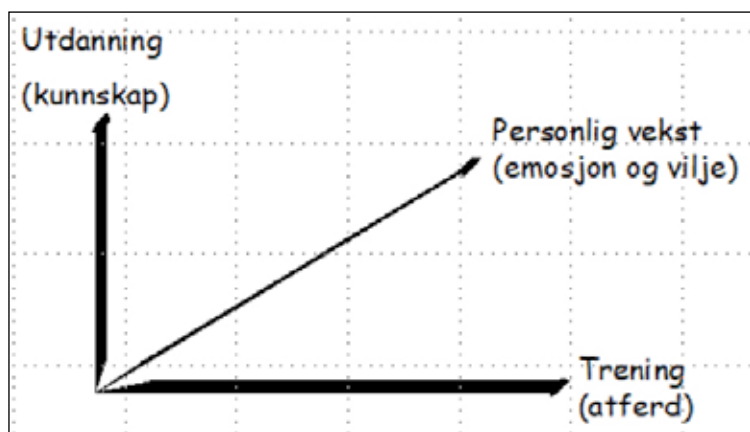
XENTA key features

- Stationary and on-the-move detection and tracking of traditional air targets and UASs
- Reliable kill assessment based on advanced signal processing
- Very low false alarm rate
- High reliability with graceful degradation through multiple transmit and receive modules
- Adaptive and dynamic clutter processing

UTVIKLING AV EN MILITÆRPROFESJON

Helt siden diskusjonen om endringene av personellsammensetning og utdanningen i Forsvaret startet i 2012, opplever vi at søkelyset på betydningen av den militære profesjon har blitt stadig svakere. Dette mener vi er uklokt og farlig; uklokt fordi man mister noe vesentlig for å sikre trygghet for at oppdragene blir løst, farlig fordi dette er selve limet som holder avdelinger sammen når det er mest kritisk. 26. januar gjennomførte BFO et Webinar om temaet, og deltagelsen viste at mange er interesserte og opptatt av temaet.

Det var krigsskolene som tidligere eide profesjonsbegrepet og en metodisk utvikling av profesjonen. Da var fokuset «offiserprofesjonen», og mye av den personlige delen var lagt inn under temaet «Lederutvikling». Dette var en rettesnor i alle fag, direkte og indirekte, og noe som sørget for å lime sammen alle de ulike lærdommene. Utviklingen skjedde gjennom overføring av kunnskap, ferdighetstrening, læringsrefleksjon og oppbygging av en egen identitet, basert på en profesjonsbeskrivelse. Dette var basert på en pedagogisk modell med tre akser.

Profesjonsutviklingen inneholdt alle disse elementene, og man kan si at utviklingen ble representert gjennom «det volum» som oppstår når alle tre akser utvikles. Det man også kan lese ut av denne, er at et ensidig eller tosidig fokus vil (antageligvis) medføre et behov for veiledning og oppfølging etter endt utdanning. Krigsskolen, som jeg kjenner best, hadde denne som sin modell for utvikling av hæroffiserer, og den lå også til grunn for andre lederutviklingsarenaer som Hæren styrte selv.

Denne form for utvikling «av den hele leder» er ressurskrevende. Det kreves kompetente akademikere, trygge profesjonsutøvere og trente veiledere. Samtidig måtte undervisningen ha tilstrekkelig rom (tid) til refleksjon, diskusjon og tenkning om egen fremtidig rolle (Offiseren).

Til en viss grad ble også samme modell benyttet ved befalsskolene, spesielt etter et arbeid blant skolesjefene på slutten av 1990-tallet. Da ble kunnskapsutviklingen mer ordnet, treningen mer realistisk (Balkan skapte erfaringer) og man erfarte også at lagføreren hadde behov for økt trygghet i sitt eget lederskap. Imidlertid var det forskjell på hva som ble vektlagt.

«DEN MILITÆRE PROFESJONS KONTEKST ER KRIG OG KRISEHÅNDTERING!»

Dette er en enkel beskrivelse som setter den ansatte i en riktig definisjonsramme. Det er altså ikke fredstidsoppgavene som definerer utøveren, eller profesjonens rolle. En definisjon, slik den gamle FFOD (2007) beskriver det, er «Medlemmene av en profesjon har fått ansvaret for å utføre en spesialisert oppgave for samfunnets beste. Profesjonsutøvelsen bygger på omfattende teori og praktisk trening.

Utøveren av en profesjon identifiserer seg med sitt yrke og hverandre: man er offiser, man jobber ikke som offiser.

Ser man disse to i sammenheng, er det altså kunnskap om å håndtere krig og krise, ferdigheter til å ta vare på seg selv og andre – i et fellesskap preget av sterk lojalitet og tillit. Det er dette som er limet som holder avdelingene samlet og sterke, og som skal sikre din og min sikkerhet. Disse kjennetegnene er ikke helt unikt for vår profesjon alene, men det er bare den militære profesjonen som innebærer aksept for å kunne ofre eget og andres liv for å løse oppdraget. Dette krever en sterk pliktfølelse, lojalitet til oppdraget og erkennelse av at eget liv har mindre verdi enn det å beskytte andres.

I diskusjonen om «offiserprofesjonen», var det enklere å sette ord på hva dette betydde. Som eksempel;

- Det innebærer å samordne og lede de ulike ressurser man har til rådighet; Soldater, stridsvogn, fartøy, fly, logistikk, samband mm
- så effektivt som mulig!
- Du skal ta (sunne) beslutninger for din avdeling – de fleste av gangene på et mangelfullt grunnlag og du vet ikke utfallet.
- Du skal motivere dine soldater til å ta liv og skape aksept for å sette deres og eget liv i fare.
- Du må ha – og gi – tillit til dine soldater og til dine ledere (oppover – til siden – nedover)
 - Denne bygges på to ting;
 - Sjefen kan sin jobb (Man må vite hvor man er – hvor man skal – hvorfor man skal dit og hvordan man skal komme dit mest mulig effektivt).
 - Du har utviklet din dømmekraft
- Du må forvente å ta beslutninger under ekstremt press (tid eller situasjon – eller begge deler samtidig)

Respekt – Ansvar – Mot – Dømmekraft – Ansvarsglede – Beslutsom – Formidler – Omsorg – Tillit

IMIDLERTID – HVORDAN SER DETTE UT NÅR MAN SKAL BESKRIVE «DEN MILITÆRE PROFESJON»?

Det er ikke like enkelt og entydig. Den militære profesjon avviker fra en definisjon av hva «profesjonen er», og den består av mange ulike grupper. Kjerneverdiene ligger fast, omsorgen og tilliten må være stor, og jeg tror fortsatt at profesjonsutøveren må se på yrket som noe mer enn en jobb. I de mest ekstreme situasjoner som kan oppstå, det er dette som gir deg kraft nok til å stå i situasjonen uten å flykte (som ville vært naturlig). Samtidig øker forventninger og krav om en velut-

viklet dømmekraft, som ivaretar alle regler og basert på skuddsikre analyser.

Jeg er veldig usikker på om man klarer å overføre slike tankerekker til fremtidens profesjonsutøvere, spesielt til lederne.

Den militære profesjon kan kun utvikles av profesjonen selv. Noen vil sikkert si at dette er et sterkt utsagn. De beste stedene for at dette skal skje i ordnede former, og samtidig sikre en viss likhet, er ved skolene. Jeg tror at man er klar over dette, og klar for det – men har blitt effektivisert så mye at ressursene (les antall ansatte og tiden til rådighet) ikke strekker til. Utdanningen blir da fokusert om kunnskap, litt trening og selvrefleksjon. På flere utdanninger – særlig for OR, er også tempoet så høyt at det ikke er rom for egne tanker om hva man egentlig er med på. Konsekvensen er at utdanningsreformen og OMT, begge utviklet av Forsvarsdepartementet med sine innleide konsulentler, egentlig styrer profesjonsutviklingen. Den styres basert på planøkonomiske forutsetninger, ikke på analyser av hva fremtidens stridsfelt vil stille opp av problemer og dilemmaer.

Læringen for den enkelte er mindre viktig enn hva som blir gjennomført.

Det er derfor BFO nå stiller spørsmålet om hvorvidt Forsvaret er i ferd med å miste seg selv.

Alle profesjoner endrer seg, men de har like fullt en kjerne som er konstant. I den militære profesjon kan dette uttrykkes gjennom «plakaten på veggen» og Forsvaret av Norges interesser i krig, krise og fred. Men det kompromissløse forsvaret utfordres av politikkenes krav og

budsjettene tall. Imidlertid, der politiske krav – som man ikke vil eller kan møte, truer med å overstyre militære forståelse av sikker oppdragsløsning, er det særdeles viktig å styrke sin profesjonsidentitet. Strategiens mester, Carl von Clausewitz, sa at krigens «logikk» alltid endres, men soldatens «grammatikk» forblir den samme. Eller som dagens forsvarssjef sier; «Som Carl von Clausewitz har uttrykt det for snart 200 år siden så endrer ikke krigens natur seg. Krigens karakter er derimot i konstant endring.».

Gjennom Webinaret i januar ble profesjonen belyst fra flere kanter. Hele poenget med seansen var å starte en diskusjon og en bevissthet om noe helt grunnleggende for Forsvarets kvalitative utvikling. Selv om det ble sagt fra to av debattantene at Forsvaret mistet «Offisersprofesjonen» for lenge siden, kan ikke det være ensbetydende med at profesjonstenkning ikke er viktig eller relevant i dagens forsvar. BFO hevder at dette faktisk er mer viktig nå, hvor beslutninger kan fattes lengre ned i organisasjonen, tempo er høyere og trusselbildet større.

Profesjonsidentitet og -tilhørighet må eies av Forsvaret selv, som en del av etatens DNA. Derfor bør man sørge for å sette klare grenser for andres overstyring, og gjøre det selv om det betyr ubehag og motstand. Dette krever både mot og ansvarlighet. Dyder som er en del av militærprofesjonen av i dag.

Dersom du ble nysgjerrig på dette temaet, gå inn på www.bfo.no og hør på Webinaret. Der finner du også en artikkel med spørsmål og svar.

Snowmobile Pulk

Used by the military in several countries for many years.
NAMSA Contract No LZARC01

- Rotation moulded polyethylene hull
- Cordura cover
- Waterproof
- High loading capacity
- Excellent floating ability
- Low friction, easy to pull
- Unique handling

Arctic Pulk
www.arcticpulk.com
Norway, 9372 Gibostad
Tlf: +47 984 21 112

Rescue version
NATO stock no: 3920-25-160-0732

Army version
NATO stock no: 3920-25-160-0731

Arctic Pulk
No-9372 Gibostad
Norway Tlf.: +47 984 21 112
remy@arcticpulk.com
www.arcticpulk.com
Leverandør ID 110629

KV Senja over sammen med marinejegerkommandoen
Foto Torbjørn Kjosvold Forsvaret

FIRE ÅR I USA, SEKS MÅNEDER MED FLYTTING

Sommeren 2020 var slutten på oppholdet vårt i USA. Prosessen med å komme seg hjem tar litt tid, og forberedelsene starter gjerne et halvt år i forveien. Vi grublet litt på hvordan vi ønsket å gjøre dette, og landet på at vi ønsket å sende tingene våre i begynnelsen av juni, for å få de en gang i begynnelsen av august, i god tid til skolestart og den kalde høsten i Norge. Vi ble advart tidlig på våren om at flytteprosessen, på grunn av covid-19, kunne ta så mye som 8-10 uker.

Summen av omstendigheter gjorde at flyttingen vår tok fire måneder.

Flyttingen vår har vært en lang rekke uheldige sammentreff. Det norske flyttebyrået som fikk tildelt flyttingen av FPVS engasjerte et amerikansk firma til å håndtere den amerikanske siden av flyttingen. Flyttingen startet med en videovisning av huset, hvor vi hadde med en iPad fra rom til rom, veiledet av en ekspert på temaet. Hver eneste skuff og skapdør ble åpnet, det ble oppgitt vekt på gjenstander han ikke var helt sikker på, og basert på dette ble det estimert et volum på flyttelasset vårt.

Dette skulle vise seg å være 17 kubikkmeter feil. 17 kubikkmeter for lite altså.

Dette oppdaget det tredje firmaet (de som var leid inn av de som var leid inn), da de skulle pakke containeren vår. En bom på 19%. For oss betydde dette at vi hadde mer enn vi egentlig hadde krav på å få flyttet hjem.

Overskuddet, altså det som ikke gikk i containeren, ble stående hos det lokale flyttebyrået, i påvente av at noen skulle finne ut hvem som skulle betale for dette. Umiddelbart tenkte vi at vi kunne betale dette selv. Det var jo våre eiendeler, og vi ville ha de hjem. Etter å ha tenkt oss om, kom vi frem til at det var firmaet som sto for befaringen som burde ha dekket dette. Om de hadde kommet med en korrekt beregning av volumet, så kunne vi ha kvittet oss med det som var for mye, og da før flyttefolkene dukket opp.

Det er jo åpenbart vår egen feil at vi eier mange ting, men om befaringen hadde vært gjort riktig, kunne vi ha gjort noe med dette.

Ifølge det norske firmaet er det ikke uvanlig å bomme med 20-30% på videovisninger. Dette betyr at du kan få estimert et volum som er alt for stort, og at du selger unna en hel masse av tingene dine, bare for å finne ut at du ikke hadde for mye allikevel. En slags catch 22 der altså.

Vi vinket farvel til flyttefolkene onsdag den 3. juni. Den 8. juni fikk vi melding om bommert på størrelsen. Rundt den 16. juni ble det bekreftet at flyttelasset skulle pakkes ferdig og sendes. Flyttelasset ble så fordelt på én stor container, samt én liten container.

Tilfeldighetene slo til igjen, og det amerikanske tollvesenet ville inspisere den store

containeren. I ettertid kan det se ut som at de har tatt ut omtrent alt innholdet, åpnet en del esker, teipet de sammen igjen, og stuert de i containeren. Disse eskene er da gjerne skåret opp på siden, åpnet under, eller på andre kreative måter, slik at de mister bæreevnen, og klemmes flate når de stables inn i containeren igjen.

De som leverte flyttelasset vårt i Norge (firma nummer fire) mente at tollerne hadde gjort en dårlig jobb i denne stablingen, og at det var delvis derfor at 24-25 gjenstander var ødelagt eller borte. Til sammenligning var kun én gjenstand ødelagt da vi flyttet til USA.

Vi er ikke nevneverdig glade i å bo på hotell, så vi flyttet inn i huset vårt da vi kom hjem til Norge i slutten av juli. Gjennom slekt og venner fikk vi lånt oss møbler og kjøkkenutstyr, som en gammel sofa som skulle kastes, et lite stuebord, et spisebord med videre. Litt spartansk, men fortsatt bedre enn å bo på hotell, med all logistikken det ville ført med seg.

Flyttelasset vårt forlot ikke USA før den 4. eller 6. juli.

Vi mottok den lille containeren i midten av august. Jeg tok meg fri denne dagen, for å kunne ta imot tingene våre. Dagen gikk, ingen dukket opp. Jeg sendte en ny epost til flyttebyrået, for å få status. Svaret var at de antok at de var hjemme hos oss rundt fire på ettermiddagen.

Så var det bare å vente på den store containeren. Denne hadde blitt sendt via Kina, og var en stund forventet å ankomme den 7. september. Dette ble endret til 23. september.

Den 24. september ble datoen endret til 26. september, med start tollklarering den 28.

Vi mottok flyttelasset den 5. oktober.

Som nevnt var det utrolig mye som var ødelagt ved ankomst. Enkelte av tingene må ha vært utsatt for voldsom kraft. Oppgjør etter slike skader er relativt greit, men det trekkes fra for alder på gjenstanden som er ødelagt.

I og med at vi måtte vente to måneder på flyttelasset etter at vi kom hjem, fikk vi behov for å handle litt. Vi hadde jo tross alt ikke med oss mer hjem enn hva vi fikk med oss i bagasjen på flyet, og da var det ikke plass til klær for norsk høst. Ei heller matbokser, pennal, eller andre ting til skole. Vi mener selv at vi ikke har tatt av på noe vis, og handlet for 11250,-. Flyttebyrået har sagt at de skal dekke noe av dette, og Forsvaret tar forhåpentligvis resten. Fra jeg ga tomme opp til flyttebyrået på det de skulle dekke har vi i skrivende stund ventet to uker på pengene.

Hva er så poenget med all denne jamringen om ødelagte ting, manglende ting, slitne møbler og penger som ikke dukker opp? Jeg har i løpet av høsten 2020 hatt lyst til å henge ut firmaet som sto for flyttingen vår, eller ta

saken til en advokat, men ansvarsfordelingen i flyttingen gjør det vanskelig å plassere ansvaret, eller kunne fastslå at flyttebyrået ikke har overholdt kontrakten. Del to av dette er at vår erfaring kanskje kan komme Forsvaret, eller noen som skal flytte i fremtiden, til gode.

ERFARINGER OG TANKER OPPSUMMERT ER SOM FØLGER:

1. Å leie møbler i USA er veldig smidig. Da kan du bli boende i et hus som det uansett betales leie for, og kostnaden for møbelleie er ikke noe høyere enn hotell i to måneder.

Å leie møbler i en kort periode er ikke lønnsomt. Ulempen er at kostnaden havner på egen avdeling, og ikke FPVS, som ville hatt utgiftene til hotell.

2. Det finnes ingen åpning i Forsvarets regelverk for å dekke utgifter til å bo i eget hus i Norge mens flyttelasset er i transitt. Om du sparer Forsvaret hundre tusen kroner ved å ikke bo på hotell, så kan du ikke få dekket en krone til innkjøp av håndduker og sengetøy. Her bør det i fremtidig avtaleverk sees på en eller annen løsning hvor tjenestemann som velger å bo hjemme i påvente av flyttelass kan få utbetalt en engangssum, for å gjøre eget hus beboelig.
3. Forsvaret dekker 17 døgn kost under flytting. Uavhengig av hvor lang tid flyttingen tar. Fire måneder uten eget kjøkkenutstyr medfører en del takeaway.
4. Tjenestemann er ikke pr def kunde i forholdet til flyttebyrået. Det er Forsvaret som inngår kontrakten om flytting, så eventuelle krav mot flyttebyrået, utover erstatning for skadde gjenstander, må tas av Forsvaret. I vårt tilfelle betyr dette at vi ikke kan gå til flyttebyrået og kreve erstatning fordi de ikke har gjort det som står i kontrakten.
5. Om det ikke fastsettes en makstid for flyttingen i kontrakten, kan flyttebyrået finne rimeligste måte å sende flyttelasset på, noe som antakelig involverer å sende via Asia.
6. Flyttebyrået kan dumme seg ut omtrent

totalt, uten at det får konsekvenser, eller at du får noen kompensasjon.

7. To måneder uten eget inventar er lenge. Fire måneder er alt for lenge.

Morten G.

Offisersbladet har etter at denne saken ble skrevet blitt oppmerksom på at det på PE-kurset nylig ble orientert om at det visst nok skal være en rammeavtale klar for flytting både til USA og Europa, så da er det lov til å håpe at dette løser noe av problemene.

Det er laget et eget DocuLive nummer på dette, men det ligger ingen avtale der. Etter sigende kommer dette av at forsikringsavtalen med flyttebyråene ennå ikke er på plass.

Denne forsikringsavtalen er kritisk å få på plass med skikkelig innhold slik at tjenestepersonen som er utsendt ikke blir skadelidende for at gjenstander blir skadet under flytting ifm. en beordring.

UNDERREGULERINGEN AV PENSJONENE STOPPES

FRP, SV og Pensjonistforbundet tok før jul et initiativ i Arbeids- og sosialkomiteen for å sikre at pensjonistene skulle være underlagt en lovpålagt underregulering av pensjonene på 0.75 %.

Det er nå enighet om at det er gjennomsnittet av lønns- og prisvekst som skal danne grunnlaget for lønnsreguleringen. Vedtaket var enstemmig i Stortinget.

Endringen for løpende pensjoner (de som mottar pensjon) vil skje med virkning fra 2022 og dagens underregulering med 0.75 % som egentlig er 0.78 % er derved en saga blott.

Stortinget er også enige om at man ved årets trygdeoppgjør skal legges inn en kompensasjon for differansen mellom gammelt og nytt system for trygdeoppgjøret i 2020.

Flertallet går også inn for at det i trygdeoppgjøret i år skal legges inn kompensasjon for differansen mellom gammelt og nytt system for trygdeoppgjøret i 2020.

Systemet blir mer rettferdig, men forskjellene er fortsatt betydelige: En yrkesaktiv med kr 500 000.- i lønn, som får 2.5 % i lønnsvekst, får kr 12 500.- i årlig økning.

En pensjonist med samme pensjonsgrunnlag får kr 500 000.- x 66 % = kr 330 000.- x 2.5 % = kr 8 250.- hadde man videreført underreguleringen på 0.75 %, ville pensjonisten fått kr 5 713.- i lønnsøkning.

Med dette har Stortinget fattet et vedtak, som forhåpentligvis er ett av flere gode vedtak som bidrar til at sosiale ulikheter jevnes ut. Endelig blir pensjonistene lønnsvilkår tatt på alvor.

**Kunnskap
er makt!**

DÅRLIG LEDELSE AV STATSRAÐEN

Responsen fra Forsvaret var å angripe metoden og ikke rette søkelyset mot funnene, skriver Jens B. Jahren.

BFO har over lang tid blitt møtt av frustrerte medlemmer med dårlige og lite tilfredsstillende boforhold. I desember i fjor var dette tema i en reportasje på NRK. Tillitsvalgte og ansatte i indre Troms viste fram hvordan forholdene var. Dette var forhold som er kjent og ikke håndtert over tid. Responsen fra Forsvarets ledelse var at det var synd at BFO alltid tok opp det som ikke var så bra. Vår respons var å lage en kort uformell temperaturmåling. Denne ble lagt åpent på våre nettsider og alle som ønsket kunne svare. Responsen i etterkant har vært mye større enn forventet.

FEIL FRAMSTILT

BFO har aldri framstilt dette som en undersøkelse. Vi har vært ærlige på at det var en temperaturmåling som et tilsvar på en holdning om at vi bare var opptatt av det som var feil. Det som var overraskende var at ca 200 valgte å skrive mye om hva de savnet, saker som ikke var på plass og store utfordringer med blant annet boforhold. 200 ansatte er ganske mange når forholdene er så graverende.

Responsen fra Forsvaret var å angripe metoden og ikke rette søkelyset mot funnene. Funn som vi har vært helt åpne på med Forsvaret før det ble skrevet om de i pressen. Saken ble denne uken belyst politisk gjennom et åpent spørsmål fra Stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete (SP) til Statsråd Frank Bakke Jensen. Hvordan ser statsråden på disse funnene? Responsen var ikke overraskende. Det var fullt angrep på metoden. Det kan vi tåle, så lenge det er på et saklig nivå. Når Statsråden påpeker i sin redegjørelse at det er sekter som har mer troverdighet i sine metoder enn BFO, trækker han over det som er akseptabelt.

DET ER DÅRLIG LEDELSE

Ministeren velger altså å overse at 200 av hans ansatte har beskrevet en jævlig hverdag og han bruker useriøs retorikk for å latterliggjøre de som har tatt seg tid til å skrive om sin hverdag. I tillegg sprer han om seg med fakta-feil om hvordan temperaturmålingen ble gjennomført. Dette kommer i tillegg fra en statsråd i et departement som over tid har satt holdninger, etikk og ledelse høyt gjennom et eget program (HEL). Det er det samme departementet som helhjertet støtter oppunder Forsvarets kjerneverdier respekt, ansvar og mot (RAM). For statsråden går tydeligvis dette programmet og verdiene kun en vei, oppover.

Det å senke debatten ned på et slikt nivå fremmer andre verdier og holdninger enn det vi som organisasjon står for, og det som frontes av Forsvarsdepartementet og statsråden selv.

Leder BFO Jens Jahrens

(Innlegget har også vært publisert på Forsvarets Forums nettside)

Frank Bakke Jensen i Stortingets spørretime.

Jens Jahren leder BFO.

BFO INFORMERTE PERSONELLET PÅ KNM MAUD

Så vidt i gang i byen mellom de 7 fjell, selv om vi måtte langt vest i havet til CCB Ågotnes. ATV KNM Maud arrangerte i dag medlemsmøte for begge besetningene der ATV Marinen og HTV Sjø var invitert til å informere om ting i tiden. Smittevern ble godt ivarettatt ved god avstand mellom Maud-kohorten og de besøkende.

Per Ivar Haugen

BFOs HTV Sjø

NEI, DET ER IKKE BARE ÉN TING SOM ER GALT!

Oppsiktsvekkende uttalelser fra Forsvaret til NRK Troms og Finnmark gjorde at BFO gjennomførte en kort temperaturmåling. Resultatet viser at NEI, det er ikke bare en ting som er galt i Forsvaret. Vi er faktisk i en svært dårlig forfatning.

Mange i målingen var naturlig nok opptatt av boligsituasjonen og hvordan Forsvarets ansatte faktisk blir ivaretatt av arbeidsgiver. Fra sør til nord beskrives det om dårlig vedlikehold, renhold og tilstand på kontorfasiliteter og boenheter. Det renner fra tak, lekker fra vindu og muggen har fritt spillerom. Ingenting nytt under solen enda altså.

På kontorene er det dårlig med plass og noen steder må ansatte dele på datamaskiner for å få gjort jobben sin! OMT (Ordning for militært tilsatte) oppleves som støy og er et mareritt for mange, spesielt de som ikke ønsker å konvertere til spesialist og ikke blir realkompetansevurdert til offiser.

Om bord i Marinen sliter de med lekkasjer og vasser i gråvann, mens muggen skaper dårlig arbeidsmiljø. Madrasser må byttes jevnlig, da muggen får tak. De yngste ansatte om bord har dårlige boforhold både om bord, og i land, hvor de stues bort på gamle befalsmesse Fregatten som har dårlige sanitærforhold og kjøkken.

På luftforsvarets hovedflybase Ørland får vi tilbakemeldinger om for liten kapasitet på kjøkken/messe, at det er for få og for dårlige militære boliger. De nye byggene på Ørland tilfredsstiller ikke forskriftene og det mangler kjøkken – er tilbakemeldingene. Flere leiligheter står tomme grunnet sopp og råte, men som kunne ha vært gode om de bare hadde blitt vedlikeholdt.

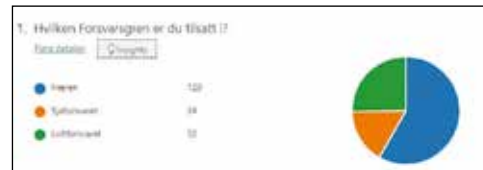
Mugg og råte, foto: Morten Granhaug/BFO

Gjennomgangstonen i svarene på undersøkelsen er også at Forsvaret er underbemannet i forhold til oppgavene. De som ansettes må på kurs og utdanning, og vil ikke være tilgjengelig i stilling. Det er altså ganske mye som er galt i Forsvaret.

PERSONELLFLUKT

I 2018 mistet forsvarer ca 1200 ansatte. Noen gikk av med pensjon, mens de aller fleste sluttet av en eller annen årsak. Over halvparten av disse var under 30 år. Det tilsvarer omtrent 2 av hærens kampbataljoner som forsvinner ut porten hvert år! Våre undersøkelser tidligere viser at hvordan Forsvaret behandler sine ansatte er en av hovedårsakene til at personellet slutter. Denne temperaturmålingen sier

også at omtrent halvparten av de som har tatt seg bryet med å gjennomføre målingen er usikker på om de ønsker å jobbe i Forsvaret ut 2021. (Se lenger ned) Det er ganske alvorlig. Så å si alle vil ikke anbefale venner eller bekjente å begynne i Forsvaret.

Utklipp besvarelse: Hvor er de tilsatt.

Utklipp besvarelse: Meget stor andel er negative til å anbefale Forsvaret som arbeidsplass til venner eller bekjente.

Dette står i grell kontrast til Forsvarets rekrutteringskampanjer mot dagens ungdom. Når vi da vet at Forsvaret skal øke med 300 ansatte i 2021, så vil det si at en enten må stanse personellflukten og samtidig rekruttere 300 flere enn i 2020, eller så må en rekruttere nesten 2000 nye ansatte i 2021. Dette er 2000 militært ansatte som trenger opplæring, utdanning og kursing for å tilegne seg kompetanse for den militære profesjonen. Til Forsvarets ledere og dere med ansvaret for denne tilstanden så har vi bare en ting å si:

- Nei, det er ikke bare én ting som er galt.

ASTREA
lederrekruttering & rådgivning
 Bryggen 9 | 5003 Bergen
 Følg oss på Facebook.com/AstreaRekruttering

ARNE FALBACH

958 08 788

af@astrea.no

KARRIERERÅDGIVNING

Astrea hjelper personer med karriereskift for å komme inn i et nytt spor eller finne en ny stilling. Vår oppdragsgivere innenfor dette området er bedrifter, organisasjoner og enkeltpersoner.

For mer informasjon om hva vi kan bidra med kontakt Arne Falbach.

WWW.ASTREA.NO

FORSVARSBYGGGS PLANLAGTE AKTIVITET I NORD-NORGE 2021

Utover de to store satsingsområdene med gjenoppbygging av Finnmark landforsvar og fremskutt base på Evenes flystasjon, bruker vi i dag mest penger på drift og vedlikehold i Målselv, Bardu og Porsangmoen, forklarer Bratsberg, leder seksjon rammeavtaler og innkjøp i Forsvarsbygg. Foto: Forsvarsbygg

- Landstyrkene i Finnmark og indre Troms i tillegg til Evenes flystasjon vil være sentrale prosjekter for Forsvarsbygg i landsdelen i mange år fremover, sier Lena Bratsberg, leder seksjon rammeavtaler og innkjøp i Forsvarsbygg.

For 2021 er de fleste av kontraktene innenfor investeringsvirksomheten allerede lagt ut på anbud og kontrakter signert. - Totalt regner vi med en omsetning på rundt to milliarder i Nord-Norge, fordelt relativt likt mellom investering og drift, sier Lena Bratsberg på byggebørsen som blir arrangert av Næringsforeningen for Tromsøregionen i dag.

1/3 AV FORSVARSBYGGGS OMSETNING BLE BENYTTET PÅ ANLEGG NORD FOR SALTJELLET

Av Forsvarsbyggs omsetning på 7 milliarder kroner i 2020, ble 1/3 benyttet på anlegg nord for Saltfjellet til investeringsprosjekter samt drift og vedlikehold i fylkene Nordland, Troms og Finnmark.

- Utover de to store satsingsområdene med gjenoppbygging av Finnmark landforsvar og fremskutt base på Evenes flystasjon, bruker vi i dag mest penger på drift og vedlikehold i Målselv, Bodø, Bardu og Porsangmoen, sier Bratsberg.

FORSVARSBYGG HADDE I 2020 AKTIVITET I 64 KOMMUNER I NORD-NORGE

-Vi er opptatt av å dele opp kontrakter slik at lokalt næringsliv kan være med å konkurrere, fortsetter Bratsberg og viser til at Forsvarsbygg i 2020 hadde leverandører inne på anlegg i 64 kommuner i Norge-Norge.

Forsvarsbygg er en beredskapsorganisasjon som sørger for at Forsvaret har det de trenger av eiendom, bygg og anlegg (EBA) i fred, krise og krig.

- Stadig raskere endringer i Forsvarets behov og krav til effektivisering gjør at Forsvarsbygg videreutvikler prosessene tilknyttet anskaffelser, sier Bratsberg.

SIKKERHETSBILDET PÅVIRKER LEVERANDØRMARKEDET

Et endret sikkerhetsbilde i Norge vil innebære endringer og prioriteringer i våre leveranser. Det vil igjen påvirke leverandørmarkedet.

- I Forsvarsbyggs arbeid med å kontinuerlig understøtte Forsvarets behov vil krav om større fleksibilitet og reaksjonsevne gjenspeiles i våre betingelser og avtaler. I tillegg vil vi trenge tettere samhandling med våre leverandører, avslutter Bratsberg.

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Over 10 000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største organisasjon i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse med lokallforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon. Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter.

LEDIG STILLING I BFO

Sekretariatsleder/Stabssjef

Befalets Fellesorganisasjon har ledig stilling i sekretariatet, og søker etter en resultatorientert, initiativrik og dedikert person til stillingen som sekretariatsleder. Stillingsinnehaver vil også fungere som organisasjonens stabssjef og inngå i BFOs ledergruppe.

Stillingen hjemler permisjon fra fast stilling i Forsvaret (jfr HA/TA § 41).

Stillingen som sekretariatsleder er en spennende jobb med store utviklingsmuligheter.

Sekretariatsleder har følgende hovedoppgaver (bl.a.):

- Ansvarlig for den daglige driften av BFOs sekretariat, herunder økonomi og personell
- Utarbeide forslag til årlig virksomhetsplan og budsjett for BFO

BFO søker etter deg som har lyst på nye arbeidsoppgaver i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø. Du må trives med en operativ hverdag, men evne å tenke overordnet og strategisk og videreutvikle oppgaveløsingen. Du må ha evne til å kommunisere godt og skape tillit i organisasjonen i en hektisk hverdag.

Du har gode kunnskaper og interesser innenfor personell- og administrasjonsarbeid.

Betingelser/søknad:

I vervet ønskes en initiativrik person som finner utfordringer innenfor blant annet disse arbeidsområdene:

- Personelladministrasjon og oppfølging av alle ansatte, lokalt og eksternt
- Budsjett og økonomiarbeid
- Administrasjon og støtteoppgaver
- Forestå tverrprioritering av BFOs ressurser innen eget ansvarsområde

Må krav:

- Du er militært ansatt med interesse for personell-, administrasjons- og økonomiarbeid.
- Gode kommunikasjons- og samarbeidsevner
- Kunne jobbe langsiktig og strategisk
- Må kunne klareres til H/NS

Ønskelige krav:

- Stabstjeneste i fellesstab på sentralt nivå.
- Erfaring som tillitsvalgt

Særskilte krav:

Gode lederegenskaper, samfunnskunnskap og kunne utvise fleksibilitet. Kjennskap til BFO sekretariat og organisasjon.

For dette tilbyr BFO:

- Stabstjeneste på Nivå 1
- Store muligheter for egenutvikling i et spennende og utfordrende fellesskap
- Lønn etter avtale, fast kompensasjon for overtid og ugunstig arbeidstid

Søknad

Søknad med kort CV og tjenesteuttalelser for de tre siste årene sendes til: post@bfo.no eller i posten til: BFO, 0501 Sentrum 0105 Oslo. Merk da konvolutten: Sekretariatsleder

Arbeidssted: Kontorplassering er i BFOs sekretariat pt. Karl Johansgate 12.

Kontakt: Spørsmål om stillingen kan rettes til:

Leder Jens B. Jahren (jens.jahren@bfo.no) tlf 930 05 202
Nestleder Rune Rudberg (rune.rudberg@bfo.no) tlf 934 20 377
Sekrleder/stabssjef Even Mølmsaug (even.molmsaug@bfo.no) tlf 990 94 678

Søknadsbehandling og -frist

BFO har egen tilsettingsprosess bygget på Forsvarets innretning. BFO gjennomfører intervju av aktuelle søkere til alle sine stillinger.

Søknadsfrist til denne stillingen er

10. mars 2021, med tiltredelse etter avtale.

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Over 10 000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største organisasjon i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund Stat. BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. BFO har en demokratisk struktur, bygget på lokal tilstedeværelse med lokallforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon. Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske og sosiale rettigheter.

LEDIG STILLING I BFO

Forhandlingsleder

BFO er i stadig utvikling, og lyser herved ut stilling som Forhandlingsleder i sekretariatet. Vi søker etter en resultatorientert, initiativrik og humørfylt person, som ønsker å bidra til en utvikling innen avtaleverket, og bidra til medlemmenes interesser og rettigheter i Forsvaret. BFO ønsker denne stillingen besatt snarest.

Stillingen hjemler permisjon fra fast stilling i Forsvaret (jfr HA/TA § 41).

Stillingen som Forhandlingsleder er en spennende jobb med store utviklingsmuligheter.

Stillingen som forhandlingsleder innebærer følgende:

Arbeidet som forhandlingsleder gir deg unik innsikt og påvirkningskraft innenfor et viktig fagfelt

Du bør trives midt i begivenhetene, og beholde roen i stressede situasjoner, samt ha evne til å få unna det som haster mest.

Som forhandlingsleder får du mange viktige og spennende utfordringer.

BFO søker etter deg som har lyst på nye arbeidsoppgaver i et dynamisk, hektisk og stimulerende miljø og som har gode kunnskaper om Forsvarets organisasjon.

Stillingen medfører noe reiseaktivitet.

Arbeidsoppgaver og ønskede egenskaper:

- Drøftinger og forhandlinger med arbeidsgiver på sentralt nivå.
- Opplæring og kompetanseheving.
- Behandling av enkeltsaker for medlemmer.

Må krav:

- Du er militært ansatt med interesse for personellområdet og tillitsmannsarbeid.
- Medlem av BFO.
- Må være klarert til H/NS

Ønskelige krav:

Erfaring fra organisasjonsarbeid

For dette tilbyr BFO:

- Stabstjeneste på nivå 1
- Store muligheter for egenutvikling i et spennende og utfordrende fellesskap.
- Lønn iht avtale, samt fast kompensasjon for overtid og ugunstig arbeidstid

Søknad

Søknad med kort CV og tjenesteuttalelser for de tre siste årene sendes til: post@bfo.no eller i posten til: BFO, Postboks 0105 Sentrum, 0105 Oslo. Merk da konvolutten; «Forhandlingsleder»

Arbeidssted:

Kontorplassering er i BFOs sekretariat pt Karl Johansgate 12J.

Kontakt: Spørsmål om vervet kan rettes til:

Nestleder Rune Rudberg (rune.rudberg@bfo.no) mobil 934 20 377
Sekrleder/stabssjef Even Mølmsaug (even.molmsaug@bfo.no) mobil 990 94 678

Søknadsbehandling og -frist

BFO har egen tilsettingsprosess bygget på Forsvarets innretning. BFO gjennomfører intervju av aktuelle søkere til alle sine stillinger.

Søknadsfrist til denne stillingen er:

10. mars 2021, med tiltredelse etter avtale.

KONTAKTINFO BFO

FUNKSJON	NAVN	OMRÅDE	MOBIL	KONTOR	E-POST
Leder	Jens B Jahren		930 05 202		jens.jahren@bfo.no
Nestleder	Rune Rudberg		934 20 377		rune.rudberg@bfo.no
Sekretariatsleder	Even Mølmsaug		990 94 678		even.molmsaug@bfo.no
Forhandlingsleder	Tom Skyrud	Medbest	473 87 648		tom.skyrud@bfo.no
Forhandlingsleder	Ragnar Dahl	Medbest	934 98 520		ragnar.dahl@bfo.no
Forhandlingsleder	Grethe Bergersen	Tariff	990 96 521		grethe.bergersen@bfo.no
Forhandlingsleder	Lars Omberg	Tariff	920 91 238		lars.omberg@bfo.no
Forhandlingsleder	Tor Erik Eide		922 10 930		tor.erik.eide@bfo.no
Kompetanseutvikler	Jon Vestli	BFO-skolen	953 65 907		jon.vestli@bfo.no
IT Drift- og arkiv ansvarlig	Kyrre Felde		970 99 880		kyrre.felde@bfo.no
Konsulent medlemsreg./forsikr.	Mona Eriksen Rudberg		924 28 698		mona.rudberg@bfo.no
Økonomileder	Mona Skansen Audne		957 50 165		mona.audne@bfo.no
Leder kommunikasjonsavd.	Viggo Holm		400 36 653		viggo.holm@bfo.no
Rekrutteringsansvarlig	John Anders Bakke		450 10 814		john.bakke@bfo.no
Markedsansvarlig	Dorte Storihle Ødegård		984 88 211		dorte.odegard@bfo.no
Kommunikasjonsrådgiver	Mariell Halstensen		938 04 855		mariell.halstensen@bfo.no
Redaktør Offisersbladet	Einar Holst Clausen	Offisersbladet	928 14 251		offisersbladet@bfo.no
	Sentralbord siv		23 10 02 20	23 10 02 20	
	Sentralbord mil		0510 5694	0510 5694	
	Telefaks siv		23 10 02 25	23 10 02 25	
	Telefaks mil		0510 5655	0510 5655	

FRIKJØPTE TILLITSVALGTE TELEFONER

OMRÅDE	NAVN	MIL	SIV	MOB	FAKS	E-POST
Nord-Norge	Tore K. Halvorsen			489 43 315		tore.halvorsen@bfo.no
Midt-Norge	Hans Petter Myrseth	0565-7394	75 53 73 94	909 98 298	75 53 73 95	hans.myrseth@bfo.no
Sør-Norge	Kerstin Ransjø			456 38 647		kerstin.ransjo@bfo.no
Vest	John L Strømseng	0540-3486	55 50 37 75	926 24 550	55 50 34 87	john.stromseng@bfo.no
Indre Østland	Inge Øyen			992 22 781		inge.oyen@bfo.no
Viken	Tor Gunnar Framnes			930 53 744		tor.framnes@bfo.no
Utland	Tor Gunnar Framnes			930 53 744		tor.framnes@bfo.no
HTV Luft	Lars Anthonsen			909 99 595		lars.anthonsen@bfo.no
HTV Luft, vara	Johnny Knutsen			481 67 476		johnny.knutsen@bfo.no
HTV Hær	Rune Isvik			400 29 792		htv-haer@bfo.no
HTV Sjø	Per Ivar Haugen			934 59 898		per.haugen@bfo.no
HTV Heimevernet	Inge Øyen			992 22 781		inge.oyen@bfo.no
ATV Brigade Nord	Tony Johansen			917 90 592		tony.johansen@bfo.no

Ved din side når drømmer skal bli til virkelighet

Å kjøpe hus er for mange den største investeringen de gjør i løpet av livet. Drømmer du om helt nytt hus, renovere et gammelt eller bare flytte rett inn?

Vi er ved din side når du skal realisere husdrømmen. Velger du Super husforsikring får du flere flere typer rådgivning inkludert i forsikringen din, for eksempel If Byggeteknisk rådgivning og If Boligsjekk.

Ta kontakt med forsikringsspesialistene i FP på telefon 21 07 57 10 eller if@fp.no
Du finner også mer informasjon på if.no

I samarbeid med:

GODT ÅR!

Annerledesåret 2020 er over. Vi er godt i gang med 2021, hvis man ser tilbake på året som har gått så kan en si at det er mye for en tillitsmannsorganisasjon å ta tak i. Det er ikke bare en ting som ikke er i orden i forsvaret pr. 1.02.2021. Vit at alle våre tillitsvalgte i BFO er tilgjengelig for deg og dine medarbeidere året rundt. BFO er kanskje ikke så synlige som tidligere, dette er på grunn av smittevern hensyn og for at dere skal ha en så trygg hverdag som mulig. Vi gjør tilpasninger og følger de retningslinjene som er gitt i regi av FHI.

Visste du forresten at du som medlem kan ta kontakt med BFO?

I det siste er det mange som lurer på hva vi gjør og mange har hatt behov for vår bistand.

Ta kontakt med din lokale tillitsvalgt og meld i fra om behov. Vi er som mye annet i disse tider digitale. Vi møter dere gjerne fysisk, men vi kan også møte dere digitalt. Dette være seg informasjon om ting i tiden eller helt andre behov som forsikringsbrief, planlegging av sosiale aktiviteter når restriksjonene løsner, eller bistand i en sak som ikke lar seg løse lokalt.

Som ansatt i forsvaret har du mange rettigheter, men det lønner seg å være åpen og ærlig mot arbeidsgiver, gå til nærmeste sjef å få rådgivning i spørsmål du sliter med å finne svaret på selv. Dette vil senere lønne seg da det å ha en positiv dialog til egen ledelse gjør hverdagen mer forutsigbar, og skulle du føle deg alene ta kontakt med en tillitsvalgt så hjelper vi deg. Snakk med arbeidsgiver først, mange saker løses enkelt på dette nivået.

Til slutt vil jeg be alle ansatte om å ta vare på hverandre i annerledestiden. Spør din nye kollega om han/hun er organisert, det kan lønne seg også i 2021. Som medlem i BFO får du tilgang til noen av Norges dyktigste tillitsvalgte, samt gode kollektive forsikringer og medlemsfordel

Lykke til med tjenesten i 2021
Hilsen oss i BFO

ET ANNERLEDES ÅR!

Vi er nå godt i gang med det nye året som nok for mange har vært etterlenget. Mange hadde nok håpet på en bedre start på 2021, men vi må nok alle smøre oss med tålmodighet en stund til. 2020 ble ikke året for de store gjennombruddene, men det har gitt oss mulighet til å tenke nytt og sette våre ellers travle liv i perspektiv. Teams har blitt den nye samlingsplattformen, og som om ikke hverdagen var teknologisk nok fra før, er vi er nå blitt helt avhengig av at nettilgang og PCer fungerer som de skal. Uten dette blir det verken en produktiv forelesning eller en trivelig fritid.

Det var i fjor høst duket for BFO sin Kongress hvor man også ble nødt til å tenke nytt. Her ble en semi-digital løsning benyttet hvor KAFO var representert med to deltagere som var fysisk til stede. En slik semi-digital løsning fungerte veldig bra da man gjennom videosamtaler og chat underveis fikk diskutert og blitt enige om saker som ble tatt opp fortløpende. Dette var en viktig arena for oss å ta del i da det er her vi har mulighet til i større grad å påvirke de store linjene til KAFO.

I år innebar dette blant annet at vi ønsket å få en ekstra plass i Kongressen ettersom KAFO nå skal representere fem skoler og ikke lenger bare fire. Disse skolene omfatter Krigsskolen, Sjøkrigsskolen, Luftkrigsskolen, Cyberingeniørhøgskolen, og Språk og Etterretningskolen. Det var derfor viktig for oss å få gjennom dette endringsforslaget, noe som også ble vedtatt. I tillegg ble KAFO tildelt en ekstra plass i hovedstyre ettersom BESO ikke lenger eksisterer. Det betyr at KAFO nå er representert med to faste plasser i BFO sitt hovedstyre. Dette gir oss større muligheter til å påvirke saker som angår oss i studiehverdagen, men kanskje enda viktigere hva angår jobbfremtiden vår. Vi kan sette saker på dagsorden som vi mener bør fremmes og som igjen blir tatt videre. Det er naturligvis knyttet noe avmaktfølelse hva angår resultatet av en sak. Det er likevel viktig å ha mulighet til å fremme saker vi mener er viktige, slik at de blir kjent for flest mulig. Vi representerer en stor del av den yngre medlemsmassen til BFO og vi sitter derfor med større innblikk i hva som opptar denne generasjonen og hvilke utfordringer som på sikt kan dukke opp.

For å spille videre på representasjon er vi i KAFO Landsstyre (LS) avhengig av å være representert i form av et fullverdig styre. Den årlige konferansen hvor nytt KAFO LS blir valgt utgikk dessverre i 2020 noe som betyr at det nåværende styret er inne i sin andre periode. Denne tiden går nå mot slutten og det skal derfor velges nytt styre på neste konferanse som vil bli arrangert i april. Dette vil mest sannsynlig bli en full-digital løsning noe som gjør det mulig å delta uavhengig av hvor du befinner deg i landet. Det vil være en sosial og faglig konferanse, både med innslag fra KAFO og BFO, men også fra eksterne. Denne konferansen er en fin måte å få innblikk i hva KAFO driver med og hvorfor det er så viktig å ha et slikt styre på vegne av studentmassen i Forsvaret. Som nylig graduert kadett tar jeg med meg mye verdifull erfaring fra tiden min i KAFO, da jeg gjennom tillitsvalgtarbeid har blitt mer bevisst hvordan det egentlig står til i Forsvaret. I tillegg har jeg skaffet meg et stort nettverk, både fra BFO sentralt og fra de ulike skolene som vil kunne komme til nytte senere i karrieren.

Silje Dalhaug

Marine Systems

Proven Solutions. For Norway.

Super-silent, long endurance submarines made in Germany.

Experience counts.

thyssenkrupp Marine Systems is one of the world's leading naval system providers. Our submarines, naval surface vessels and maritime defence equipment is known for superior technological excellence, reliability and longevity. With over 100 years of submarine experience and cutting-edge technologies (including mission-proven, fuel cell based air-independent propulsion systems), we have provided highly capable, stealthy submarines to over 20 customer navies operating in the world's seven oceans.

Our engagement is not constrained to technological and developmental issues, but is founded on long-lasting co-operations with navies, procurement offices and industrial partners.

See the benchmark for non-nuclear submarines at: www.thyssenkrupp-marinesystems.no

engineering.tomorrow.together.

thyssenkrupp

Pensjon

2021 er et merkeår for den nye pensjonsreformen, det er nå tidligere kollegaer merker konsekvensen av de nye endringene. Vi erfarer at Forsvarsdepartementet dolker egne ansatte i ryggen hva gjelder pensjonsgivende tillegg. Veldig mange er i tenkeboksen og vi beregner daglig pensjon for personell som ønsker å slutte. Forsvaret skjønner det ikke, men de vil tape kompetansekampen, fordi personellet ikke føler seg ivaretatt.

AV FORHANDLINGSLEDERNE GRETHE BERGERSEN
OG RAGNAR DAHL

Vi antar både Forsvarssjef og forsvarsstab innser den økonomiske uretten som er påført personellet, gjennom et ønske om å finne en modell som skulle bidra til at vi slapp å reforhandle alle tillegg i ATFeN hvert år. FD påstår at dette er overtid og det er derved ikke pensjonsgivende i tjenstepensjonsordningen. FD undergraver personellens lønns- og arbeidsvilkår og dette vil nødvendigvis få konsekvenser.

Ny pensjonsreform var en nødvendig for samfunnet i et økonomisk perspektiv, mange vet ikke konsekvensene av den nye reformen ifh til den bruttoordningen vi hadde. Det ble sagt at man måtte jobbe to-tre år ekstra for å opprettholde pensjonsnivået fra tidligere ordning. Hadde det vært så enkelt, hadde regjeringen sagt at de enkelte årskullenes aldersgrense ble endret i samsvar med forventet levealder og videreført gammel ordning. Det første kullet som får pensjon etter den nye reformen, er 1954-kullet. De har opptjening både i gammel og ny ordning. I år vil vi få den første bekreftelse over konsekvensene mellom gammel og ny ordning og konsekvensene vil øke for de yngre årskullene.

Det ble brudd i forhandlingene mellom partene i Staten mht pensjon for de med særaldersgrense. Mange vurderer å ta ut fleksibel alderspensjon av forskjellige årsaker. Vi repeterer litt om konsekvensene for de som velger å ta ut tidlig pensjon. Vi ser også på konsekvenser for de som er født etter 1963 mht å ta ut oppsatt tjenstepensjon fra fylte 62 år. Første mulighet for dette er i 2024-25 litt avhengig av hvor lenge regjeringen ønsker å utsette pensjonsforhandlingene.

MEDLEMSFORDEL

Ring oss eller send en melding om det er noe du lurer på, en problemstilling eller annet du måtte ha på hjerte om pensjon på post@bfo.no

LITT OVERORDNET OM GAMMEL- OG NY PENSJONSORDNING

PENSJONSORDNINGEN I STATEN (SPK)

SPK ble etablert allerede i 1905 og har endret seg en rekke ganger opp gjennom tidene. De største ordningene i tjenstepensjonsordningen (SPK) for de senere årskull kom i 2009 med den individuelle garantien, avtale om ny tjenstepensjon inngått 3.mars 2018 og samordningsloven.

Pensjonsavtalen er slik at folketrygden (NAV) betales fullt og så dekker tjenstepensjon (SPK) differansen opp til 66 % av pensjonsgrunnlaget før eller etter levealdersjustering - avhengig av når du er født.

OPPTJENINGSTID OG PENSJON I SPK OG NAV

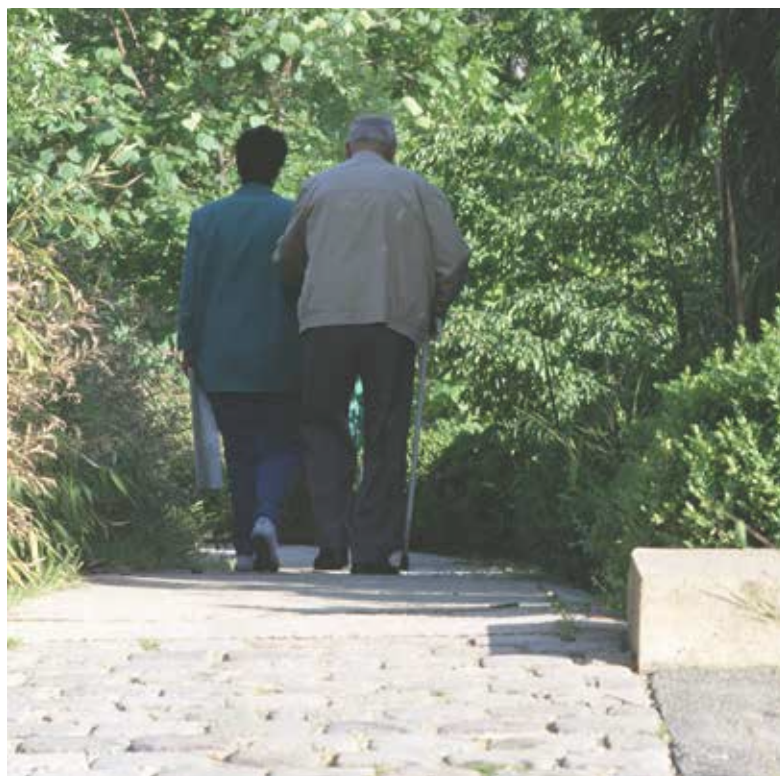
For alle som er født før 1963 er opptjeningstiden i SPK 30 år og folketrygden 40 år. SPK vil dekke opp for manglende opptjeningstiden i folketrygden ved samordningstidspunktet ved fylte 67 år, men ikke ved fleksibelt uttak fra fylte 62 år. Pensjonen fra SPK tar utgangspunkt i pensjonsgrunnlaget (pensjonsgivende sluttlønn) måneden før du går av med pensjon. De som er født i 1954 tom 1962 tjener opp en folketrygdpensjon på gammel og ny ordning.

I perioden fra du går av med pensjon og til du er 67 år vil du få 66 % av pensjonsgrunnlaget fra SPK. Pensjonen fra SPK vil bli samordnet med NAV ved fylte 67 år, da avtalen sier at det er summen av folketrygden og SPK som skal utgjøre 66 % etter levealdersjusteringen (se lengre ned).

De som er født i 1963 og senere vil få alle sine opptjente pensjonsrettigheter pr. desember 2019 omgjort til en oppsatt pensjon (se nedenfor), for deretter å tjene opp resterende pensjon i sin yrkeskarriere i en påslagsmodell fra 1.1.2020.

TIDLIGERE HØYERE LØNN

For de som er født før 1963, blir tjeneste i internasjonale operasjoner i perioden 1.7-2006 og frem tom utreise i juni 2012 være omfattet av

«gullpensjonsordningen». Tilsvarende dersom du har hatt en midlertidig høyere lønnet stilling enn sluttlønnen i en varighet av minst 2 år, i begge tilfeller dersom sluttlønnen viser at du har hatt en reell nedgang i lønn ifh til sluttlønnen, da med en maks opptjeningsperiode på 30 år.

For de som er født i 1963 og senere, vil den tidligere høyere lønnen inngå i den oppsatte pensjonen, med den opptjeningsbrøken du har pr 31. desember 2019. Dersom du har en opptjeningsperiode med 33/39 i opptjeningsbrøk, vil din oppsatte pensjon, resultere at du taper 6/39 deler av verdien av den tidligere høyere lønnen. Uten en pensjonsavtale, vil ikke dette tapet bli kompensert. På den annen side vil ikke senere lønnsutvikling i påslagsordningen påvirke den oppsatte pensjonen.

OPPSATT PENSJON

For de som er født i 1963 og senere vil opptjeningsperioden i tjenestepensjonen bli opp mot 40 år, her dekker ikke SPK opp manglende opptjening i folketrygden. Årskull fra 1963 og senere får alle opptjente pensjonsrettigheter frem til og med desember 2019 omgjort til en oppsatt pensjon. Den oppsatte pensjonen vil bli samordnet med folketrygden ved fylte 67 år.

Med oppsatt pensjon menes alle opptjente pensjonsrettigheter i SPK ifh til antall opptjeningsår fra du startet i Forsvaret frem til desember 2019 (eks 33 år), du har 6 år igjen til du blir 60 år. Din oppsatte pensjon blir pensjonsgrunnlag multiplisert med 33/39. Påslagspensjonen de siste 6 årene i dette eksemplet skal tilsi at man får omtrent samme pensjonsnivå som tidligere.

For de med tidligere høyere lønn (se nedenfor) før 1. januar 2020 f.eks. mange av de som hadde intops i perioden juli 2006 og utreise før 1. juli 2012 vil oppleve et konkret tap. Dvs at dine oppsatte rettigheter blir redusert med 6/39 deler. Dette tapet blir uten pensjonsavtale ikke kompensert.

Den oppsatte tjenestepensjonen vil for 1964-kullet og senere kull kunne bli tatt ut fleksibelt fra fylte 62 år, på samme måte som dagens folketrygd. Tjenestepensjonen vil bli levealdersjustert på uttakstids-

punktet. Dette gitt at vi får til en pensjonsavtale, om ikke vil ordningen gjelde for senere årskull..

PÅSLAGSPENSJON

Fra 1. januar 2020 vil opptjeningen i tjenestepensjonsordningen bli en påslagspensjon, dvs at du tjener opp 5.7 % opp til 7.1 G (Ca kr 720 000.-) og deretter 23.8 % for inntekt opp til 12 G (ca kr 1 216 000.-, som settes inn i en egen tjenestepensjonsbeholdning).

I folketrygden tjener du opp i en folketrygd beholdning på 18.1 % av all inntekt opp til 7.1 G Dette settes inn i en folketrygdbeholdning.

Du tjener altså opp en folketrygd beholdning og en tjenestepensjonsbeholdning. Disse blir ikke samordnet ved fylte 67 år, men deles med delingsstallet på uttakstidspunktet og du får en årlig pensjon.

LØNNSREGULERING AV PENSJONEN

Hvert år pr 1. mai drøfter partene og interesseorganisasjonene trygdeoppgjøret. Generelt kan man si at trygdeoppgjøret følger gjennomsnittet av lønn- og prisvekst over de siste 2 år, sett i sammenheng med oppgjøret i offentlig sektor. For pensjon under utbetaling vil pensjonen bli oppregulert med den generelle lønnsveksten og deretter bli redusert med 0.75. Stoppes, se nyhet på side 43.

Lønnsreguleringen av pensjonen er lik for gammel og ny pensjonsordning uten uttak, mens pensjonsbeholdningen i ny ordning blir lønnsregulert ifh til den generelle lønnsveksten.

LEVEALDERSJUSTERING

De som er født i 1958 eller tidligere får 66 % etter levealdersjustering, de som er født i 1959-62 får kompensert fra 90 til 60 % av levealdersjusteringen, mens de som er født i 1963 og tom 1967 får bare et marginalt tillegg. De som er født i 1968 og senere får ingen reduksjon av levealdersjusteringen. Både pensjonen fra NAV og SPK blir utsatt for levealdersjustering.

FLEKSIBEL ALDERSPENSJON

Pensjonsreformen som ble innført i 2010/2011 innførte muligheten til å ta ut fleksibel alderspensjon fra fylte 62 år. Husk at ved samordning av tjenestepensjon og folketrygden, regner SPK som om folketrygd og tjenestepensjon tas ut samtidig ved fylte 67 år.

EKSEMPEL:

La oss si at du får kr 20 000.- pr mnd ved uttak 62 år, 24 000.- ved fylte 65 år og kr 27 000 ved fylte 67 år. Den summen du får forblir den samme resten av livet, kun oppjustert ifm trygdeoppgjøret 1. mai hvert år, minus en pålagt underregulering (se nedenfor).

Du kan eks få 30 000.- i pensjon fra SPK fra fylte 57 år (som er 66 % av pensjonsgrunnlaget ditt), deretter kan du i tillegg ta ut fleksibel, levealdersjustert, alderspensjon fra 62 år med kr 20 000.- Totalt vil du ha kr 50 000.- pr mnd i 5 år minus skatt.

Når du blir samordnet ved fylte 67 år, vil SPK tenke slik at du får kr 27 000.- fra Nav, du skal ha kr 3 000.- fra SPK = kr 30 000.-, mens du kun får kr 20 000.- fra NAV fordi du startet uttak fra fylte 62 år. Din pensjon fra fylte 67 år blir i underkant av kr 23 000.- (Pensjonen fra SPK skal også levealdersjusteres).

UTTAK AV TJENESTEPENSJON FRA FYLTE 62 ÅR

For de som er født i 1964, evt senere (avhengig av en pensjonsavtale) kan ta ut tjenestepensjonen fra fylte 62 år. Denne vil bli levealdersjustert fra uttakstidspunktet med delingstall. Husk at desto tidligere du tar ut pensjon, desto mindre får du i livsvarig pensjon.

SAMORDNINGEN AV PENSJONER VED FYLTE 67 ÅR

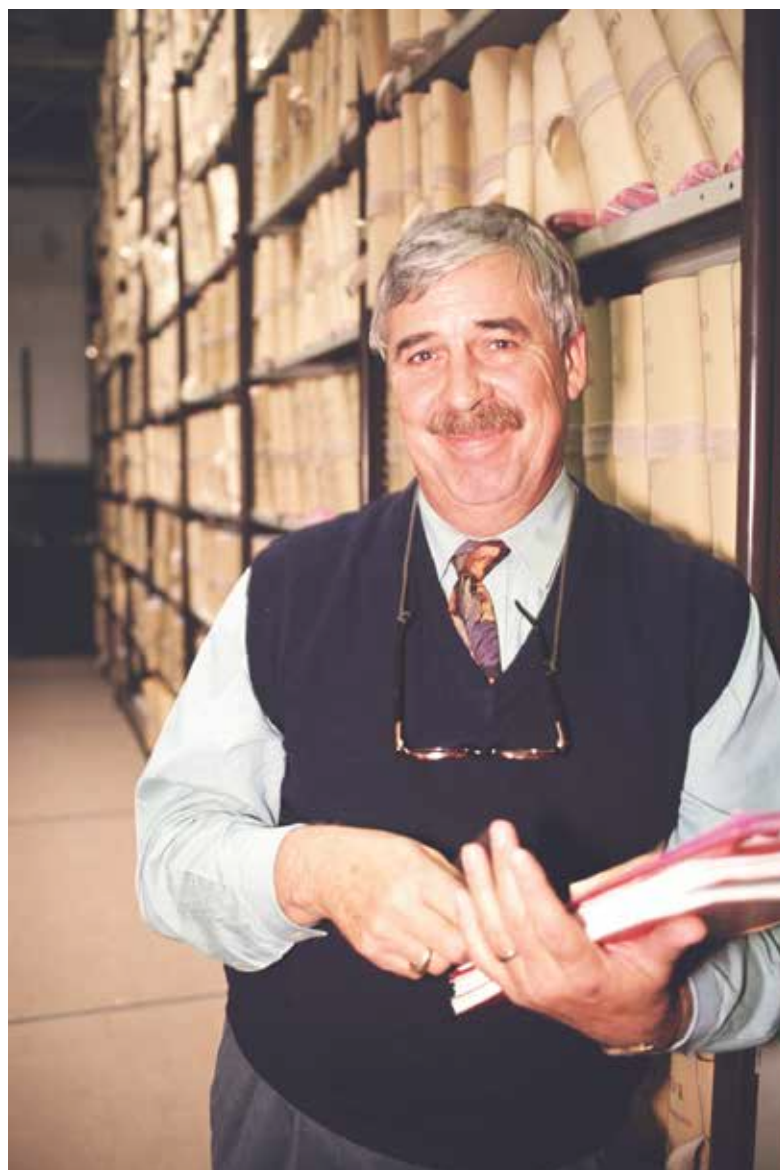
De som er født i perioden 1954 tom 1962 vil få sin pensjon levealdersjustert med forholds- og delingstall. Dvs perioden omfatter 10 år, for hvert år fra 1954 og til og med 1962 vil du gå mer og mer over til ny pensjonsordning. Gammel pensjon reguleres med forholdstall, ny pensjon reguleres med delingstall (som gir litt mindre i pensjon).

De som er født i 1963 og senere vil få sin oppsatte pensjon samordnet med folketrygden. Pensjon opptjent fra 1.1.2020 blir levealdersjustert ved bruk av delingstall. I tillegg gjelder:

- Offentlig tjenestepensjon skal tidligst samordnes med alderspensjon fra folketrygden fra fylte 67 år
- Alderspensjonen fra offentlig tjenestepensjon skal levealdersjusteres, tidligst fra 67 år ved bruk av forholdstall og delingstall. For de som er født i 1963 og senere brukes kun delingstall.
- 2 prosent av pensjonsbeholdningen holdes utenfor samordningen
- Det legges på et kronebeløp på 2,5 G etter samordning som levealdersjusteres. Krone-beløpet justeres for tjenestetid.
- Regel verket får full effekt for alle som er født 1963 eller senere. For årskullene 1954 – 1962 vil effekten gradvis fases inn

SÆRALDERSPÅSLAG VED FYLTE 67 ÅR

Det ble brudd i pensjonsforhandlingene med staten og følgelig har vi ingen ferdig avtale. Med utgangspunkt i dette videreføres gammel ordning. Særalderspåslaget skulle sikre at særalderspensjonistene ikke skulle tape ifh til andre pensjonister ved fylte 67 år.

Har du spørsmål om pensjon, spør en av våre HTVer eller send melding til post@bfo.no

Vi ønsker dere en fin og Covid 19-fri vinterferie

XENTA

Next-generation C-UAS & SHORAD
radars for accurately detecting and
tracking drones and conventional air
threats over long distances

Ny oppdatert barnelov

Ved årsskiftet ble barneloven oppdatert, og en av de største endringene er visstnok endringer i forbindelse med flytting med barn dersom foreldrene ikke bor sammen. Dette er en endring som jeg antar vil bety mye for noen av BFO's medlemmer. Tidligere kunne bostedsforelder flytte innen landet selv om samværsforelder ikke var enig, men med den nye loven så kreves det at man får dette spørsmålet avgjort i retten før man kan flytte.

Jeg bruker meg selv som eksempel. Jeg har selv to barn med min ex som jeg har samvær med annenhver helg. Min samboer har en datter med sin ex som har samvær med henne fire dager annenhver uke. Sammen så har jeg og min samboer også ett felles barn. Dette blir problematisk dersom jeg skal levere villighet fordi min samboer sin ex ikke vil være enig dersom det innebærer flytting med deres datter. Med

den nye loven så må vi jo nesten gå til retten bare for at jeg skal kunne levere villighet, eller er et tap i retten etter mottatt beordring grunn nok til å få denne hevet?

I tillegg er det jo interessant å vite hva HR-siden i Forsvaret mener om den nye loven, og om de i det hele tatt leverte innspill på den da den var ute på høring. Jeg håper selvsagt at dette hverken er så vanskelig som jeg frykter, eller at det ikke angår så mange, men for oss det angår, så hadde det vært fint om mitt innlegg i Offisersbladet, satte lys på dette, og at HR-siden i Forsvaret kunne kommet med noen avklaringer rundt dette.

Øystein Fossum Nilsen

Sjøforsvaret – marinens framtid

Forsvarsjefen har bestemt at tre av Marinens fire fregatter ikke får seile. Disse skal ligge ved kai når det avgjøres om de er i stand til å fortsette aktiviteten som før. Har besetningene den nødvendige kompetanse, virker utstyret og er rutinene for det uforutsette innlært? Alt dette skjer nok på bakgrunn av havariet til KNM Helge Ingstad. Den fjerde fregatten er nå på øvelse i Storbritannia. Dette betyr i praksis at det mest synlige forsvaret av vår lange kyst ikke lenger er til stede i norske farvann. Det er viktig at fregattene får seile så mye som mulig, og at landligget ikke varer alt for lenge. Et av virkemidlene for økt seiling er en økning i antallet besetninger. Målet er nå å bygge opp seks.

Med fregattene ved kai og en på øvelse i Storbritannia, består Marinen i praksis av seks MTB-båter, fire minefartøyer og seks ubåter. Dessuten har vi femten kystvaktfartøyer som ikke er stridsfartøyer. MTB-ene skulle fases ut i 2023, men dette er nå heldigvis utsatt med fem år etter alt å dømme som følge av KNM Helge Ingstads havari. Ubåtene er såpass gamle at en ikke kan regne med at alle er i stand til å seile samtidig. Dette er etter mitt skjønn uholdbart i dagens sikkerhetspolitiske situasjon med krig i Europa på sjuende året. Våpenhvilen som ble inngått mellom partene i Ukraina-krigen i sommer, brytes nå nesten daglig av de russisk-støttede opprørene i Donbass.

Hva slags marine skal vi satse på? Har vi for eksempel råd til å erstatte KNM Helge Ingstad? Det tar for eksempel 15-20 år fra konseptet til fartøyene er operative. Eller skal vi heller satse på mindre hurtiggående fartøyer som kan operere i kystsonen, et langt rimeligere alternativ. Forsvarssjef Bruun-Hansen la i sitt militære råd stor vekt på evnen til havgående operasjoner, med begrenset evne til operasjoner langs kysten. Ikke alle er enige i det. Sjømilitære samfund hevder i en uttalelse fra april i fjor at Marinens evne til å føre strid i kystsonen bør styrkes betraktelig, og at minemottiltakskapasiteten også styrkes. Dessuten bør kystjegerkommandoen ikke fratas evnen til å utføre egne taktiske kampoperasjoner.

Kontroll av kystsonen har stor betydning ved en eventuell væpnet konflikt i nordområdene. Allierte forsterkninger av noe omfang kan dessuten bare komme sjøveien. Og skal vi kunne nyttiggjøre oss sjøveien i krise og krig, fordrer det evne til strid i kystsonen. Nedleggelsen av Sjøheimevernet var derfor et stort feilgrep. Både Sjøheimevernets meldestasjoner og mange mindre fartøyer ville kunne øke vår evne til kontroll av kystsonen!

Kilder: Aftenposten, Norges forsvar, Kyiv post.

Nils Tore Gjerde

medlem av Romsdal forsvarsforening

BFO Barn

Barn elsker å
UTFORSKE.
Har du **forsikret**
det **kjæreste**
du har?

Sjekk ut en helt
NY
forsikring.
Levert av
Storebrand.

BFO Barn dekker bl.a.:

- ◆ Medisinsk invaliditet etter ulykke
- ◆ Utvalgte sykdommer
- ◆ Uførhet uansett årsak
- ◆ Uførepensjon
- ◆ Dagpenger ved sykehusopphold
- ◆ Behandlingsutgifter ved ulykke
- ◆ Erstatning ved dødsfall
- ◆ Ombygging av bolig

Ønsker du å bestille?

Det kan gjøres på to måter:

- ◆ Ring BFO Forsikring, 23 10 02 20 - tast 1.
- ◆ Send mail, post@bfoforsikring.no.

*Det er krav til egenerklæring om barnets helse.
Forutsetter at medlem har BFO-pakken.*

Mer informasjon?

Sjekk bfo.no/bfo-barn

Mansteinplanen

I mellomkrigstiden hadde Frankrike en av verdens største hærer, men Hitlers maktovertakelse i Tyskland innledet slutten på franskmennenes militære overtak. En ny, snarlig militær konfrontasjon mellom arvefiendene virket sannsynlig.

AV TROND SÆTRE

På 30-tallet bygget Frankrike en rekke med festningsverk kalt Maginot-linjen for å forebygge en mulig tysk invasjon. Linjen gikk fra grensen til Sveits og fram til skogene og åsene i Ardennene, nordøst i Frankrike. Man mente at Ardennene var ugjennomtrengelige, i alle fall dersom forsvaret brukte en knipetangsmanøver.

Faresignalene framsto likevel som tydelige. I 1935 uttalte den sovjet-russiske generalen M.N. Tukhatsjevskij at den franske hæren ikke kunne stå imot et tysk stormangrep, fordi den reagerte altfor langsomt på et angrep. Han påpekte også mangelen på radiokommunikasjon. Senere viste det seg at tyskerne hadde knekt Frankrikes koder allerede i 1938. Daværende oberst Charles de Gaulle ivret for opprettelsen av franske panserdivisjoner tilsvarende tyskernes, og uttalte forutseende at «uvirk-somhet er nederlag». Det franske samfunnet som helhet slet videre med samholdet etter en rekke skandaler og regjeringsskifter.

Den tyske Mansteinplanen, eller «Fall Gelb», baserte seg på at den franske hærledelsen ville vente en invasjon gjennom Belgia, basert på erfaringer fra første verdenskrig. Den franske «Dyleplanen», oppkalt etter elven der man trodde det viktigste slaget kunne komme til å stå, forutsatte at de allierte møtte tyskernes hovedstyrker før de krysset grensen fra Belgia til Frankrike.

Invasjonen av Benelux skulle derfor fungere som en avledning fra tyskernes side. De franske militærlederne ville tro de hadde lest situa-sjonen riktig, og sende hovedstyrkene over grensen i nord. I mellom-tiden ville tyskerne sende sine hovedstyrker gjennom Ardennene og over elven Maas (Meuse). I det videre avansementet skulle de omringe de allierte styrkene i Belgia og nordøstre Frankrike.

Tyskernes plan var oppkalt av generalmajor Erich von Manstein (general etter det franske felttoget), som har fått æren for at Nazi-Tyskland forkastet vestfrontstrategien fra første verdenskrig.

Om kvelden 9. mai gikk tyske styrker inn i Luxembourg, og armégruppe B startet den viktige avledningsoffensiven mot Nederland og Belgia. De allierte reagerte, som tyskerne hadde håpet, med å sende den franske 1. armégruppe og British Expeditionary Force til Belgia.

I mellomtid var den tyske armégruppe A, anført av fire panserdivisjoner på vei til Ardennene, skjult av skogene, og beskyttet av Messerschmitt-fly. Sentralt i angrepet sto generaloberst Heinz Guderian, som skulle lede panserdivisjonene gjennom Ardennene. Historien husker også godt at lederen for 7. divisjon var en viss Erwin Rommel. Kampene i Frankrike gjorde divisjonen hans kjent som «Spøkelsesdivisjonen», fordi den ofte dukket opp der den var aller minst ventet.

Franske krigsøvelser hadde i 1938 bevist at Ardennene ikke var så ugjennomtrengelige for tanks som først antatt. Det var planer om å forsterke festningsverket i 1939, men de ble utsatt på grunn av den harde vinteren, og kom ikke i gang før det var for sent. Da armégruppe A angrep gjennom Ardennene den 10. mai, forventet de franske forsvarerne likevel at de ville greie å etablere styrkeoverlegenhet før tyskerne nådde Maas. Men tross i transportproblemene som de lokale naturforholdene bød på for panserdivisjoner, sto tyskerne i byen Sedan ved Maas sent på kvelden den 12. mai. De hadde møtt på liten motstand fra de lokale franske divisjonene, som besto mest av reservister.

Tyske ingeniørtropper begynte å sette opp flytebroer for å erstatte broene som det franske forsvaret hadde sprengt. 14. mai ble disse angrepet av 152 allierte bombefly og 250 jagere. Mens disse prøvde å treffe de små målene, sørget motangrep fra Luftwaffe for at RAF led sitt største tap hittil; 40 av 71 britiske bombefly ble skutt ned.

Det franske artilleriet ved Ardennene hadde fått ordre om å spare på ammunisjonen. Dette fordi divisjonslederen regnet med at det ville ta tyskerne lenger tid å få feltkanonene på plass før de krysset Maas. Og riktignok hadde ikke det regulære tyske artilleriet tatt igjen panserdivisjonenene. Men for sent skjønte forsvarerne at stupbombeflyene Junkers Ju 87 («Stuka»), som allerede hadde blitt benyttet effektivt i Norge og Benelux, fungerte som flygende artilleri. Luftflotte 3 og 2 utførte det tyngste luftbombardementet verden hittil hadde sett under kampene ved Sedan-fronten.

Franske artillerister var ikke forberedt på et slikt angrep, men senere har det vist seg at Luftwaffes suksess til en viss grad hadde psykologiske årsaker. Ingen av forsvarsbunkerne var blitt ødelagt av direkte treff, men luftangrepene førte til frykt og usikkerhet, særlig da kommunikasjonslinjene ble ødelagt. Skremseffekten var så stor at en fransk infanteri-divisjon flyktet da de fikk høre at tyske tanks var på vei mot landsbyen Buslon sør for Maas. Tyskerne passerte byen først 12 timer senere.

Da Gamelin fikk vite at tyskerne hadde krysset Maas, ga han general Charles Huntziger ordre om å innlede en motoffensiv. Men innen armeen fikk omgruppert formasjonene sine, var det for sent å sette inn større angrep. Huntziger trodde dessuten at tyskerne skulle bevege seg sørover og inn mot Maginot-linjen bakfra. Derfor styrket han sin høyre side mens tyskerne rykket fram mot den franske hærens svakere venstre side.

Om morgenen den 15. mai ble Churchill vekket av en telefon fra den franske statsministeren Paul Reynaud. «Vi er beseiret», erklærte Reynaud «Fronten har brutt sammen ved Sedan; tyskerne strømmer til i store antall med stridsvogner og panserkjøretøy.» 18. mai ble Gamelin avsatt, men etterfølgeren hans, Maxime Weygand, brukte to dager på å utarbeide en ny motoffensiv. Innen den tid var det for sent å stoppe det tyske infanteriet, som hadde tatt igjen panserdivisjonene. 20. mai nådde tyskerne den engelske kanal, og hadde dermed avskåret kommunika-sjonen mellom de allierte styrkene i nord og sør. Et alliert nederlag i Frankrike virket unngåelig.

Det hadde ikke trengt å være unngåelig; Frankrike hadde i 1940 mer utstyr enn Tyskland, og minst like mange divisjoner. Nederlaget ble forårsaket av en blanding av lav kampmoral, foreldete strategier, og dårlig koordinasjon. Men suksessen i Frankrike ga Hitler en forsterket selvtillit, noe som etter hvert skulle komme til å felle ham i krigen mot Sovjetunionen.

Distinksjoner

Patcher og merker

Medaljemontering

Ullgensere

Jakker

Natogensere

HAIX Sko og støvler

ESKA Hansker

Norskuniform.no

Norsk missilteknologi skal møte russisk forsprang

Den 6. november ble signeringen av samarbeidsavtalen mellom USA, Nammo og FFI om en ny generasjon langtrevkende presisjonsvåpen markert. Norskutviklet ramjet-teknologi har vært avgjørende for prosjektet.

ARTIKKEL FORSVARETS FORSKNINGSinSTITUTT
Foto: NAMMO

I april 2020 ble samarbeidet med det amerikanske forsvarsdepartementet offentliggjort. Nammo og FFI begynte å se på ramjet-konsepter for fem år siden. Nammo, Naval Air Warfare Center Weapons Division (NAWCWD) i China Lake i USA og FFI har siden samarbeidet tett. Utviklingsprogrammet heter «Tactical High-speed Offensive Ramjet for Extended Range», forkortet THOR-ER.

TRENGER ALLIERT BISTAND

Amerikanerne har et konkret utgangspunkt for det nye, bilaterale samarbeidet. Det er del av USAs «closing the gap»-tankegang. Den amerikanske hæren har satt evnen til å levere presisjonsild over store avstander høyt på prioriteringslista.

Rekkevidden kan femdobles sammenlignet med en rakettmotor for faststoff i samme størrelse.

En vesentlig utfordring er at Russland de siste årene har utviklet og testet missilsystemer som kan overgå mye av det Nato har. Dette forspranget må hentes inn. USA har derfor sett at det trengs bistand fra andre: Deres «Allied Prototyping Initiative» skal gjøre det enklere og raskere å jobbe sammen med allierte om nye våpenteknologier.

DETTE ER RAMJET

En ramjetmotor er en enkel jetmotor. Betegnelsen tar utgangspunkt i det engelske ordet ram, «støte» eller «presse». I motsetning til en vanlig jetmotor har den få bevegelige deler, som turbin eller kompressor. En ramjet kan ikke starte fra null. En rakettmotor sørger typisk for at ramjeten kommer opp i stor nok hastighet til at den kan begynne å «puste», og sørge for videre framdrift. Den utnytter da luften som presses inn under flygning. Ramjet er vanligst i missiler, men er også brukt i fly.

Det amerikanske rekognoseringsflyet SR-71 Blackbird (1964) hadde ramjetmotorer. De ga flyet en topphastighet på 3529 kilometer i timen, som er rett i underkant av Mach 3. I slik hastighet gir ramjet maksimal ytelse. Et ramjet-missil kan nå hypersonisk hastighet (Mach 5) og en har en topphastighet på Mach 6. Betegnelsen scramjet (supersonic combustion ramjet) brukes om ramjetmotorer for enda høyere hastigheter.

RASKERE, MER TREFFSIKRE

Samarbeidet med Nammo skal bidra til å fram-

stille missiler som er raskere, mer treffsikre og som har høyere rekkevidde, uten at kostnadene samtidig blir for store. Her er løsningene med ramjet svært interessante. Ramjet er ulik tradisjonelle faststoff-rakettmotorer. Sistnevnte har med seg alt som trengs til forbrenning av drivstoffet sitt. Det vil si at raketten bærer både brensel og oksidasjonsmiddel.

– Ved å benytte oksygenet i luften som oksidasjonsmiddel, såkalt airbreathing, behøver en ramjet ikke å frakte dette med seg. Det er det enkle konseptet for en faststoff-ramjetmotor, forklarer Ivar Sollien ved FFI.

Oksidasjonsmiddelet er tungt. Det utgjør opptil 80 prosent av rakettdrivstoffet. Ramjet-framdrift gir tilsvarende mindre vekt. Det gjør at rekkevidden kan femdobles sammenlignet med en rakettmotor for faststoff i samme størrelse. Nammos missil vil være utstyrt med en tradisjonell rakettmotor for å bringe det opp i en hastighet rundt 2,5 ganger lydens. Deretter overtar ramjet-motoren.

FFI UTVIKLER DRIVSTOFF

FFIs viktigste bidrag er utviklingen av ramjet-drivstoff, som krever en spesiell sammensetning. Både hos NAWCWD i China Lake i USA, hos Nammo på Raufoss og hos FFI på Kjeller er det bygd opp utstyr som gjør at drivstoffet kan testes under realistiske forhold.

– Testing av ramjet er en egen fagdisiplin. Vi har et ramjet-testanlegg som gjenskaper betingelsene under flight, sier Erland Ørbekk ved Nammos avdeling for ny teknologi, og fortsetter:

– Vi skal simulere hva det innebærer at missilet har hastigheter fra Mach 2.5 til Mach 5. Vi «flyr» i forskjellige høyder og hastigheter. FFIs småskala ramjet-testanlegg har den finessen at vi kan simulere flyvinger i større høyder, altså i tynnere luft, enn i de andre. Vi snakker om høyder opptil 25 kilometer over bakken.

250 RAMJET-TESTER

Nammo har fullført mer enn 250 tester med ramjetmotorene sine. Selskapet planlegger nå de ballistiske testene. Etter planen skal første testoppskyting av THOR-ER-missilet skje fra rakettskytefeltet på Andøya i 2021.

FFIs arbeid har vært konsentrert om framdriften av missilet. Det kan likevel ikke utelukkes at instituttet også blir mer involvert i utviklingen av missilenes søkere, navigasjon og strids-

hoder. Ramjet er en gammel og velkjent teknologi. Det første patentet, levert av franskmannen René Lorin i 1913, forble på tegnebrettet. En prototyp lot seg ikke bygge. Men både Tyskland og Sovjetunionen rakk å lage og prøve ut ramjetmotorer allerede i mellomkrigstida. Teknologien er brukt i fly: Det amerikanske, supersoniske spionflyet SR-71 Blackbird hadde ramjetmotorer. Utgangspunktet er at faststoff ramjet-teknologi er skalerbar, fra granatstørrelse til store missiler.

RAMJET I MANGE STØRRELSER

Ved siden av missilavtalen med Pentagon arbeider Nammo og FFI med flere prosjekter der ramjet er basis. Nammos nye artillerigranat HE-ExR («Extreme Range») er under utvikling. Den gir fem ganger så lang rekkevidde som granatene Forsvaret bruker i dag. Det arbeides med en partner på styring av granaten, slik at treffsikkerheten blir mye større sammenlignet med dagens løsninger. Med standarddimensjonen 155 millimeter kan granaten HE-ExR («Extreme Range») innpasses i eksisterende våpensystemer.

Utover størrelsen har HE-ExR-ammunisjonen lite til felles med den klassiske norske feltartillerigranaten M107, som Hæren har brukt i mange tiår. Denne granaten har bare noen mils rekkevidde. Evnen til å ramme riktig mål har vært lite overbevisende: På 20 kilometers hold er treffmarginen 100 meter. De nye Nammo-granatene kan til sammenlikning treffe midtsirkelen på en fotballbane over 100 kilometer unna. Rekkevidden gjør at granaten i prinsippet dekker en hel norsk landsdel, eller et areal tilsvarende Irlands. HE-ExR-granaten har utfellbare styrefinner og et avansert navigasjonssystem. Den har mulighet både for å endre kurs og mål mens den flyr.

GRANATENE KOMMER FØRST

Nammos mål er at ramjet-granatene skal være på markedet i 2023/24. De vil være tilpasset det nye K9 Vidar-artilleriet, som den norske hæren får levert i samme tidsrom.

Artillerivognene produseres i Sør-Korea. Nammo er overbevist om at ramjet vil revolusjonere utviklingen av missiler og artilleri. – Her på Nammo anser vi utviklingen av ramjet-konseptene som den viktigste innovasjonen siden jetmotoren, vi har store forventninger sier Erland Ørbekk, ved Nammos avdeling for ny teknologi.

Både hos FFI på Kjeller, hos Nammo på Raufoss og i China Lake i USA er det satt opp testanlegg hvor forskerne «flyr» ramjet-motorene i ulike høyder og hastigheter.
Foto: Nammo

En hovedoppgave for FFI har vært å utvikle, produsere og teste ramjet-drivstoff. Tomas Lunde Jensen ved avdeling Forsvarssystemer er en av forskerne i prosjektet som nå har fått Pentagon på laget.
Foto: NAMMO

Slik ser Nammos THOR-ER-missil ut. Den første testoppskytingen skjer på raketttskytefeltet på Andøya i 2021 (Illustrasjon NAMMO).

Granaten HE-ExR.

Artillerivogn K-9 «Thunder» kan skyte mye lengre med ny granat-teknologi.

Thor ER- missilet

Last ned Offisersbladet-appen – få en annerledes leseopplevelse!

Den nye App'en heter Offisersbladet+,
og skal fungere på iPad, Androide
lesebrett og alle typer mobiltelefoner

Last ned utgavene og du har ditt
eget Offisersbladet-bibliotek.

Fremragende bildekvalitet
på lesebrett-utgaven, og
tekstspalter du selv drar opp
med fingeren.

Offisersbladets app!

Rab Pulsar Pro
Lett og allsidig
dunjakke.
3771,-

Mammut Nordwand Pro
Multifunksjonelle hansker
med et elegant design.
1724,-

Adidas GSG 9.2
Lette og luftige støvler som
tåler de tøffeste forhold.
1589,-

Garmin fenix 5 Plus Sapphire
Kommer med bezel i
DLC-titan.
4999,-

Leatherman Charge+
Multiverktøyet inneholder
hele 19 verktøy.

2316,-

BioLite CampStove 2
Pakke med CampStove
2, FlexiLight, Portable
Grill og en KettlePot.

2289,-

STOIX Marcus 1.0
Teknisk funksjonalitet
kombinert med et klassisk
og tidløst design.

1425,-

Brynje Arctic Balaclava
Lett, Tørr og Varm. Brukes
av profesjonelle aktører
innen forskjellige felt.

332,-

GÅ INN PÅ BFO.MILRAB.NO FOR FLERE TILBUD

NATO har fått tilbake Olavsvern

Den tidligere topphemmelige marinebasen i Ramfjord i Tromsø, som Forsvaret utrolig nok solgte i 2013, er nå igjen åpen for allierte marinestyrker og fartøy. Det er nok NATOs ledelse fornøyd med, for det er NATO som har betalt mesteparten av de 4 milliardene anlegget har kostet.

Olavsvern var og er vel i dag også en meget operativ base.

Fjellanlegget har flere lagringshaller og ammunisjonslagre.

Her er nederlandske landgansfartøy i dokken inne i fjellet.

Flere km med tunneller i fjellet.

Innkjøringen/porten til Olavsvern.

AV EINAR HOLST CLAUSEN

OPPSIKTSVEKKENDE NEDLEGGELSE

Stortinget bestemte i 2009 at Olavsvern skulle nedlegges og avhendes. En stipulert avhendingsverdi var 105 millioner kroner. Årene gikk, men i 2013, ble det kjent at basen var solgt til sivile investorer (Olavsvern Group) for den symbolske summen 38 millioner kroner. En av investorene var ordføreren i Tromsø. Med på kjøpet fikk de tonnevis av bunker-olje, verdt mange millioner kroner.

SOLGT FOR EN SYMBOLSK SUM

Olavsvern Group ble eier av en marinebase med 25 000 kvadratmeter fjellanlegg, under nesten 300 meter fjell, en EBA/boligmasse på 13 000 kvadratmeter og 300 meter moderne dypvannskaier tilpasset mottak av undervannsbåter. I det utsprengte fjellbassenget (340 meter lengde) er det plass til inntil seks konvensjonelle ubåter av Ula-klassen. Bassenget har en egen tørrdock for u-båter, verksteder, kontorer og flere ammunisjonslagre (sprengt ut i perioden 1980-1991). På basen var det også en utvendig flytekai, som gjorde det mulig å ta imot og etterforsyne MTB'er. Denne flytekaien er nå flyttet til Ramsund. Hovedkaien, som fortsatt er uendret, ble benyttet bl a til mottak av allierte atom-ubåter. Olavsvern er en base som inntil nedleggelsen hadde som hovedoppgave å støtte Sjøforsvarets u-båter og MTB'er som opererte i Nord-Norge, samt gi støtte til egne og allierte spesialstyrkers øvingsaktivitet.

Nederlandske fartøy i dokken i fjellet. Her er det plass til flere middels store ubåter samtidig.

Wilhelmsen Governmental Group har også renoveret kjøkken/spisemesse. De Nederlandske marinesoldatene forsyner seg med lunch.

ET SJOKKERT NATO

Det var sikkert mange i NATOs ledelse som hevet øyebrynene ytterligere, når det i 2015 ble kjent at Olavvern Group ga et Russisk såkalt «forsknings-skip» tilgang til Olavsverns kai-fasiliteter: «Akademik Nemchinov» lå første halvår i 2015 i opplag på en av kaiene på Olavvern. Norsk og utenlandsk presse omtalte det som en skandale, på kanten til det tragikomiske. Mye har skjedd siden 2015, og den sikkerhetspolitiske situasjonen i Nord-områdene er skjerpet. Russisk aktivitet/tilstedeværelse under vann, på havet og i lufta, har økt kraftig de siste årene, og NATO har igjen større fokus og interesse for Nord-områdene.

OLAVSVERN TILBAKE FOR ALLIERT BRUK

2019 signerte datterselskapet i Wilhelmsen Gruppen, WilNor Governmental Services (WGS) en opsjonsavtale med Olavvern Group, som ga selskapet rett til å kjøpe 66 % av aksjene og dermed ta eiermessig kontroll over Olavvern. Det ble ført forhandlinger mellom WGS og Forsvarets Logistikkorganisasjon (FLO) om en langsiktig avtale som skulle gi FLO rett til å anvende Olavvern for militære logistikkformål. Dette samarbeidet ble terminert etter ordre fra Forsvarstaben (FST) i november 2020 da FST vurderte egne lagre i Ofoten som tilstrekkelig for Forsvarets behov. Som følge av sterk alliert interesse for å benytte Olavvern, valgte WGS allikevel å utløse opsjonen som sikret de 66 % av aksjene, og dermed eiermessig kontroll. WGS har siden 2015 hatt en langsiktig avtale

med FLO om strategisk logistikkstøtte til Forsvaret og til allierte styrker. WGS har flere forsyningsbaser langs hele den norske kysten, blant annet container-lagring av materiell for Heimevernet.

Olavvern Group med WGS som hovedaksjonær, startet i 2020 arbeidet med å ruste opp Olavsverns EBA, og har kvalitetskontrollert og oppgradert en del fasiliteter inklusive fjellanlegget. WGS har ifølge administrerende direktør Vidar Hole vært, og er i dialog om bruken av Olavvern for alliert øvingsaktivitet, samt vertskaps- og støttebase for allierte fartøy i framtiden.

Det er uforståelig for mange at Olavvern med sin strategisk viktige plassering ble avvirket. Argumentet som ble brukt den gang, var visst nok at Sjøforsvaret/Marinen ønsket færre baser og flere fartøyer, fremfor å opprettholde flere baser, og kun ha økonomi til å ha få fartøyer. Men situasjonen i dag er vel at vi har få baser og få fartøyer?

NEDERLANDSKE MARINESTYRKER ØVER PÅ OLAVSVERN

Under oppkjøringen til storøvelsen «Joint Viking» (februar/mars 2021), som dessverre ble avlyst pga smittevernet, inngikk den Nederlandske marinen en avtale med WGS om bruk av Olavvern for en båtskvadron. Denne avdelingen i det nederlandske marineinfanteriet har siden tidlig i januar gjennomført vinter trening på Olavvern. Båtskvadronen var innkvartert, forpleiet og logistikk-messig støttet av

WGS. Denne avdelingen har tidligere øvd på Olavvern, som er ideell som treningssenter for amfibieoperasjoner. Dette på grunn av fasilitetene og beliggenheten ved fjorden. Det var Alliert Treningssenter (ATS), som på vegne av Hæren hadde vertsansvaret og tilrettelagt for avtaler og tjenester, som skulle gi gode rammer for de allierte. Ifølge sjef Hæren, generalmajor Lars S. Lervik, var det da også tidvis norsk militært personell på Olavvern, for å gi støtte til den nederlandske øvings-aktiviteten.

ET LEIEFORHOLD

Det nederlandske øvingsoppholdet på Olavvern, skjer ved at de leier basen og mottar logistikkstøtte gjennom Forsvarets strategiske samarbeidsavtale med WGS. Det er Forsvaret som fakturerer den Nederlandske avdelingen, noe som også ble gjort for tjenester som allierte avdelinger benyttet seg av under øvelse «Trident Juncture» i 2018.

Offisersbladet har prøvd å få til et besøk på Olavvern, men på grunn av smittesituasjonen har det ikke latt seg gjøre. Derfor er bildene utlånt fra WilNor Governmental Services.

Les for øvrig hva nylig avgåtte sjef FOH Rune Jakobsen mener om blant annet Olavvern, i Offisersbladets intervju med han i denne utgave.

AKU Pilgrim GTX Combat FG

AKU Pilgrim GTX Combat FG er en multifunksjonssko med unike pusteegenskaper. Skoen gir god støtte, stabilitet og støtdemping. Skoens egenskaper gjør den perfekt for bruk når underlag og værforhold varierer. Skoene har blant annet VIBRAM® såle for overlegent grep.

AKU Pilgrim GTX Combat FG koster 2671,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Bliz Matrix Black

Sportsbriller med et bredt sylindrisk synsfelt, hvor du kan oppleve en ny dimensjon av omgivelsene. Hydro Lens System; en glassteknologi som betydelig øker vertikal synlighet i racing posisjon. Dette er de ultimate funksjonene for sportsprestasjoner. Den justerbare neseputen i gummi og tempeltuppene vil bidra til å gi komfort hele dagen mens toppglassets airscoop øker ventilasjonen og reduserer fukt på glasset. Brillene er testet av flere kjente idrettsutøvere over hele verden.

Bliz Matrix Black koster 853,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Øyo Jotunheimen

Jotunheimen er en lekker slirekniv med messingdetaljer og lys lærslire. Det er en god allround kniv med fingerstopper, for å få et godt og sikkert grep. Bladet er konslipt med høykvalitets 440 stål og skaft av bøk. Bladlengden er på 9 cm, mens totallengden er 20 cm. Kniven leveres i gaveeske.

Øyo Jotunheimen klokken koster 566,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Osprey Aether Plus 85

Aether Plus 85 er designet for turer over flere dager, eller når du skal bære mye utstyr. Ryggsystemet kombinerer komforten og ventilasjonen til Ospreys prisvinnende AntiGravity™-ryggssystem med Ospreys Fit-On-The-Fly-hoftebelte. Et fjærnettingsområde i korsryggen, kombinert med avstivede støtter integrert inn i selen, gjør det mulig å forflytte mye last ved å ta i bruk de store muskelgruppene i bena.

Aether Plus 85 gir kompromissløs komfort, ventilasjon og stabilitet for eventyr over flere dager.

Osprey Aether Plus 85 koster 3054,- og kan kjøpes på bfo.milrab.no

Ved din side når drømmer skal bli til virkelighet

Å kjøpe hus er for mange den største investeringen de gjør i løpet av livet. Drømmer du om helt nytt hus, renovere et gammelt eller bare flytte rett inn?

Vi er ved din side når du skal realisere husdrømmen. Velger du Super husforsikring får du flere flere typer rådgivning inkludert i forsikringen din, for eksempel If Byggteknisk rådgivning og If Boligsjekk.

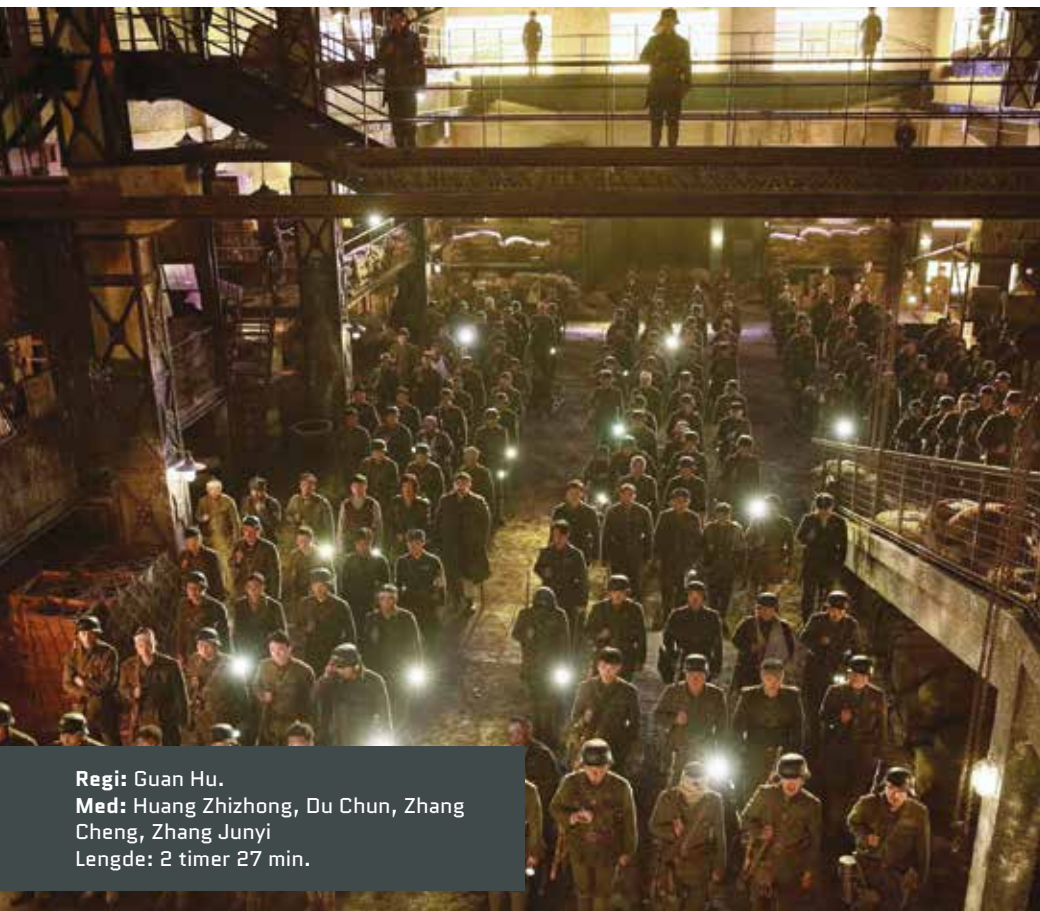
Ta kontakt med forsikringsspesialistene i FP på telefon 21 07 57 10 eller if@fp.no
Du finner også mer informasjon på if.no

I samarbeid med:

The eight-hundred

Kinesisk drama/krigsfilm

Av NILS VERMUND GJERSTAD

DET STORE SLAGET I SHANGHAI

Kinas mest påkostede krigsfilm, «The eight-hundred» har også vært en formidabel suksess på kino. Den er drivende og teknisk imponerende, og det er uvanlig at et varehus innehar hovedrollen.

Det er merkelige tider vi lever i, også på kino-markedet. For første gang i filmhistorien er årets største kinosuksess en kinesisk krigsfilm, og ikke en amerikansk film, som det vanligvis er. Dette har sammenheng med at Hollywood også har kraftig innskrenket sine produksjoner. Tidligere har det vært laget flere filmer om den japanske invasjonen av Shanghai i 1937. Mest kjent er «Empire of the Sun» (1987) av Spielberg, som regnes som den første Hollywood-film innspilt i Kina. Prislappen på regissør Gung Hu sitt drama om 800 anonyme kinesiske helter er på hele 80 millioner amerikanske dollar, og inntjeningen så langt er på eventyrlige 472 millioner dollar.

I 1937 var ikke Kina kommunistisk, Mao kom ikke til makten før i 1949. På 1930-tallet hadde Storbritannia sterke bånd til Shanghai-regionen, noe som også gjengis i filmen. Vi følger to vidt forskjellige verdener i Shanghai; den kinesiske og den internasjonale. På andre

siden av Suzhou-elven ligger et internasjonalt område, som er under britisk styre. På den måten har verdenssamfunnet orkesterplass til slaget mellom kinesiske helter og Japans moderne invasjonshær. Heldigvis blir ikke japanske soldater demonisk fremstilt, slik som man kunne forvente av en kinesisk film, men de er heller litt vagt beskrevet. Bare ved noen få anledninger får man se japanere på nært hold i filmen.

Ellers er det interessant å merke seg at kinesiske soldater bruker tyske hjelmer. Dette kan virke litt forvirrende på seeren ettersom det var jo Japan som var alliert med Nazi-Tyskland, men det forholdt seg slik at den kinesiske hæren kjøpte hjelmer fra Wehrmacht på 1930-tallet, men dette er jo kuriøst.

Kontrasten mellom velstående vestlige på ene siden av Shangzou-elven og de 800 kinesiske soldatene som er beleiret i varehuset er slående. De intense timene i varehuset skildres godt. Opprinnelig er det 800 kinesere, et antall som raskt reduseres. Regissør Guan Hu klarer også å få frem litt av personligheten til enkelte kinesiske soldater, hvordan den enkelte tenker og handler. Spektakulære scener av kamp-handlinger gjør dette dramaet velegnet for stort lerret. Regissøren legger ikke skjult på at det gikk tidvis brutalt for seg, og spesielt gjør

det inntrykk å se kinesere ofre liv og lemmer i kamp mot japanerne.

Scenene av et luftskip som flyr over byen, med presse og velstående mennesker fra Vesten ombord som får et slags oversyn over kamp-handlingene, er interessante. Scenene fra fugleperspektiv er spektakulære, men det gir også et inntrykk av hvilken rolle Europa og USA har i denne blodige konflikten mellom østasiatiske krigsmakter.

Melodramaet er filmens svakeste side, og det er mulig kinesisk publikum er mer glad i den slags. «The eight-hundred» imponerer mest med at den er teknisk briljant; alt fra effekter til stilig filming, krevende lyssetting og kraftige eksplosjoner er gjennomførte. Gjenskapingen av 1930-tallets Shanghai er fascinerende.

Selvsagt er denne filmen heroisk, men ikke så mye mer enn man kan forvente fra USA, Russland eller Norge, for den saks skyld.

GRU i forfall

Russlands militære etterretning GRU har mistet busta, mener den britiske gravejournalisten Luke Harding.

TEKST: TOR HUSBY

I sin nye bok «Shadow State» henter han informasjon fra avhoppede russiske spioner, Putinkritiske russiske reportere og private britiske Sherlock Holmes-aktige digitale etterforskere. Ut kommer et bilde der et haltende GRU er rammet av det samme forfallet som resten av Russland. GRUs sjef, generaloberst Igor Korobov, ble sannsynligvis myrdet etter at en serie tilbakeslag rundt det mislykte attentatet i Salisbury i 2018 fikk Putin til å miste ansikt. GRUs mesterstykket var innblandingen i det amerikanske presidentvalget i 2016 der russerne sterkt bidro til at Putins foretrukne kandidat, Donald Trump, vant over Hillary Clinton som Putin mislikte sterkt. Da Trump vant reiste hele den russiske Dumaen seg til ovasjoner og stormende applaus. Vladimir Sjirinovskij, den russiske erkeinasjonalisten, delte ut 130 champagneflasker til hans liberal-demokratiske partis stab og Duma-representanter og forkynte at nå ville alle Russlands strategiske mål bli nådd. Det var ingen dårlig spådom.

FEILSLÅTTE AKSJONER

Etter braksuksessen har mye gått utfor bakke med feilslåtte aksjoner, besk utenlandsk kritikk,

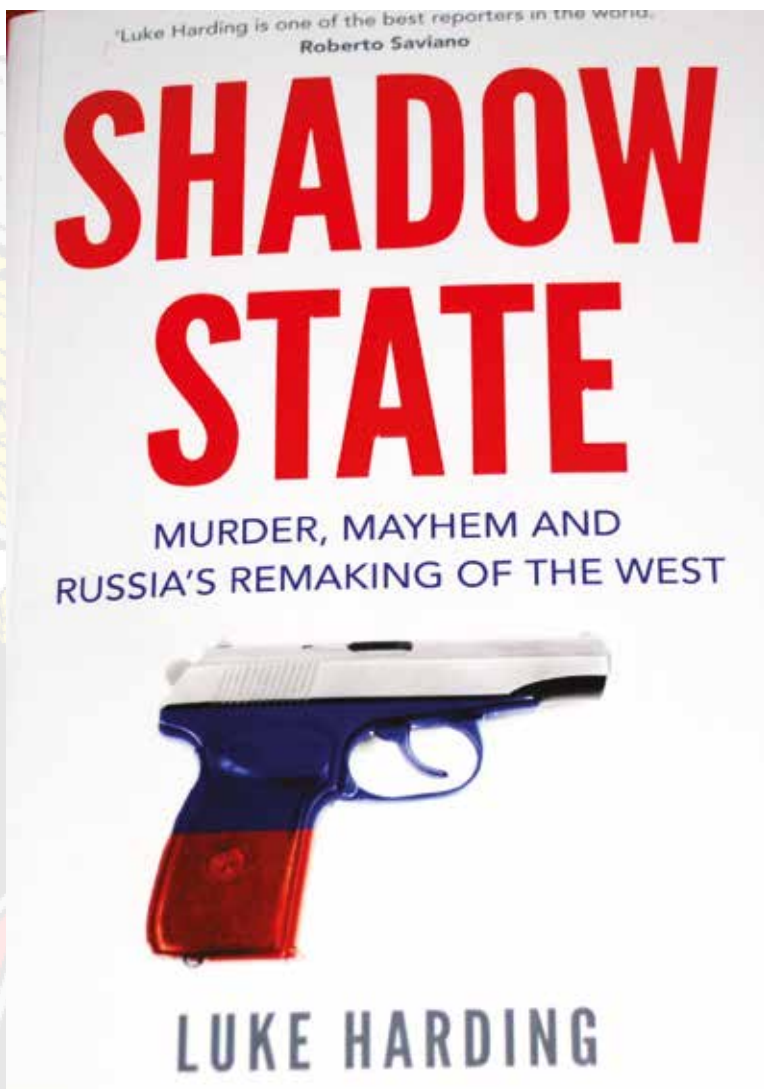
GRUs emblem.

sanksjoner, pinlig offentlig oppmerksomhet og massive utvisninger av GRU spioner med og uten diplomatpass. Mest ydmykende var at Storbritannia, USA og mesteparten av NATO-landene utviste 130 spioner etter GRUs mislykte forsøk på å drepe den avhoppede GRU-obersten Sergei Skripal og hans datter Julia med nervegassen novichok i Salisbury i mars 2018. Både far og datter overlevde. Noe som slettes ikke var meningen. Russisk spionasje og terror i utlandet hadde aldri opplevd en større ydmykelse i sin 80-årige historie.

Storbritannia la det kjemiske angrepet frem for Organisasjonen for beskyttelse mot kjemiske våpen (OPCW) i Haag for å få en uavhengig vurdering som kunne bekrefte dets konklusjoner. Russland

reagerte med å sende et GRU-team på fire offiserer til Haag for å hacke organisasjonen i april. Målet var å stjele alt som kunne undergrave den britiske protesten. Informasjonen ville være sentralt for å bedømme hvilke diplomatiske konsekvenser Russland kunne vente å møte. Hacking av OPCW var også nødvendig fordi den samtidig gransket de siste russisk-støttede syriske kjemiske angrepene mot byen Douma.

Da GRU-teamet satte seg på flyet i Moskva var Nederlands hemmelige tjenester godt informert om at det var på vei og hvem de var. De fire – Morenets, Minin, Serebriakov og Sotnikov som alle var utstyrt med diplomatpass - ble fotografert da de kom til Amsterdam Schiphol flyplass. De neste fire dager ble alle bevegelsene nøye overvåket. De bodde på Marriott Hotel, naboet til OPCW og hadde rygget inn leiebilen til baksiden av organisasjonen for å foreta hackingen på kortest mulig avstand. Men før de gikk til aksjon ble de omringet av politiet da de gikk ut av heisen på Marriott. De påstod at de var «turister», men mengder av spionasjeutstyr ble funnet i klærne og i baksetet på bilen. Deretter ble spionene skyssert ut av landet. Nederlenderne satt igjen med en pen fangst spionasjeutstyr og beviser på at GRU-teamet skulle reise til Spiez-laboratoriet i

Sjefen for den russiske militære etterretningstjenesten GRU Igor Korobov Foto Det russiske forsvarsdepartementet.

Vladimir Putin.

Bern. Det analyserte en del av novichok-materialet som britene hadde sendt for å få en uavhengig vurdering. En tredje gevinst var nye beviser på at GRU koordinerte sine aksjoner med russiske diplomater.

Utvisingene og avsløringene knuste ikke bare bildet av et uovervinnelig russisk spionasjeapparat, men også Vladimir Putins selvbilde som en sterk leder som alltid blir fremstilt som en sterk leder som vinner alle kamper. Etter fiaskoen i Salisbury, Haag og Bern mistet han ansikt. Slikt får konsekvenser i en russisk spionasjeorganisasjon. GRU-sjef Igor Korobov ble innkalt til et møte med presidenten. På vei hjem følte generalobersten seg uvel og to måneder senere var han død, 62 år gammel.

GRU-avhopperen oberst Victor Suvorov (virkelig navn Vladimir Rezun) føler seg 125 prosent sikker på at dødsfallet ikke var naturlig. Obersten, som ble dømt til døden in absentia da han hoppet av under den kalde krigen, fremhever at attentatet mot Skripal skjedde som et varsel til GRU-gutta om at avhopping straffes med døden. GRU finner deg hvor du enn gjemmer deg. Han mener GRUs forfall var en del av noe større, en farlig samfunnsmessig kreftsykdom som eter opp Russland innenfra. Sykdommen forklarer de bunnløse veiene, de døende landsbyer uten vann, kloakk og elektrisitet,

manglene i teknologi- og rakettutvikling og nå også utenlandsspionasjen. Det var et sammenbrudd i langsomt tempo. I spionasjens glansdager på 1940-tallet hadde GRU agenter i kontrast stjålet USAs atombombehemmeligheter.

GLANSDAGENE

Suvorovs egne glansdager, da han fortsatt var troende kommunist, holdt GRU høy standard, var mindre korrupt enn KGB og dets agenter satt med eksamener fra de beste universiteter og snakket aksentfrie utenlandske språk. De var også mer idealistiske, disiplinerte, smarte og med de beste Moskva-manerer. Den store helten var den belevne marineattache Evgenij Ivanov i London som hadde et forhold til lekre Christine Keeler, som samtidig var kjæreste med krigsminister John Profumo. Han måtte trekke seg fra MacMillan-regjeringen i 1961 da saken kom for offentligheten og laget stor politisk skandale.

Da Sovjetunionen kollapset gikk også GRU samme vei. Da Putins utenrikspolitikk ble aggressiv trengte han flere agenter i utlandet og GRU ble gjenoppbygget. De nye rekruttene hadde dårligere utdanning, var provinsielle og kom fra landsbyer som ingen hadde hørt om. Suvorov syntes ikke det var noe rart at den ene etter den

andre ble avslørt og utvist. De to attentatmennene i Salisbury, oberstene Chepiga og Mishkin, ble fanget inn av overvåkingskameraer over alt. «For noen idioter!», var Suvorovs beske karakteristikk. Slikt ville aldri ha skjedd i GRUs glansdager.

DYP INKOMPETANSE

Den russiske reporteren Sergei Kanev utfyller Suvorovs bilde. Agentene er drukne og uprofesjonelle og kaos råder i GRU. Det er dyp inkompetanse, ren og skjær idioti og grenseløs uforsiktighet. Organisasjonen svirret av rykter om at en rekke korrupte og griske generaler også var i faresonen etter Korobovs død.

At organisasjonen er i dårlig stand betyr ikke at den er ufarlig. Putin fortsetter å sende mordgrupper som også deltar i hacking-operasjoner og hybrid krigføring i Europa. Men GRU har ikke tatt skrittet inn i det 21. århundre der alt ligger åpent for digitale snushaner som utnytter den umåtelige russiske korrupsjonen til å skaffe seg opplysninger. Det var privatetterforskerne i Bellingcat som først avslørte identiteten til Chepiga og Mishkin. Derved var deres karriere over. Forfatteren Luke Harding mener de har avslørt identiteten til hundrevis av deres GRU-kolleger.

Renovert Messerschmitt ME 109 på Sola

På NRK 1 viste de et innslag fra flysamlingen på Sola, der de har en totalrestaurert Messerschmitt 109. Den deltok under krigen i Norge 1940-45. Vraket ble tatt opp fra dypet, og etter tusenvis av frivillige arbeidstimer, fremstår den i dag som om den skulle kommet ny ut fra flyfabrikken. Et unikt eksemplar.

Einar Holst Clausen

Motoren er gjenoppbygget til hver minste detalj.

Den ferdige restaurerte ME 109 i hangaren på Sola.

Fantastisk restaurering over mange år og over 30000 arbeidstimer.

Slik så vraket ut etter mange tiår i saltvann på havbunnen.

Ungarn velger NASAMS luftvern fra Kongsberg og Raytheon

Kongsberg Gruppen har sammen med Raytheon Technologies inngått en kontrakt verdt 410 millioner Euro med Ungarn for levering av NASAMS luftvern system. Ungarn blir det 6. NATO-landet, og det 12. landet totalt som anskaffer NASAMS, et av markedets mest fleksible løsninger som dekker et bredt spekter av luftvern behov. Med NASAMS blir Ungarn del av en stor internasjonal NASAMS bruker gruppe, og nyttiggjør seg av en aktiv produksjonslinje med rask levering og konkurransedyktige priser. Programmet muliggjør langsiktig industrielt samarbeid mellom ungarsk og norsk industri. «Med NASAMS vil Ungarn få det mest moderne og effektive luftvernsystemet i verden. NASAMS' modularitet og åpne arkitektur muliggjør en kontinuerlig introduksjon av ny teknologi som sikrer at systemet kan tilpasses nye trusler og oppdrag gjennom hele dets levetid. Kontrakten er et bevis på det vellykkede samarbeidet med Raytheon Technologies i luftvernmarkedet», sier Eirik Lie, Administrerende Direktør i Kongsberg Defence & Aerospace AS. Systemet består av Raytheon Technologies AMRAAM, AMRAAM-ER missiler og radar, samt KONGSBERG's Fire Distribution Center (FDC) og utskyttingsramper. AMRAAM-missilet i NASAMS er i bruk i 39 land verden over.

Einar Holst Clausen

(utdrag fra en pressemelding)

«Team Bachstad» besøkte Panserbataljonen på Setermoen

«Team Bachstad» på tur fra Lindesnes til Nordkapp ble vist på NRK før Jul. Ved ankomst Troms fikk Bachstad oppfylt sin drøm om en tur i stridsvogn. Det ble en rundtur i leiren, besøk i «stallen» og en prat med noen ansatte. Et flott forsvarsinnslag i en morsom programserie på NRK. Bildene er screenshot fra sendingen.

Einar Holst Clausen

Utvikler og produsent av anatomisk bæreutrustning og personlig utstyr. Basert på brukererfaringer og fremtidige krav og utfordringer, lager vi de beste løsningene.

For mer informasjon: www.lilltech.no & www.snigel.se

90L backpack

Funny pack

30L Specialist backpack

Speed magazine pouch

Packboard 1.0

Black Hornet-droner til Heimevernet

Den minste farkosten Forsvaret har, tar nå soldatene i Heimevernet i bruk.
Med sine 32 gram, flytid på 25 minutter og rekkevidde på 2 kilometer er dette
et godt verktøy for en løsningsorientert HV-soldat.

Den 4. november 2020 signerte Forsvarsmateriell kontrakt med FLIR Unmanned Aerial Systems. Nano-droner av typen Black Hornet 3 skal nå til Heimevernet.

– De skal etter hvert sendes ut til distriktene, slik at både områdestyrker og innsatsstyrker kan få testet dem ut i deres oppdragsløsning, forklarer sjefen på Heimevernets skole- og kompetansesenter (HVSKS) oberst Ove Ranum.

HVORDAN KAN DEN BRUKES I HEIMEVERNET?

Siden de er så lette og små, faller de utenfor de strenge reglene for droner i Norge. Dette er droner som alle soldater kan bruke i løsning av oppdrag med enkel opplæring.

– Vi på HVSKS skal nå se nærmere på bruken av disse dronene i Heimevernet. Hva kreves av opplæring, og i hvilke situasjoner gir de best effekt?

Asbjørn Lysgård fra Heimevernstaben signerte kontrakten på vegne av Heimevernet.

– Vi skal være med å dra utviklingen fremover, spesielt innen bruk av sivil teknologi og «teknologiske-hyllevarer», forklarer Lysgård.

– Dette er ofte utstyr som koster mindre og kan tas i bruk av soldater som ikke har tid og mulighet til å øve i ukesvis på å bli gode på systemet.

– Både feltvogner, nytt radiosamband og nå droner er alle tre eksempler på dette.

NORSK TEKNOLOGI-EVENTYR

– Black Hornet er perfekt for små enheter som

er ute og løser oppdrag. Med denne kan et infanterilag sjekke hva som ligger over åskammen eller på andre siden av svingen. Det gjør at man unngår å gå rett inn i et bakhold, sier Jens Aalerud fra FLIR Unmanned Aerial Systems.

Black Hornet er et lite norsk droneeventyr som har vokst seg stort internasjonalt. Prox Dynamics ble i 2016 solgt til det amerikanske selskapet FLIR Systems. Men fortsatt utvikles og produseres dronene på Eggemoen utenfor Hønefoss.

– Vi har solgt til 32 land allerede. Det er stort sett NATO- og partnerland. Vi forholder oss til de norske eksportreglene for forsvarsindustri. Bare i fjor ble det produsert over 4000 droner. Totalt er vi oppe i det dobbelte, forklarer Aalerud.

VELEGNET FOR URBANE OPERASJONER

Dette er utstyr som soldaten skal kunne bruke i en stresset situasjon der hun eller han gjerne er kald, våt, med høy puls, adrenalin og andre utfordringer.

– Det jeg kan si er at dronene er velegnet for urbane operasjoner. Det handler om egen-sikring og rekognosering. Systemet er lett å ha med seg og veldig brukervennlig. Jeg tror dette blir en kjemperessurs, uttalte Anders Ystmark, hovedinstruktør UAS ved Hærens våpenskole, da systemet først kom til Forsvaret.

Bilder lånt fra FLIR.no

– Oppdraget ble gitt til oss i midten av oktober, vi skrev kontrakt i starten av november, sier brigader Diederik Kolff, sjef Luftkapasiteter i Forsvarsmateriell. Den raske responsen og positive innstillingen fra leverandøren gjorde at vi mottok nano-dronene veldig raskt. Fra venstre: Christian Fekete/FLIR, Asbjørn Lysgård/Heimevernstaben og Diederik Kolff/Forsvarsmateriell.

ARCOS – KURS OG RÅDGIVNING INNEN SIKKERHET OG BEREDSKAP

Arcos, Tromsø – er landsdelens største leverandør av kurs og rådgivning innen sikkerhet og beredskap.

For maritime kunder leveres de fleste kurs for offiserer og mannskap i henhold til STCW konvensjonen. Arcos leverer også kurs i fallsikring og tankredning.

Vi tilbyr således kurs til fiskeri og havbruksnæringen, offshorebasert maritim virksomhet, kystflåten, passasjer/cruiserederi og Sjøforsvaret.

For kunder fra offshorebransjen leveres praktiske kurs og lederkurs innen sikkerhet og beredskap – alle godkjent av Norsk Olje & Gass.

I tillegg leverer Arcos kurs for landbasert virksomhet – fallsikring, Industrivern, brannvern, førstehjelp, kjemikaliedykking, røykdykking, varmt arbeider etc.

Arcos har konkurransedyktig hotellavtale i Tromsø sentrum som kursdeltakere kan benytte seg av. Hotellavtalen inkluderer daglig transport T/R Arcos Kurscenter.

Arcos leverer kurs og rådgivning for offshorebransjen, maritim virksomhet og landmarkedet. Bedriften er godkjent av Forsvaret, Sjøfartsdirektoratet og Norsk Olje & Gass, som opplæringsinstitusjon og Sikkerhetssenter.

Vi tilbyr helikopterevakuerings-trening (HUET) i nye og moderne fasiliteter.

Arcos er sertifisert av DNV GL i hht. ISO 9001. I tillegg er bedriften sertifisert leverandør av sikkerhetskurs til vindenergiselskaper i henhold til GWO (Global Wind Organisation) standard.

Arcos er også godkjent leverandør av ROC kurs, Fritidsbåtskipper D5L, Fiskeskipper klasse C, D6 navigasjonskurs samt kurs og rådgivning innen Polarkoden.

www.arcos.no

Spørsmål og bestilling av kurs og rådgivning: Gå inn på www.arcos.no eller kontakt oss på tlf. 459 58 880

CERTIFIED TRAINING PROVIDER / 2020

10 gode grunner til å bli medlem

1. Har lavest kontingent av organisasjonene. Tjenestegjørende betaler 0,95% av pensjonsgivende inntekt.
Betydning for deg: Kontingenten kan trekkes av på skatten hvert år og du får mer til overs.
2. Blant markedets beste forsikringer. BFO-Pakken er unik med 8 elementer tilpasset en militær arbeidshverdag
Betydning for deg: Fullforsikret til lavest mulig pris.
3. Gratis elev, lærling- og kadettforsikring.
Betydning for deg: Du blir godt ivaretatt under utdanning.
4. BFO Forsikringskontor består av dyktige og uavhengige rådgivere som er spesialisert på BFO sine forsikringer.
Betydning for deg: Tilgang på de forsikringer som er tilpasset din livssituasjon.
5. Ungdomsorganisasjoner for unge medlemmer.
Betydning for deg: Mulighet til å påvirke.
6. Lokalforeninger i inn- og utland fordelt på 5 regioner.
Betydning for deg: Dine interesser blir ivaretatt uansett hvor du tjenestegjør.
7. Medlemsbladet Offisersbladet utgis i egen regi 6 ganger i året.
Betydning for deg: Du holdes orientert om viktige saker i forsvarssektoren av et anerkjent tidsskrift.
8. Vår hovedorganisasjon YS er partipolitisk uavhengig. Vi samarbeider med alle partier, når det tjener vår sak.
Betydning for deg: Ingen økonomisk støtte til politiske partier.
9. BFO-Skolen tilbyr spesiallagde kurs
Betydning for deg: Mulighet til faglig påfyll.
10. BFO-Stipend med inntil 12 500,- pr. år
Betydning for deg: Utdanning skal lønne seg.

Du forsvarer landet

– Vi forsvarer deg!

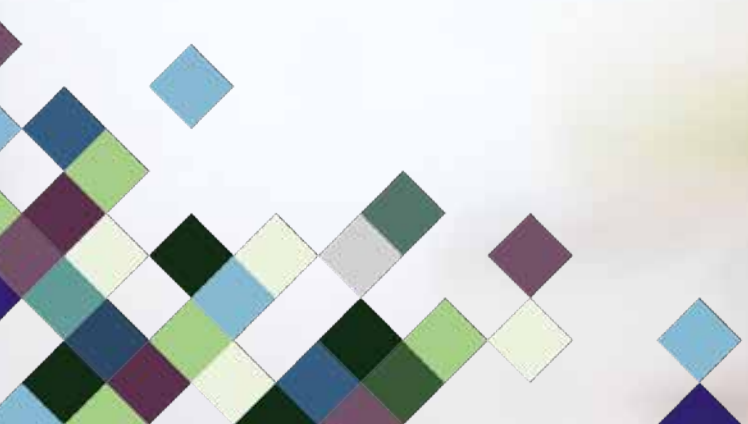

Foto: Torbjørn Kjosvold/Forsvaret

Som medlem i **Forsvarets Personellservice** - kan du få gode rabatter med Esso Mastercard

FP har fremforhandlet en avtale med ESSO om rabatt på bl.a. bensin og diesel, kanalisert via Esso Mastercard. Drivstoffrabatten til FPs medlemmer er 53 øre pr. liter, og oppnås på 250 ESSO-stasjoner i Norge.

Les mer om vår avtale med Esso på: www.fp.no/kort/fp-esso-kort/

Mer informasjon om FP og våre tilbud
finner du på www.fp.no
Ta gjerne kontakt på epost: fp@fp.no eller
på telefon: 21 07 57 00

Medlemsfordeler

💧 Nordea Direct	Medlemsbank
💧 Milrab	BFO-priser
💧 Fjellsport	20%
💧 Therm-a-Rest	20%
💧 Arc'teryx	25%
💧 Osprey	25%
💧 SATS	22%
💧 Norsk Uniform	20%
💧 VISMA-avtalen	Over 30 rabattavtaler
💧 Advokatbistand	15 t gratis årlig
💧 Høyskolen Kristiania nettstudier	Rabatt for deg og din familie
💧 CTC Bilpartner	Leasing/Langtidsleie
Hotell	Ulike hotellkjeder

Se flere rabatter på
www.bfo.no/medlemsfordeler

ADD VALUE to your daily items by adding

YOUR LOGO!

 MSO STUDIO

gave-og profileringsartikler

NY NETTSIDE!

Av John Berg, major (R)
Forsvarsanalytiker

DRONEKRIG

MAM C minibombe.

Droner er både blitt brukt og blitt skutt ned, fremgår det av rapporter fra begge sider i krigen i Nagorno-Karabakh i fjor høst. Azerbaidjan offentliggjorde videoopptak som åpenbart var tatt av droner, deretter fulgte nagorno-karabakhske myndigheter med bilder av minst en nedskutt drone. Stoffet er blitt samlet av den internasjonalt anerkjente bulgarske analytiker Alexander Mladenov.

De azerbaidjanske dronene var åpenbart for det meste tyrkiske, operert med direkte tyrkisk støtte. Tyrkia utvikler og produserer egne droner og har brukt dem på avansert vis både i Syria, Irak og Libya. Tyrkerne er helt i teten i bruk av «loitering» hybride drone-missiler, éngangs droner som kan «loitre» over et scenario en tid før de fjernstyres mot mål som presisjonsmissiler. I Nagorno-Karabakh synes slike droner, og konvensjonelle droner, å ha blitt brukt mest mot bakkebasert luftvern, Scud taktiske ballistiske missiler og muligens artilleri. Azerbaidjan har også israelske presisjonsvåpen og droner og skal ha satt egne droner i produksjon. Det lille og fattige landet ligger med andre ord langt, langt foran oss.

Viktigst i innledende fase var tyrkisk-produserte Baykar Bairaktar TB2 MALE (Medium Altitude Long Endurance) konvensjonelle droner, med tyrkiske Rocketsan MAM-L laserstyrte bomber. Disse bombene veier 22 kg og har en rekkevidde på 8 km, og hele 14 km med INS/GPS (treghetsplattform/satelittnavigasjon). Det ble også brukt MAM-C laserstyrte bomber på 8,5 kg og med rekkevidde på 8 km ved slipp fra større høyder. Det fremgår at radarene i Nagorno-Karabakh synes luftvern ikke klarte å detektere disse våpnene, når våpnene ble brukt taktisk riktig og ble støttet av elektronisk krigføring. Bairaktar TB2-ene fløy som regel over 16.000 fot (ca. 4.900 m) og utenfor rekkevidde for maskinkanoner og skulderavfyrte luftvernmissiler. Nagorno-Karabakh luftvern var for en stor del eks-sovjetiske 9K33 Osa-AKM (Nato-betegnelse Sa-8 Gecko) missilsystemer, moderat oppgraderte i Armenia. Det synes ikke å ha hjulpet merkbart.

Bayraktar TB2.

Det ser ut til at dronene og flyangrep ødela ti av Nagorno-Karabakh Sa-8 Gecko og 9K35 Strela-10M2 (Nato-bet. Sa-13 Gopher) missilenheter og en P-18 (Nato-bet. Spoon Rest D) tidlig varsling radar bare i løpet av krigens fire første dager. Etter en måned hadde Nagorno-Karabakh angivelig mistet åtte Sa-8 Gecko, tre Sa-13 Gopher og en 1S32 Krug (Nato-bet. Sa-4 Ganef). Videre var tre armenske langtrekkende og forholdsvis moderne S-300PS/PT-1 (Nato-bet. Sa-10 Grumble, forgjengeren til S-400 systemet Tyrkia kjøpte fra Russland, noe som resulterte i at tyrkerne ble kastet ut av F-35 kampfly partnerskapet) blitt angrepet. Dette skal ha ført til ødeleggelse av to ST-68U/UM målsøkeradarer, en 5P85S missil launcher og en 5N63S (Nato-bet. Flat Lid) målfatnings- og missil styringsradar. En israelsk-produsert Harop «loitering» drone-missil ødela et S-125 Neva (Nato-bet. Sa-3 Goa) luftvern missilsystem.

Nagorno-Karabakh opererte russisk-produserte Repellent-1 kjøretøybaserte jammere mot datalink'ene til de azerbaidjanske dronene, men to av disse systemene ble ødelagt nettopp av droneangrep.

Azerbaidjans dronekapasiteter skal ha blitt ervervet kort før krigen. De ble mest sannsynlig betjent med meget omfattende og tett tyrkisk støtte. Disse tyrkiske mannskapene må trolig ha hatt god erfaring fra kamphandlingene i Syria, Irak og Libya. Det virker helt usannsynlig at Azerbaidjan skal ha hatt tid til å øve opp sine egne mannskaper.

Et interessant innslag var at Azerbaidjan gjorde ganske mye bruk av Antonov An-2 (Nato-bet. Colt) énmotors propellfly. An-2 fløy første gang 31. august 1947! Den er faktisk en todekker, men under den kalde krigen og etter ble den utstrakt brukt i spesialstyrke operasjoner. De azerbaidjanske An-2-ene var hvitmalte og det kom etter hvert ut bildemateriale som viste at en rekke av dem ble skutt ned. Forklaringen var naturligvis at disse gamle flyene var blitt konvertert til fjernstyring og ble brukt som decoyer (narremål) for å få de nagorno-karabakhske luftvernsystemene til å røpe sine posisjoner ved radarbruk og avfyring av missiler. Dette ble så registrert av azerbaidjanske droner som fløy over An-2-ene. Deretter ble luftvernsystemene angrepet fra væpnede droner og med «loitering» drone-missiler. (Alexander Mladenov, Air Forces Monthly des 2020)

Den russiske Antonov AN 2.

NOEN AV VÅRE KUNDER INNENFOR OMRÅDET:

NORNE
SECURITIES

INDUSTRI
ENERGI

Springbrettet

NCC

its learning

Bostek

GUNNEBO
Industries

SHARE cat

beredt
Vi bidrar til at andre lykkes

TILBORDS

DALE
NORWAY

LHL
Landsforeningen for
høste- og lungesyke

Tekna

TINE

CGG
EIDESVIK

SG
RAILING

BEFALETS
FELLESORGANISASJON

MEDLEM AV

SMB Norge

BERGEN
NÆRINGSRÅD

Vest

STYREAKADEMIET
HORDALAND

ASTREA TILBYR:

Astrea hjelper BFO medlemmer som vil gjøre et karriereskift for å bidra til at disse skal kunne fortsette sine yrkeskarrierer også etter endt tjeneste i forsvaret.

En av 200 fornøyde kunder sier om oss:

Etter endt tjeneste i forsvaret er det veldig utfordrende å finne en passende sivil stilling. Jeg forsøkte på egen hånd å søke noen jobber uten å lykkes. Ble anbefalt av en kollega fra forsvaret om å ta kontakt med Astrea AS for å få bistand til å finne en egnet sivil stilling. Jeg tok kontakt og fikk den hjelpen jeg trengte. Etter kort tid var jeg på plass i spennende sivil jobb som passet svært godt for min kompetanse. Jeg trives godt i ny rolle og føler jeg får brukt min kompetanse fra forsvaret på beste måte. Jeg ville ikke greid å finne en like spennende stilling uten råd og støtte underveis i prosessen. Vil derfor anbefale alle som avslutter sin tjeneste i forsvaret om å ta kontakt med Astrea AS.

Pensjonert offiser – 57 år

Arne Falbach
+47 958 08 788
af@astrea.no

BELL HAVE SUPPORTED THE NORWEGIAN ARMY
FOR OVER 30 YEARS AND WE ARE FUTURE-READY
WITH THE FOLLOWING OPTIONS:

BELL 525

BELL 412

BELL V-280

CONTACT

Robin Wendling
Regional Sales Manager
Western Europe & North Sea
+33 642 158 277
rwendling@bellflight.com

Ole Petter Bakken
CEO and President
+47 468 11 828
opb@nadg.no